

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR.
KIADJA: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr.,
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

A farizeusok.

Budapest, június 28.

(v.) Már meg a kvóta bántja őket, az új helyzetnek farizeusait. Mivel hogy semmi kivételtől nem találunk azon, ami van, előre is meggyanusítják azt, ami lesz. „Meglássátok, emelni fogják a kvótát”, így sopánkodnak erős szemfogatással. A kvóta hozza rezgésbe érzékeny lelkük hurjait. A kvóta miatt sopánkodnak s intik a közvéleményt, legyen résen, fogja be jól a zsebeit s ne hagyja magát. Miért sopánkodnak ilyen későn? s miért sopánkodnak ilyen korán? Akit nyíltan visszasírnának, ha a közvélemény haragjától nem féltenék koponyájuk épségét, az köztudomás szerint hajlandó volt elmenni harmincöt százalékgig. Mért nem konditották meg akkor a vészharangot? Mért nem dörögtek akkor a nemzet fülébe, hogy ébredjen fel öngyilkos szenderéből s védje meg elszántan kárhoznak szánt juszt s fenyegetelt érdekeit? Bezzeg akkor nem törődtek a kvótával, hanem szidták az obstrukciót s kenetesen beszéltek a parlamenti rendről, mint az alkotmány egyensúlyának minden áron megóvandó előfeltételéről. S ha akkor nem sopánkodtak, mért jajveszékelnék éppen most, miért nem várnak a haragok félreérésével még egy kis ideig? Hiszen ma semmi aktualitása nincs a kvótakérdésnek. Amolyan doktorkérdés az ma, amely fölül az adott percben még elméletileg is bajos vitaközi. Napirenden van a kvóta? Nincs. Mutatkozik-e a közélet szemhatárán valamelyes tünete annak, hogy a Széll-kabinet a kvóta dolgában beadta a derekát? Dehogy mutatkozik. És ők mégis sopánkodnak. Sopánkodnak egy 33,8 százalékos kvóta miatt, azt híresztelve erről, hogy Széll Kálmán eddig a határig már eladta testét-lelkét. Hogyan van az, hogy akik

visszasóvárognak a 35 százalékos kvóta mesterét, azok — ha tőlük függne — az obstrukciót is megcsinálnák, az utcát is megmozgatnák a 33,8 százalékos kvóta miatt? Ezelősek-e ők, akik tébolyukat a nemzetbe is át akarnák ültetni? Nem; csak farizeusok, akik abba a hibába estek, hogy szentségtelen céljukat ilyen szentségtelen eszközzel akarják szentesíteni.

De a magyar közvéleménynek sem kedve, sem ideje nincsen az ilyen mókázásra. A kvótáról most nem diskurálunk; nincs mért diskurálunk róla mostanában. Ha tudnak a szemfogatók bizonyítékot arra, hogy a Széll-kabinet már előre leköttötte akarát a kvóta ügyében, még pedig olyan módon, hogy az ország rosszabbul jár, semmint Bánffy alatt járt volna: ám álljanak elé ezekkel a bizonyítékokkal. De ezek bizonyítékok legyenek aztán, hitelesek és kézzelfoghatóak, nem pedig afféle ostoba pletykabeszédek, amelyek semmi reális dologra nem támaszkodnak. A Bánffy-kultus zingoványára ezzel a kvóta-lidérccel nem fogják rácsalni a nemzetet. Az ország örül, hogy kimenekült abból a hinárból, amely csupa szenny volt és csupa életveszély. A bolgoló lángot pedig nem követjük, mert tudjuk, hogy mire kihuny, nem marad egyéb utána a hazugság piszkos nyákkájánál. Jégre talán még lehet vinni ezt a nemzetet, de posványba többé soha: ezt jegezzék meg jól a farizeusok. Széll Kálmánról pedig lepatlan minden ráfogás. A nemzet igenis bízik benne, s van száz oka erre a bizalomra. Ez a miniszterelnök helyreállította a közélet egyensúlyát, megjavította a kiegyezést, kiragadta a homályból a nemzetet az előző korszak alatt mesterséges ködbe burkolt jogait. Amit ígért, azt megtartotta; s ahol közmegegyezéssel eltért a kötetéstől, ott új vívmányokat hozott haza nemzetének. És mikor harc közben egy pillanatig választania

kellett egyfelől politikai kötelessége s másfelől a hatalom továbbélézése közt, akkor minden tétozás nélkül kész volt odadobni állását, de meggyőződésének elfojtására, programja bármily csekély részének elalkuvására egy percig sem gondolt soha. Miért tenné fel a nemzet erről az államférfiúról, hogy épp a kvótánál fogja őt kötelességtudása cseben hagyni? Miért imputálnók éppen Széll Kálmánnak, aki bátran küzdötte végig a kiegyezési csatát, hogy a kvótánál már előre lerakta legyen fegyverét? Hogy kapituláljon az ellentállásnak még csak kísérlete nélkül, miért tennék fel ilyesmit a jelleméről? Hogy titokban már most oldotta volna meg a kvótakérdést, holott őszszel a megoldás kényelmesebb és biztatóbb lenne, miért tennék fel ilyesmit az eszéről? S hogy meghunyászkodással vásárolja meg a békét legyőzött ellenfeleitől, miért tennék fel ilyesmit az ügyességéről? Szó sincs róla, a farizeusok rossz uton járnak. Be akarják ugatni a nemzetet. De a nemzet nem ugrik. Hanem kitarthat hiven és szilárdul Széll Kálmán mellett. S nem hisz a hamis auguroknak. A régi augurok a leölt áldozati állatok beleinek rezgéséből jóslgatták a jövőt. Akkor még naiv volt az emberiség, tehát akadt közönségük. De ezek az új augurok eleven miniszterek láthatatlan beleinek rezgéséből jóslgatják a jövőt kvótáját: hasból beszélnek, még pedig a mások hasából. Ezeknek ugyan nem akadt közönségük Magyarországon.

Aztán meg be sem veszi a magyar publikum ezt a kerülgetést. Ez a nemzet egyenes lelkű, csavaros észjárással nem lehet hozzája férközni. Hátsó gondolatokkal operálni bolond vállalkozás minálunk. Aki hivat és hívőket akar találni közöttünk, annak őszintén kell beszélnie. Tessék hát nyílt szóval állani a nemzet elé.

TÁRCA.

Fajnesülés.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: Feszti Géza.

A tudás meggazdagítja az ember lelkét, de nem érzésekkel, hanem gondolatokkal. A gondolatoknak az exakt tudomány a nagyfuvarosa; eszmét sokat, — érzést mentül kevesebbet liferál. A tudás új és hasznos és meglepő és érdekes foglalkozások szaporítja a gondolatvilágot, de az érzések és indulatok különböző sorozatait és fokozatait nem gyarapítja egygyel sem.

Már pedig az emberi nem története: állandó érzésekből és változó gondolatokból áll. Ha egy mondatra lehetne összefoglalni a történelmet, úgy az érzés volna benne az alany és a gondolat akciója csak az állítvány. És kell is, hogy a gondolat uralja az érzést, vagyis a szívnek legyen a szolgája az agy. A megfordított viszony undorító! Akinak a szíve céltatosan és kommandószóra csak azért melegszik föl, hogy inspirálja az agyvelőt, az farizeus, képmutató, csupán komédiása az érzelmenek és nem a predestinált misszionáriusa. Az emberi értéknek csak fényessége a gondolat, sulypontja az érzelmenben rejlik. A szellem világát jellem a melegít.

Mikor a történelem eseményeiben csupán a vezető gondolatokat keressük, akkor a kevélység démonának, az emberi szellem arisztokratikus hajlamának hódolunk. De ugyanakkor megsértjük a szív jogát, mely pedig nem kicsinyes és szentimentális hajlandóság, hanem nagy, erős és megdönböztető fizikai törvény.

A nagy természet kodifikálta azt a törvényt, mely szerint a szívnek elévülhetetlen és megmáshatalatlan joga és kötelessége a szeretet. *Szeretni és szeretve lenni* — bármennyire kicsinyelje is azt az eszmével körülbástyázott szellemi erő — azért ez mégis nem a holdsugárral kacérokódó sülde leánykák privilégiuma, hanem rend, rang, kor, nem és fajkülönbség nélkül: általános emberi vonás. Az élet kezdetén, a tehetetlenség korában nyilatkozik és ébrednek az ember pszichikumának ez az állandó vonása először. Alig hogy a félig vegetabilis stádium megszűnt, máris vonzódás és félelem, cirógató jókedv és haragos gesztusok által nyilvánítja az apróság a ragaszkodást vagy idegenkedést. Az a siró hang, mely a megszokott ringató karokba való visszavagyódást hirdeti: ez a szeretetnek első vallomása! Hogy pedig nem úgy születik az ember a világra, mint a mikrogaszter, mint a puhány, mint a napsugár által megérlelt pete-rezultátum, mint az alsórendű állatok egész sorozatait, teljesen főrüháza az egyéni életfenntartásnak minden képességével, — hanem az énfentartásra teljességgel képtelenül és az önálló egyéni életre nézve abszolút tehetetlenül, — ebben a *faktumban* a Mindenhatóság által megfabrikált morálnak, a természet által parancsára avatott törvénynek, a szeretet törvényének első betűje van megírva. Ez ennek a törvénynek az alfája az, omegája pedig az, hogy még vén korában is fázik az ember attól a gondolatától: egy halni meg és úgy fogyni el, „mint a gyertyaszál, mely elhagyott, rideg szobában áll.” Ami pedig alfa és omega közé esik, vagyis az egész emberélet, az mindenik stádiumában azt bizonyítja, hogy még duszardagon is számozandó szegény az ember, ha a rideg önzésnek megfelelő *elszigeteltség* tudatára ébred. Leszlyedne a leghitványabb állat, a

mikrogaszter, a puhány, a napsütött pete-rezultátum nivójára, ha ugyanis nem élvezhetne semmi mást az ember, csakis azt, amiben nem az érzelme, hanem kizárólagosan a fizikuma kéjeleg. Látszólag csak egy kivétel esik ama rendszabály alól, hogy az elszigeteltség nem boldogít. Az, mikor az ember fölfelé tekint a Magasságba, vagy a természet nagysága előtt leborulva öntudatlanul imádkozik. De tulajdonképpen ez sem kivétel, mert a lélek ilyenkor is nem az elszigetelt egyedülletnek, — hanem a nagy Ismeretlennek hódol és a Végtelenséggel ölelkezik.

A lélek mindennapi kenyere az a nexus mely az embert az emberhez kapcsolja. És legyen bár igaz, hogy a számító önzés oly előnyöket biztosít az egoistának, melyektől az áldozatkészség elesik, ámde azért itt is megvan a természet törvénye által létesített kiegyenlítés, a megfelelő öntudat, a viszonylagos kompenzáció. Végeredményében pedig maga az önzés sem más, mint csalárd és becselenné változott szeretet, valamint egy a szeretet nem egyéb, mint becsületes, önmagáról meglepedező önzés.

Minden érzés, melyre az emberi szív képes, megvan a nyers, de ép lelkű parasztban is. És bármilyen magas nivóra emelkedjék az intelligens emberben a gondolkodás érzelmeinek az a skálája, mely a világtörténelembe belejátszik és abban mint tényező szerepel, még csak egy árnyalattal sem fog gyarapodni soha.

Szeretet és gyűlölet az a két ellentétes, de egy töből fakadó érzés, mely tartalmassá teszi az ember belső világát. E kettőnek válfajai: szerénység, önérzet, büszkeség, gőg; és szülőttel: irigység, részvét, kegyetlenség, jóság.

Ezek az érzések vezetik és teremtik az emberi nem igazi történetét. Ezekből születik a

Tessék kimondani, de aztán be is bizonyítani, hogy a régi rendszer jobb volt az újnál. Hogy a hatalom önérdékének az alkotmány épsége fölé helyezése egészségesebb állapot volt a mostaninál, amely a kormányhatalmat az alkotmány szolgálatába s a törvények uralma alá helyezi. Hogy a nemzeti akaratnak gögös lenézése többet ér a közvélemény respektálásánál. Hogy egy szervilis többség vak engedelmsége jogszerű zsákmányává teheti az országot egy jogtörő és erkölcsrontó kormányzati rendszernek. Hogy az önkény fizetletreméltóbb az igazságnál, az erőszak a jognál, a tudatlanság a műveltségénél s a bárdolatlanság az izlésnél. Ezt tessék kifejezni és bebizonyítani. S tessék aztán a nemzetet megkérdezni, a kettő közül vajjon melyiknek ad igazat: a közelmúltnak-e, vagy a jelennek? De a farizeuskodással hiába méltóztatik vesződni. A nemzet nem érdemlené meg, hogy megmenekült a közelmúlttól, ha a szemforgatók álnoksága el tudná fordítani a jelentől.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, június 28.

A Ház mai ülésének elején a pénzügyi bizottságnak négy jelentését terjesztették be: *Neményi Ambrus* és *Pulszky* Ágost: az italmérségi jövedékről, a sör- és szeszdó-pótlékról és a bankszabadalomról. *Szell* Kálmán miniszterelnök indítványára a bank- és valutajavaslatok tárgyalását a hétfői ülés napirendjére tűzték ki. Még néhány bizottsági jelentés betérjesztése után elfogadta a Ház miniszterelnöknek a házszabály-revizioria vonatkozó határozati javaslatát. Sorra került ezután *Rákay* Lászlónak az összeférhetetlenségi bizottság tagságáról való lemondása, amelyet a Ház, a miniszterelnök iniciatívájára igazán tapintatos módon intézett el. A házszabályok tudva evőleg úgy rendelkeznek, hogy az összeférhetlenségi bizottság tagságát a megválasztott képviselő „elfogadni és megbízásában eljárni tartozik.” *Szell* Kálmán megalálta a módját annak, hogy a házszabályok rideg kényszerének alkalmazása helyett gyöngéd formában bírják reá *Rákay*-t a bizottságban való megmaradásra. Azt javasolta, hogy a Ház ne vegye tudomásul a lemondást és hozzátette egyúttal, hogy *Rákay*, a Ház bizalma folytán remélhetőleg megtartja tisztjét és lemondását meg nem történnek fogja tekinteni. A Ház ehhez nyilvánkozathoz egyhangú helyesléssel hozzájárult, a mi ebben a formában valóságos bizalmi ajánlás volt. Amit egyébiránt a szélsőbalnak ez a szimpatikus tagja meg is érdemelt.

A fogyasztási adójavaslatok vitájában ma *Kossuth* Ferenc szólt fel elsőnek és nagy gondalal összeállított számcsoportok segítségével igyekezett kimutatni, hogy a fogyasztási

adók eddigi kezelésmódja harminckét éven át milyen rengeteg károsodásunkkal járt. Azt is elismerte, hogy a törvényjavaslat, amely megszünteti ezt a harminckét esztendő igazságtalanságot, vívmányt jelent; ami szépen jellemzi a szónok objektivitását és különben is érdekes fejtegetéseinek csak fokozta az értéket. A konkluziója természetesen az volt, hogy az igazságtalanságok csak a közérdekes rendszer megváltoztatásával szüntethetők meg teljesen, holott éppen ez a javaslat és *Kossuth* lojális elismerése is bizonyítja, hogy a mostani alapon is lehet Magyarország érdekeit érvényesíteni. A Ház egyébként osztatlan figyelemmel hallgatta a komoly, tartalmas beszédet s a szélsőbal zajos helyeslésekkel jutalmazta vezérét.

Magas nézőpontokról szót hozza a napirenden levő kérdésekhez *Weisz* Berthold, akinek felszólalása a *Kossuth* Ferenc után következett. A fogyasztási adónak a fogyasztási terület részére való biztosításával foglalkozott, még pedig nem csupán anyagi, hanem főképpen etikai szempontból. Nagy tárgyimerrelt mutatta ki annak a megrövidülésünknek a mértékét, amely abból származott, hogy a fogyasztási adók a termelő állam javára estek. Érdekes, új számítást tett a javaslat által teremtett viszonyoknak pénzügyi értékéről és a kiváló közgazdasági szakember alaposággal illusztrálta azt a tételt, hogy a javaslat anyagilag nem ér annyit, mint általában hiszik. De mindjárt hozzátette azt is, hogy annak a vívmánynak, amelyet ez a javaslat képvisel, nem a pénzügyi, hanem az erkölcsi értéke fontos reánk nézve. Nem az a lényeges, hogy mennyit veszítünk eddig és mennyit nyerünk azzal, hogy veszteségünk megszűnik, hanem az, hogy jogtalan veszteség ne érjen bennünket. Magyarország politikája a jog és igazság politikája. Nem engedjük azt, ami a miénk, de nem is követeljük azt, ami a másé. Tiltakozunk az ellen, hogy Ausztria holmi laerum cseansra hivatkozza, mindenféle követelésekkel álljon elő. Mi nem kapunk Ausztriától semmit, csak azt, ami a miénk. Ezért pedig csak nem tartozunk árt fizetni. Ausztria félreismeri azt a jogi helyzetet, amelyet nekünk a kiegyezés biztosított. Es a javaslat főérdeme, igazi jelentősége éppen az, hogy a kiegyezés által teremtett jogi helyzetünk hamis megítélése ellen statuál egy törvénybeiktatott biztosítékot. Ez a javaslat élő tiltakozás a kiegyezés meghamisítása ellen és bizonyítja annak, hogy a hatvanhetedik alap-törvény Magyarországnak hatalmas fegyvertára, amely helyesen alkalmazva biztosítja jogainkat és érdekeinket.

Weisz Berthold igazán nagy szolgálatot tett azzal a magyar álláspontra Ausztriával szemben, hogy a javaslatnak ezt a jelentőségét állította előtérbe, meg oly plasztikusan, mint meggyőzően. És mély tudásra valló szellemes közgazdasági okfejtése mellett főképpen a javaslat erkölcsi tartalmának azt az energikus kidomborítása adta meg a beszédnek azt a súlyt, amely a most folyó vitában elsőrendű helyet jelöl ki számára. Az egész Ház érdeklődéssel, a többség pedig jól megérdemelt, zajos tetszéssel kísérte *Weisz* Berthold fejtegetését.

szerenese, jólét és boldogság, ezekből burjánzik balsem, szenvedés, nyomor. A gondolat pedig csak olyan faktor, mely a faktumokat világítja meg. — És hogy mindez aligha önkényes okoskodás, aligha olyan teória, melyhez a valónak semmi köze nincsen: ezt egy sajátosság tapasztalás bizonyítja és pedig a generációk természetes öröklési rendjében.

Az a szellemi erő, mely a kész tudásnak csupán a gyümölcénye, egyáltalában nem öröklődik át. Másrészt az elődnek rendkívüli és kimagasló szellemi képességei az utódokban rendszerint eltűnnek, degenerálódnak, beteges hajlamokká fajúlnak. Ami azonban a szív kamrájában van főlhalmozva, azt apáról fiúra, szülőről gyermekre átruházja a természet, mint öket megillető örökséget. És ez az átöröklés majdnem egész terjedelemben, rendszeren minden levonás nélkül, sőt gyakran fokozott méretekben is érvényesül. És a természet nem fárad ki, mikor ilyen értelemben generációról generációra kiszolgálja az emberi nemet. Ellenben az, ami mint világító gondolat lobog a koponyában, ami szellemi héroszszá avatja az egyént, az viszont rendszeren elkallódik az átöröklés retortáiban és az elődnek nagy szellemi hagyatékából — ugyanilyen értelemben használva a szót: — koldusbótót örököl az utód. A tapasztalás bizonyítja, hogy a természet öröklési jogrendjében az átöröklött szellem sokkal szórányosabb, mint az átöröklött jellem.

A sudár fenyes nem nőhet bele a meny-

Az Én Ujságom

Április havában a tizedik évfolyamába lépett. Meséivel, verseivel, elbeszéléseivel, gazdag, változatos, mulató tartalmával, gyönyörű képeivel a legszebb, legjobb pékes heti magyar gyermeklap. Szerkeszti Pósa bácsi. — Negyedévre csak 1 frt. Kiadóhivatal: Budapest. Andrássy-ut 10. szám.

Miután még *Ma darász* József tett néhány kedves megjegyzést néhány fiatalabb elvtársának tegnapi kötekedésére. *Lukács* László pénzügyminiszter szólt fel újból és *Kossuth* Ferencel polemizálva, néhány újabb becses és olmes argumentummal egészítette ki tegnapi nagyérdékű fejtegetéseit. A miniszternek ma is nagy szerencseje volt a polemikában, mint mindig, ha pénzügyi politikáját védi.

A Ház ezután általánosságban elfogadta a javaslatokat és pár perc múlva a részletekkel is végzett.

A napirend után bemutatta az elnök gróf *Andrássy* Géza mandátumát és végül a Ház elhatározta, hogy holnap és holnapután nem tart ülést.

A képviselőház ülése június 28-án.

— Kezdete délelőtt 10 órakor. —

Elnök: *Tullán* Béla.

A kormány részéről jelen vannak: *Szell* Kálmán miniszterelnök, *Lukács* László, *Hegedűs* Sándor, *Wlassics* Gyula, *Darányi* Ignác, *Plóss* Sándor, br. *Fejérváry* Géza, *Cseh* Ervin.

(Előterjesztések.)

Neményi Ambrus előadó: Beterjeszti a pénzügyi bizottság jelentését, az állami italmérségi jövedékről, a söradó-pótlékról és a szeszdó-pótlékról szóló törvényjavaslat tárgyában.

Pulszky Ágost, a pénzügyi bizottság előadója: Benyújtja a pénzügyi bizottság jelentését a pénzügyminiszternek előterjesztését illetőleg az *Osztrák-Magyar Bank* szabadalmának meghosszabbításáról szóló törvényjavaslat kiegészítése tárgyában.

Szell Kálmán miniszterelnök: Ha a tisztelt Háznak nincs észrevétele, azt vagyok bátor javaslatba hozni, hogy a bank szabadalmára és a valutadolgokra vonatkozó összes javaslatot ezzel a most beadott jelentéssel együtt a hétfői ülés napirendjére tűzessenek, még pedig úgy, amint a tisztelt Ház határozata folytán a fogyasztási adójavaslatok a múlt napokban, tegnap és tegnapelőtt, egy általános vitában vétettek tanácskozás alá. A kérdéseknek ezen csoportjára nézve hasonló eljárás követendő és a bank szabadalmára és a valuta-javaslatokra vonatkozólag egy általános vitát tartson a Ház. (Helyeslés.)

Szerb György előadó benyújtja a honvédelmi bizottság jelentését a honvédelmenz kibővítésének költségeiről.

Gróf *Thorotzkay* Miklós előadó beadja a közlekedésügyi bizottság jelentését a vicinális vasutakról szóló javaslatok tárgyában.

(A miniszterelnök indítványa.)

Elnök: Szavazásra teszi föl a kérdést a miniszterelnök indítványa felett, amely a házszabályok revizioria kibővített bizottságot utasítja az igazolási eljárás módosítására.

A Ház megszavazta a határozati javaslatot.

(Az összeférhetlenségi bizottság.)

Elnök: Következik a határozathozatal *Rákay* László képviselőnek az összeférhetlenségi bizottsági tagságról való lemondása tárgyában.

Szell Kálmán miniszterelnök: T. Ház! *Rákay* László képviselő ur az összeférhetlenségi bizottsági tagságáról lemondott. En az vagyok bátor javaslatba hozni, hogy a t. Ház ezen lemondást ne vegye tudomásul és azt ne fogadja el. Reményem, hogy a t. képviselő ur a Ház bizalma folytán el fog tisztában jarni és a lemondást meg nem történnek fogja tekinteni. (Helyeslés.)

Elnök: Ilyen értelemben mondja ki a határozatot.

(A fogyasztási adók.)

Kossuth Ferenc meg akarja ragadni ezt az alkalmat, hogy a közös vámerület hátrányait kimutassa. Kínálkozik rá az alkalom, mert való tény, hogy a közös vámerületi alapon a fogyasztási adók elszámolása terén az országot évtizedeken át megkárosították. Ezt mindenki elismeri, most vívmánynak mondják, hogy a károsodás megszűnik. Vagy jószerint károsítottak meg az országot, amely esetben elárulták hazájukat, vagy pedig, ami sokkal valószínűbb, kénytelenek voltak így cselekedni, ahogyan cselekedtek, ami ekleltans bizonyítéka annak, hogy a közérdekes rendszer egy fabatkát sem ér. Ötvenhárom milliót károsítottunk harminc év alatt. A múlt kormányok lelkét terheli, hogy szépen induló cukoriparunk nem fejlődhetett. Szesztermékeinket kiszorította az osztrák a vámonkülvül külföldről. Egerszóval, Magyarország milliókkal károsult, de a kormányok mindig fejt hajtottak.

A mint a cukorra és a szeszre vonatkozólag kimutatta azt, hogy mily károsodást szenvedett az ország, kimutathatná a sörre és a petróleumra vonatkozólag is; és mindig csak az bizonyulna be, hogy Magyarország károsodott, még pedig milliókkal károsodott évenként. Mindig csak az bizonyulna be, hogy valahányszor új kötéseknek alkalmá jött, a kormányok vergődtek az osztrák erőszak nyomása alatt és imitt-amott igyekeztek ezt-azt változtatni, de a következes mindig az volt, hogy Magyarország leverett, fizetett és károsodott; a következes min-

dig az volt, hogy olyan modorban károsodott és oly közelíthető volt az, hogy károsodni fog, hogy az egymást követő kormányok ezt látták, tudták, bár nem vallották be, mert érezték azt, hogyha engedtek, ezt azért tették, mert kénytelenek voltak, az osztrákok által voltak kényszerítve abból a helyzetből kifolyólag, a mely helyzetbe Magyarországot a közbesüllyes rendszer helyezte.

Weiss Berthold: T. Ház! Szándékom a tárgyalás alatt lévő törvényjavaslatok között főképp egy törvényjavaslattal foglalkozni. Ez a törvényjavaslat a sűrű, az ásványolaj- és a cukoradónak a fogyasztási terület részére való biztosítására vonatkozik, mely nézetem szerint történelmi fontossággal bír. Soroköve egy politikai processzusnak, amelynek folyamán Magyarország jogai bizonyos tekintetben Ausztriával szemben hátrább szorultak és melyek következtében állami jövedelmeink egy része lényegesen csorbitást szenvedett, az osztrák államkincstár javára. Adót fizettünk nem snát szükségleteink fedezésére, hanem a velünk szövetségben álló államnak.

Kötelességemnek tartom ezt röviden megvilágítani, hogy tisztázza legyen a tárgyalás alatt lévő törvényjavaslatnak erkölcsi és anyagi értéke. Szükségem tartom, a t. Ház engedelmével, hogy az teljesen legyen megismertve, nehogy túlbocsúljunk azt és a törvényjavaslat által érdekelte Ausztria követelményekkel ne lépjen föl, amelyek mi sem indokoltak.

T. Ház! Meltóztatások meggyőződve lenni, hogy bírálatomat a tárgyalás és jóindulatú elfogadás vezet, mely Magyarországnak eddig bármely Ausztriával fennforgó kérdés megítélésénél érvényesült. Jellemünkön idegen jogosulatlanság és indokolatlan követelményekkel előállni. Azt megmutattuk a múltban is, amidőn a lezűlyesobb politikai helyzetet kiküszöbölhetünk volna és amidőn Deák Ferenc a nemzet nevében nem követelt többet, mint alkotmányunkat és jogainkat.

Ellenkezik Magyarország felfogásával, hogy másnak ne adja meg azt, a mi az övé. És ha Ausztriát ugyanez a szellem hatná át, a vizsályok nagy sora, amely hátrányára válik a monarchia tekintélyének, el lett volna kerülve: az a folytonos harc, mely Magyarországot gravaminális politikájában élenken és elevenen tükröződik, szülte azt a nálunk uralkodó mérséklést, elégedjünk meg azgal, ami a miénk. Támaszunk a törvény, feyverünk az igazságot!

Mi mindig tekintettel voltunk arra a kötelekre, amely bennünket a pragmatika szankciói alapján Ausztriával összefűz. Mi mindig éreztük, hogy ezen szellem nélkül a monarchia szilárd alapon nem nyugszik és igazi nagyhatalom nem lehet. Szükséges, hogy Ausztria is megértse, hogy minden közös, vagy bennünket közősen érdeklő ügy tárgyalásánál két egyenjogú fél áll egymással szemben, melyek egyikenek sem szabad a másik fél megkötésére tönni. — A tömörült, ma már maidnem 19 millió lakossal bíró magyar államnak legalább annyira a politikai sulya, mint a másik állam 24 millió népéi, a amelyek összetartása ma napjag inog. És, hogy mennyire igaz, miképp a teljes barátságos helyzet csak lassan áll helyre közöttünk, a törvényjavaslat méltatásánál fog kitűnni.

Mi a célja a szóban lévő törvényjavaslatnak? Eddig a fogyasztási adók főképp annak az államnak javára estek, amelynek területén az illető cikkek termeltek. És mivel e termelés tekintetében Ausztria nagyon lényegesen dominált, bevételük rovaszunkra nagyobbak voltak. A tárgyalás törvényjavaslatnak tehát az a célja, hogy a fogyasztási adó, amelyet a magyar területen fogyasztott mennyiségek után fizetnek, jövőre a magyar állam bevétele legyen.

Noha ez a követelmény a legigazságosabb és a legtisztább, mégis mostanáig kellett küzdenünk kivívásáért. Már az 1867. XII. törvények 17. §-a kimondja, hogy általában minden adót a magyar minisztérium vet ki, szed be és kezeli. És mi történt mégis? A nevezett törvény alkotása óta a fogyasztási adóbevételeknek egy tekintélyes részét nem a magyar kormány szedte be és kezelte, hanem a másik állam; a fogyasztási adókkal a saját állampénztára javára megterhelte cikkeket nálunk értékesítette. Így azt vonta el tőlünk, amiből tényleg csak nekünk volt jogunk. Ilyesmik ellen asart az idévett törvény bennünket megvédeni és hogy e tekintetben a két szerződés fel szandéka félremagyarázható ne legyen, az 1867. XII. t. c. 63. §-a kimondja, hogy oly kezelési szabályok alkalmazandók a fogyasztási adóknál, melyek kizárják annak lehetőségét, hogy egyik törvényhozásnak vagy kormányának intézkedései a másik fél jövedelmének csoknitását vonhassák maguk után. Mi mindig hűségösen megtartottuk a kiegyezési törvényben foglaltakat. Megfeleltünk a közös költségekhez való hozzájárulásunknak és nem nehezítettünk túlságosan, hogy az összegnek körülbelül 80%-át Ausztriában adták ki, míg annak csak körülbelül 20%-a táplálta gazdaságunkat.

És mégis Ausztria jónak látta elvonni tőlünk évtizedeken át még adójövedelmünk egy részét, ami semmi vonatkozásban nem volt közös viszonyunkkal és a közös kötelességekkel. 1867-től egészen 1894-ig a tőlünk jogosulatlanság a fogyasztási adók címén elvett összeg körülbelül 68 millió forintra rug. 1894-ben e tekintetben egy sajátos dolog történt, mely az osztrák politikát velünk szemben és a mi tulságos és gyakran érthetetlen előzékenységünket illusztrálja. A fogyasztási adóknak a két állam területén való kezelésének Magyarország javára osz leglényesebb része a szeszadóból folyt be. Az erre vonatkozó adatokat 1888-tól, a magasabb szeszadó behozatalától, 1895-ig véve szemügyre, kitűnik, hogy Magyarország évente körülbelül 2 millió forintra rugó előnyben részesült a szeszadónál. De mi Ausztriának a cukor- és söradónál épp oly nagy előnyben részesült és azonfelül 2 millió forintra rugó előnyben részesült a szeszadónál, mi Ausztriának a cukor- és söradónál épp oly nagy előnyben részesült és azonfelül mi a szesz-, sör- és cukorkötésénél évenként még

3,300,000 forinttal megkötösdünk. A most tárgyalás alatt lévő törvényjavaslat célja ezt a hátrányos állapotot megszüntetni és végrevalahára érvényesíteni az 1867. XII. t. cz. 17. és 63. §-ban biztosított jogainkat. Ha szemügyre vesszük és mérlegeljük a most előálló helyzetet és ebből kifolyólag ítéljük meg a törvényjavaslat belteréket, a következő eredményekre jutunk. Elvitatathatlan, hogy a törvényjavaslat erkölcsi értéke államiságunk szempontjából nagybecsű. Köztudomású, hogy Magyarország cukortermelése 1881-ben csak 34,000 métermássa volt és kényszerítő voltunk ebbeli szükségletünk legnagyobb részét Ausztriából fedezni. 1888-ban az 450,000 métermássa rugott. 1899-ben a magyar gyárak cukortermelése már két millió métermássa emelkedett. És ha tekintetbe vesszük, hogy Magyarország cukorfogyasztása ez idő szerint körülbelül 900,000 mm-ra tehető, akkor tiszta és elvitatathatlan, hogy főképp ha a magyar kormány intézkedései erőlyesen odairányulnak, miképp a belföldi cukorfogyasztás Magyarországnak termelt cukor által fedeztessék, akkor Ausztria javára az itteni cukorfogyasztási adóból mi sem esnek, a belföldön termelt és itten fogyasztott cukorral még az az előny is jár, hogy ily módon a vámkülönbözet kivételére szorított cukormennyiség kisebb lesz és így az elfogadott törvényjavaslat 2. §-ában foglalt visszatérítési elszámolás folytán bennünket terhelő visszatérítendő összeg is csekélyebb lesz. A mi a söradót illeti, az összeg, a mely a törvényjavaslat indokolása szerint Magyarország javára fog esni, évenként 816,000 frt. De ezzel szemben tekintetbe jón, hogy az új intézkedések folytán a petróleumfogyasztási adónál 985,000 frt bevételről esünk. Ily módon tehát a sör és petróleumfogyasztási adót egybevetve, a mérleg évente körülbelül 70,000 frtinttal hátrányosabb Magyarországra és előnyösebb Ausztriára. Vagyis az sem reprezentál anyagi előnyt reánk nézve. A kontemplált nyers petroleum mm.-kinti 1 frt 80 krral való felemelése folytán petroleumfogyasztásunk Ausztria petroleum-forrásai érdekében évente körülbelül 1,800,000 forinttal drágul, ugy, hogy a törvényjavaslatnak anyagi értéke Magyarországra nézve mindent összevéve anyagi előnnyel nem jár és senki sem állíthatja, hogy pénzbelileg az új viszonyok között Magyarország állampénztára előnyösebb helyzetbe fog jutni. A cukoradónál előálló több bevétel, cukoriparunk természetes fejlődése folytán Ausztriától függetlenül áll elő, míg a sör- és petróleumfogyasztási adók között mutatkozó különbséget fejében nekünk lehetne követelésünk.

De amit leoletem, Magyarország nem ter le a törvény és igazság utjáról és mi nem követeljük mástól azt, ami nem a miénk. Sum cuique! De másrészt tiltakozniunk kell az ellen, hogy Ausztria velünk szemben egy állítólagos lucrum cossansra hivatkozva követeléseket álljon elő, melyek csak egyenjogú viszonyunk hamis megítéléséből származhatnak. Mi nem kapunk Ausztriától semmit, csak ami a miénk és azért valamit fizetni maidnem megalázás volna reánk nézve. Jogunk elismeréséért anyagi ellenszolgáltatást adni lehetetlen, mert Ausztria nem disponálhat jogaink felett. T. Ház! Békéltérővünk jut kifejezésre a törvényjavaslatban. Elismerése a szövetségünk alapját képező egyenjoguságnak, amely kizárja azt, hogy az egyik fél a másik rovására gazd-gódjék. Ez a becsületos politika útja. Ha ezen az uton halad tovább a két állam, szilárd alapra lesz fektetve az a frigy, mely egyetlen biztosítéka a két állam jóvőének és a monarchia hatalmi állásának.

Ez a törvényjavaslat legbiztosabb bizonyítéka, hogy a 67-iki kiegyezés Magyarország hatalmas feyvertára, amely helyesen és erőlyesen alkalmazva legobban biztosítja jogainkat és anyagi érdekeinket. Ezek után nyilvánvaló, hogy ebben a törvényjavaslatban is csak azon követelményeinknek megtestesülése a lényeges, hogy a kiegyezés Ausztriával ne legyen meghamisítva. Ez a felfogás megfelel a vám- és kereskedelmi viszonyunk rendezésére nézve már elfogadott javaslat negyeük szakszának, amely a mostani kormány és főleg a miniszterelnök vívmánya.

A miniszterelnök ezáltal ország és világ előtt bizonyította, hogy a kiegyezési törvényeknek nem csak szóbeli rendelkezést, hanem az azokban rejlő szellemet győzelemre viszi. Magyarország jogai közöttben vannak, azokat sértetlenül megőrzni leg-szentebb kötelességünk. A többi napirenden álló törvényjavaslatban nagy haladás mutatkozik. Ezek a törvényjavaslatok, ha törvényerőre fognak emelkedni Magyarországnak nagy gazdasági és pénzügyi előnyöket nyújtanak.

Mindezeknél fogva a törvényjavaslatokat a részletes tárgyalás alapjául elfogadják. (Élénk helyeslés a jobb oldalán.)

Madarász József: Nem fogadják el a javaslatot. Visszater a tegnapi ülés epizódjára. Amikor ő néhány percre távozott, felhangzott a baloldalon: Hol van Madarász? Megmondja hol volt: Egy óreg honvéd hívatta ki, azért volt odakünn. Bizonyára néhány szives jóbarátja aggódott érte. Hát megnyugtathatja őket. Ohajlana, vajha követnék a példáját az ülések buzgó látogatásában. A mi a szőnyegen lévő javaslatokat illeti, ő elítél, kárhözhat lelkéből minden közösügyes javaslatot. Visszautasítja ezt is. (Zajos tetszés a szélsőbalon.)

Lukács László pénzügyminiszter: Reflektál a felhozott észrevételekre. Ismételnem hangsúlyozza, hogy elképzelhetetlen az, hogy egy és ugyanazon közös vámtérületre kétféle termelési adórendszer legyen felállítva; az egyik félnek sem válnék javára, hanem mindkettőnek megkötésével járna. Miután pedig a képviselőház egy pár nappal ezelőtt határozott abban a kérdésben, hogy Magyarország és Ausztria, ha nem is vámszövetségben, hanem egyoldali intézkedés által a közöset, illetve a szabad forgalmat és az egyenlő eibanást a viszonyosság feltétele mellett továbbra is fenn akaria tartani a két állam között, semmi praktikus

fontossága nincs azon vitaközni, vajjon a közös vámtérület előnyösebb-e vagy a külön vámtérület? Kossuth Ferenc felállította azt a tételt, hogy közös vámtérület mellett a fogyasztási adók tekintetében sem védhetjük meg Magyarország érdekeit és a közös, egyforma rendszer szerint kezelt fogyasztási adók mellett a mi iparunk okvetlenül károsodik és annak tönkre kell mennie. Ennek a tételnek bebizonyítására azonban nem foglalkozott a fogyasztási adórendszernek bírálatával, hanem kizárólag egy tétellel foglalkozott egész beszédében, azaz t. i. hogy eddig a termelési adóknál Magyarország Ausztria rovására károsodott annak következtében, hogy bizonyos fogyasztási cikkek után esedékesség vált adót nem az az állam területén, hanem Magyarország vételezte be, ahol a fogasztás történt, hanem ezen réven rengeteg milliókkal károsodtunk meg jogtalanul Ausztria javára. Midőn ezt a törvényjavaslatot tárgyaljuk éppen most, mely ezt a sérelmet orrosolja és midőn ebből a törvényjavaslatból kiderül, hogy jövőre az utolsó kraoárig annak az államnak pénztrába fog befolyani a fogyasztási adó, melynek területén a fogyasztás történt, azt állítani, hogy közös vámtérület mellett ez a sérelmet nem orrosolható, logikailag nem helyes, mert hiszen éppen most orrosoljuk és ez a legerősebb bizonyítéka annak, hogy közös vámtérület mellett ezt a sérelmet orrosolni igen is lehet. Ha valaki egy másik féllel szerződést köt hosszabb időre és idő folytán az tapasztalja, hogy annak a szerződésnek egyik-másik intézkedése rá nézve nem előnyös, mert úgy alakultak a viszonyok, hogy annak hatása rá nézve kedvezőtlen, ezt tekintheti magára nézve sajnosnak, igyekezhethet ebből az állapotból szabadulni, igyekezhethet is arra, hogy ha lejár az a szerződés, egy más, ennél helyesebb szerződés kötésékek, de ezért a másik felet igazságtalansággal vagy jogosulatlansággal vádolni nem lehet. Midőn azok a törvények megalkottattak, valóságos előre senki sem volt képes megmondani, hogy azoknak financiaális hatása miképp fog alakulni, amint hogy tényleg az osztrákok is csatlódtak bizonyos számításban, mi is. Mik például a cukornál és sörnél Magyarországra nézve volt hátrányos ez az állapot, addig a petróleumnál Magyarországra előnyös volt, a szesznél fluktualt, sőt még az 1895. évi törvény után is, midőn a szesznél az átutalási eljárást behoztuk, az eredmények egész másképp alakultak, mint ahogy kontemplálva voltak, némely évben mi nyertünk, másik évben Ausztria. Eddig például úgy állt a dolog e tekintetben, hogy miután a kiviteli jutalmakat és adóvisszatérítéseket a termelési kulcs szerint fizették, vagyis amilyen volt a nyers jövedelme valamely kormányának az illető fogyasztási cikkekben, ugyanazon arányban tartozott hozzájárulni a kiviteli jutalmak terhéhez és e rendszer mellett Magyarország több éven keresztül több terhet viselt kiviteli jutalom címén, mint amennyi a maga kivitelének megfelelt; ez most a cukorra nézve megváltozott. Egy konkrét kérdésben szemrehányást is tett Kossuth a kormányának, midőn azt mondta: még azt sem tudta keresztülvinni, hogy a szeszfinomítás általánosság tételessék az ország lakossága megmentessék ama káros egészségügyi hatásoktól, melyek a nem finomított szesz fogyasztásával járnak. Ismeri ennek hátrányos voltát, nagyon kívánatos volna, ha a szeszfinomítás általánosság kötelezővé lehetne tenni. De valamint más előrehaladottabb államokban nem volt ez keresztülvihető, ugy, fájdalom, minálunk sem. A mi az átutalási eljárásnak és a kiegyezési többi törvényes intézkedéseknek pénzügyi hatását illeti, melyekre Weiss Berthold utalt: bár nem ért egészen egyet az ő számításaival, e kérdés fejtegetésébe most nem bocsátkozik, annál kevésbé, mert nem pénzügyi, hanem első sorban közgazdasági, másodsorban méltányossági és igazságügyi szempontból kívánja e kérdéseket tárgyalni.

Előnk: Elrendeli a szavazást. A Ház a javaslatokat általánosságban, majd részleteiben is elfogadta a javaslatokat azokkal, a javaslat érdemi részét nem érintő módosításokkal, melyeket Lukács László pénzügyminiszter jelzett az általános vitában elmondott beszédében.

(Bélyegegyezmény.)

Paik Lajos: Az új egyezmény intézkedéseiben, melyek határozott haladást tüntetnek fel, az ellen van kifogás, hogy a Bécsben elhunyt magyarok ingóságai után illetékek szednek, ami annál sérelmesebb, mivel ez a küllalmonk polgárai közül csak éppon a magyarokkal szemben divik.

Lukács László pénzügyminiszter kijelenti, hogy a kérdés nem volt bevethető a kiegyezés keretében, mert ez nem a birodalmi tanács, hanem Bécs város autonóm hatáskörébe tartozik. Igéri, hogy foglalkozni fog e kérdéssel és igyekezni fog kedvező megoldást létrehozni, a nélkül azonban, hogy az eredmény iránt kötelezettséget vállalna.

Előnk: A Ház az egyezményt elfogadja.

(Uj mandátum.)

Előnk: Bemutatta gróf Andrássy Géza nagymihályi mandátumát.

(Napirend.)

Indítványozza, hogy a Ház pénteken ne tartson ülést. A szombat délelőtt 10 órakor tartandó ülés napirendjére a ma elfogadott javaslatok harmadik olvasásán kívül a bizottságok által ma bemutatott elölelések tárgyalását tűzi ki.

Az ülés délután egy órakor végződik.

BELFÖLD.

A miniszterelnök Bécsben. Széll Kálmán miniszterelnök ma este Bécsbe utazik, hogy a közös miniszterekkel a delegációk egybehívásának idejére nézve, az osztrák kormánnyal pedig a kiegyezésnek Ausztriában mikor leendő kihirdetésére nézve megállapodásra jusson. A miniszterelnököt holnap estére várják vissza.

A bányatörvény. Ma délután a pénzügyminisztériumban Graenzstein Béla államtitkár elnökeleto alatt értekezlet volt a bányatörvény kodifikációjának előkészítése végett. Az értekezlet a kodifikációnál követendő eljárás megbeszélése után mint szerkesztő-bizottság megalakult s elhatározta, hogy mindenekelőtt a törvény alapelveinek előleges vázlatát kell elkészíteni s e munkára Lányi Bertalant és Szathmáry Béla miniszteri tanácsosokat, a szerkesztő-bizottság tagjait kérte föl.

A parlament elnapolása. A képviselőház szombatán két kisebb kiegyezési javaslatot vesz tárgyalás alá, hétfőn pedig a bankszabadság és valutaszabályozásra vonatkozó komplexumot kezdi tárgyalni. A jövő héten, valószínűleg már szerdán, a Ház már befejezi a kiegyezési javaslatok tárgyalását, úgy, hogy legkésőbb július 10-én már a főrendiház is megkezdheti a kiegyezési javaslatok tárgyalását. Minthogy itt hosszabb vita alig várható, július tizenötödike táján a magyar országgyűlés befejezheti tárgyalásait és megkezdheti nyári szünetét. A Ház elnapolása királyi kéziratral fog megtörténni.

Győr küldöttsége a kormánynál. Győr város és Győr vármegye együttes küldöttsége tisztelgeti ma Széll Kálmán miniszterelnöknel, Darányi Ignác földmívelésügyi és Hegedűs Sándor kereskedelemügyi minisztereknél, hogy a kormány figyelmébe ajánlják a győri Dunaág szabályozásának és hajózható állapotban tartásának régóta függőben levő kérdését. Győr városának életérdeke, hogy a Kis-Duna győrgönyűi szakasza, melynek a város hajdan gabnakereskedelmi nagy jelentőségét köszönhette, a hajózható állami utak sorába felvéssék és szabályoztassák. Ez országos érdek is, mert a vízi és vasúti utak csomópontjában fekvő Győr mai nagy kereskedelme különben egészen Bécs zsákmanóvá esik, az szitta magához eddig is, amit Győr vesztett, nem Budapest. Győr városa a mintegy 300.000 forintba kerülő szabályozási munkákhoz hajlandó 200.000 forinttal hozzájárulni, minek kamat-fedetése a ma is szedett kotratási díjak további birtokát kéri. Eddig a város e díjak felhasználásával a maga pénzén kotratata e folyamtszakaszt, be kellett azonban látnia, hogy gyökeresebb munkára van szükség és ezt pusztán a saját erejéből nem győzi. Ugy a miniszterelnök, mint a földmívelési és kereskedelemügyi miniszterek nagy előzékenységgel fogadták a győri törvényhatóságok együttes küldöttségét. Széll Kálmán miniszterelnök a küldöttségnek a következőket válaszolta:

Nagyon szívesen veszem át a kérvényt és legyenek róla meggyőződve, hogy, mint minden közérdeket érintő kérdést, úgy ez is, habár az első sorban Győr vidékét érdekli, a legnagyobb figyelemmel és legéberebb gondossággal kísérjük; azonban méltóztatnak tudni, hogy mielőtt valami mellett vagy ellen állást foglalunk, minden irányban kellő alaposággal kell az ügyet megvizsgálunk. Tudom, hogy a kérdés nagyon fontos Győr városára nézve és éppen ezért annak idejében ezen szempontból is alaposan fogjuk e kérdést megvizsgálni. Első sorban a földmívelésügyi miniszter ur van hivatva e mellett állást foglalni és csak az ő állásfoglalása után fog a kormány a kérdéssel foglalkozni. Mielőlegni fogjuk azon momentumokat, melyeket önkök felhoztak, azokat, melyek bennünket vezetnek és mindezeket összhangba igyekezünk majd hozni az országos szempontokkal, országos érdekekkel. A legnagyobb leltüsimteretességgel, tárgyilagossággal és jóakarattal fogjuk e kérdést bírálni és tárgyalni.

Azután Győr város küldöttsége még külön kikerthe a kereskedelemügyi miniszter jóakaró figyelmét a tervezés alatt álló győri ipari szakiskola ügyére s Hegedűs miniszter e tekintetben is megnyugtató választ adott. A küldöttséget gróf Laszberg Rudolf győri főispán vezette, tagjai voltak: Zechmeister Károly, kir. tanácsos, polgármester, Goda Béla alispán, Léway Lajos, Szabó István és gróf Battányi Lajos országgyűlési képviselők, Jerfy Antal kereskedelmi kamarai elnök, Schlichter Lajos al-elnök, Csikványi Márton, Meller Ignác, Ollinger Alkuin, Fleischmann Mihály, Szávay Gyula, Éhler Antal törvényhatósági bizottsági tagok és Odor István városi főmérnök.

A függetlenségi párt értekezlete. A függetlenségi és 48-as párt ma délután 6 órakor Kossuth Ferenc alnökeleto alatt értekezletet tartott, melyen a

képviselőház szombati ülésére kitűzött javaslatokkal szemben fenntartotta ismert álláspontját. — A hétfőn tárgyalás alá kerülő bankszabadság kérdésében a párt az önálló nemzeti bank felállítását követeli és ehhez kívánja idomítani a többi javaslatokat. A párt álláspontját Komjáthy fogja kifejeíteni. A regnikoláris deputációba Kossuth Ferencet jelölte a párt.

Kvótakacsa. Azt írja ma az *Egyelőrtés*, hogy a magyar és osztrák kormányok már meg egyeztek a kvótára nézve és hogy e szerint a megegyezés szerint Magyarország kvótája 33% lesz. Biztos értesülés alapján jelenthetjük, hogy lapársunk híre elejtől végig téves. A kvóta kérdése ma is teljesen nyitott kérdés és az is marad a kvótaküldöttégek tanácskozásáig.

A kongrua. A katolikus központi kongruabizottság ma délután 5 órakor ülést tartott és behatóan megvitatta a kongruabizottság V-ik osztályának indítványát, amely a gyulafehérvári görög-katolikus érseki egyházmegyéhez tartozó plebániák jövedelmi összeírásainak felülvizsgálatára vonatkozik.

Daruváry Alajos, a bizottság alelnöke megnyitván az ülést, dr. Timon Ákos központi előadó tüzeten kifejtette azokat az aggodalmakat, amelyek az V-ik osztály tagjaiban az egyes jövedelmi tételek megbízhatóságának tekintetében felmerültek és felolvasta az osztály indítványát, amely oda irányul, hogy a legazályosabbknak látszó jövedelmi összeírások helyszíni felülvizsgálására három tagu bizottság küldessék ki. A bizottság hosszabb vita után az V-ik osztály javaslatának mellőzésével Horváthy Nándornak az indítványt fogadta el, hogy azok a törvényhatóságok, amelyeknek területén a gyulafehérvári érsekség plebániái vannak, a kultuszminiszter utján felhívassanak, hogy a központi előadó által készített utasítások szerint az aggályosknak mutatkozó jövedelmi és kiadási tételek megállapíthatóvá végett a helyszínen haladéktalanul nyomozást végezzenek. Azután felolvasták és elfogadták a központi előadó által készített utasítást.

KÜLFÖLD.

Embermészárlás Kínában. Borzalmas hírt hoz Kínából a táviró: kínai felkelő csapatok, amelyeket nyilván titkokban támogat a kínai kormány, szörnyű vérfürdőt rendeztek Kína több, európaiaktól megszállott részein. A fanatizált tömegek elsősorban a németekre és a franciákra roftottak és borzalmas mészárlást vittek végbe soraikban. Mai hézagos távirati értesüléseink elég rettenő képét adják a feldühödt tömegek embertelen tetteinek, de sokkal hiányosabbak, semhogy a helyzetet tisztán láthatnók. Annyi bizonyos, hogy ez az eset nemzetközi konfliktusokra, Kína végső feldarabolására vezethet.

A mészárlásról a következő táviratokat kaptuk:

London, június 28.

A sanghai *Central News* jelentése szerint Kiuacsanban lázadás volt. Mintegy ezer kínai, kik mindenféle fegyverrel voltak felszerelve, oly heves támadást intézett a német vasut ellen, hogy a német hivatalnokoknak a vasúti épületet el kellett hagyniok. Egy század német gyalogság sietve ment a lázadás helyére és mivel a lázadó tömeg a főlhívásra nem akart szétoszolni, a század lött és kilenc kínai elesett. A rend helyreállítása remélhető.

London, június 28.

A koztoni bányamunkások mozgalma borzalmas kihágásokra vezetett az európaiak ellen. Júnian tartományja forradalmi állapotban van. A Mongcában élő európaiakat, amennyiben nem menekülhetnek, a fanatizált kínai hordák iszonyu kínzások között meggyilkolták. Néhány európai karóba huztak, másokat darabokra vagdáltak.

A francia konzulátus a felkelők felgyújtották. Batie francia konzul is csak csoda mentette meg. Az amerikai vámház lángok martaléka lett. A hivatalnokokat meggyilkolták.

Az utcákon kiragasztott kínai plakátok az európaiak üldözésére buzdítanak. A felkelők jutalmakat tűznek ki a katolikus hittérítők fejére. A kínai hatóságok passzive viselkednek.

A francia kormány a cungli-jámentől a bűnösök szigorú megbüntetését követeli. Ha ez megtagadatlának, megtörtő csapatokat indítanak Júnianba.

Oroszország és monarchinák a Balkánon. A pétervári *Herold* legújabb számában ezt írja: A nembékés hajlamu külföldi sajtónak egy része a szerb-török határon történt legutóbbi sajnálatos eseményeket arra próbálja felhasználni, hogy Oroszországnak Ausztria-Magyarországgal való viszonyát megzavarjannak tüntessék föl. Arra utalnak, hogy a két nagyhatalom a Balkán félszigeten egymástól független, ellenkező természetű diplomáciai akcióit indított. Hogy a szerb-török konfliktus körül támadó legendákat csirájukban elfojtsuk, a következőket közölhetjük: Amint nyilvánosságra jutottak a szerbek és törökök közötti támadt véres összeütközések, Muraviev külügyminiszter azonnal utasította a belgrádi orosz diplomáciai képviselőt, hogy a szerb kormánnyal barátságos lépéseket tegyen. A belgrádi osztrák-magyar képviselő Goluchowski külügyminiszter utasítására azonnal csatlakozott orosz kollégájának ehhez az eljárásához. Mind a két diplomata egybehangzó felszólítást tett. Ugyanez történt Konstantinápolyban is. Oroszország és Ausztria-Magyarország tehát párhuzamosan jártak el és járnak el. Oroszország és Ausztria-Magyarországnak a Balkán illető megegyezése tehát ezáltal is fényesen bevált és a német birodalom békés politikájával együtt tartós, biztos békét enged remélni.

Dreyfus hazajövelele.

Budapest, június 28.

A kormány előzetes intézkedésein kívül, melyek néhány tábornoknak és ügyésznek az áthelyezéséből állnak, a tegnapielőtti bemutatkozás óta újabb lépés a Dreyfus-ügyben nem történt. A mai táviratok a rennesi előkészületekről, a haditörvényszék összeállításáról és Dreyfusra vonatkozó személyes momentumokról szólunk.

(Dreyfus a Sfax földézetén.)

A *Matin* egyik munkatársa, aki már napok óta Brestben van, a múlt éjszaka csónakon a tengerre ment. Vele volt egy *Copenex* nevű hajóskapitány s együtt nézték, vajjon nem jön-e még a *Sfax* hadihajó.

Egyszerre meglátták a *Confalonia* amerikai gőzöst, amelynek kapitánya az újságírónak régi barátja. Mind a ketten, az újságíró és *Copenex* főlzálltak a *Confalonia*ra.

A *Confalonia* ezelőtt négy héttel indult el Rio de Janeiroból s vadállatokat vitt. Június 18-án a Zöldfok-szigetektől mintegy husz mérföld távolságban találkozott a *Sfax*szal, mely oly lassan haladt, hogy a *Confalonia* kapitánya azt hitte, hogy valami szerencsétlenség érte. Három-négy mérföld sebességgel járt.

A *Confalonia* egyszer körülhajózta s üdvözlöt váltott vele. Ekkor megpillantották Dreyfust, aki a földézetén állott.

— Nagyon jól láttuk Dreyfust, — folytatta a kapitány, — és sokáig néztük a messzelátóval. Barna bluz volt rajta fémgombok és zsinór nélköl. Betegesenek látszott; némi távolságban két matróz vigyázott rá. A hajó parancsnoka és egy hajótsiszt is a földézetén volt, de úgy látszott, hogy mind a kettő ignorálta Dreyfust.

— De hiszen ez a Dreyfus öreg ember! — mondtam a mellettem álló tisztnek.

— Oh, dehogya öreg ember, legfőljebb negyven éves.

— Akkor nagyon beteg lehet a szegény öreg, mert hatvanasnak látszik.

Dreyfus nagyon meg van törve, haja és szakála megöszült. Amikor a lobogókat fölhúzták, előbb a francia zászlót kétszer, aztán az amerikaiakat egyszer üdvözölte. Jó negyedóra hosszág láttuk őt és szinte fájt az ő nézése. Beszélgetésünkben kinos szünet állott be. Egyszerre fölhángzott a vadállatok üvöltése.

— Legjobb volna, mondta a kapitány, ha Dreyfust ezeknek a fenevadaknak vetnék oda eledelőül.

— Csakhogy, felelte a másik hajótsiszt, a fenevadak nem oly kegyetlenek, mint az emberek.

Páris, június 28.

Angra de Heroismóbtól (Azóri-szigetek) azt jelentik, hogy a *Sfax* hadihajó, amely Dreyfust hozza, Foyalban nem állt meg, amint előre jelentették, hanem megállapodás nélkül folytatta útját.

(A rennesi előkészületek.)

Az államrendőrség főnöke a Rennesben tartózkodó újságíróknak a következőket mondta:

— Franciaországban mindössze öten vagyunk, akik tudjuk, hogy hol és mikor fog Dreyfus kikötni. de föl-

tétien titoktartást fogadtunk és ezt a fogadásunkat meg fogjuk tartani. A Szász újnak idején és oly helyen fog kikötni, amelyet mindenkitől, még mielőltünk is el fognak zárni. Mihelyt Dreyfus cellájába szállították, azonnal megadják az újságoknak a szükséges fölvilágosításokat.

Rennes, június 28.

A haditörvényszék, mely a Dreyfus-pórt tárgyalni fogja, következőképp alakult meg: elnök Jouaust hadmérnök-ezredes, tagjai Brongniart, Bréon, Proflet és Merle tüzérnagyok, Parfait és Beauvais századosok.

Páris, június 28.

Labori és Demange Dreyfusnak Rennesbe érkezése után szintén Rennesbe mennek. Dreyfus még mindig ott, de Godardéhoz fog szállni, bár ezt elleneségei meg akarják akadályozni. Dreyfus újabb hírek szerint Quiberonnál száll partra.

Rennes, június 28.

Dreyfusné ma este ide érkezett. Semmiféle incidens nem történt.

Forradalmi mozgalmak.

Budapest, június 28.

Két ország szemhatáron vonulnak fel a forradalmi fellegek. Belgiumban és Spanyolországban hangosan odakiáltja a tömeg a dinasztának és a hatalom birlalóinak a republika jelszót. Nyiltan, elemi erővel, elkeseredetten. A belga parlamentben az európai divattá vált zenebona közepette harsogva hangzott fel a marseillaise, közben éltették a köztársaságot és tüntettek a király ellen, sőt ma valóságos utcai verekedést rendeztek s a szó szoros értelmében tettegessé változtatták a parlamenti forradalmat. Az elkeseredés a kormány új választási törvényjavaslata, tehát a klerikális régime ellen irányul. A szocialisták és egyéb köztársasági érzelműek megmozgatták a munkások ezreit, úgy, hogy a forradalmi mozgalom hatalmas sztrájkokkal szabadul a tökére és a hatalomra. A monarchista társadalom összes oszlopai inognak. Az elnyomott vagy magukat elnyomottaknak tartó néprétegek minden szenvedélye zabolátlanul tombol. A forradalom hajnalhasadását várják, ki tudja, nem hangzik-e el már holnap, az ünnepnapon az első dinamitbomba és az első ágyú dörgése.

Spanyolországban a háborúsülte nyomor lázítja az éhes népet. A spanyol hevesebb a belgánál, az még csak a parlamentben éneklő marseillaisét s ott verekszik, amaz már neki megy a szuronynak s fegyverrel hirdeti a köztársaság eljövételt. Egy hajszálon függ itt is, ott is a monarchikus kormányforma s lehet, hogy nem sok idő múlva Európa két új köztársasággal lesz gazdagabb.

A mozgalmakról ezeket a táviratokat kaptuk:

Belgium.

Brüsszel, június 28.

A brüsszeli munkáspárt elnöksége tegnap este zárt ülést tartott, amelyen elhatározták a brüsszeli munkások általános sztrájkját, hogy ezzel is támogatásuk a választói törvényjavaslat ellen megindult mozgalmat. A sztrájk július 6-ikén, vagyis azon a napon kezdődik, amikor a parlament megkezdi a törvényjavaslat tárgyalását. Az ülésen több szómon annak a reménynek adott kifejezést, hogy a vidéki munkások is csatlakoznak a mozgalomhoz.

Brüsszel, június 28.

A képviselőház mai ülése *dulakodással* zajlott. A klerikálisok és a szocialisták *ököllel mentek egymásnak*. Az ütlegekből mind a két résznek kijutott. A miniszterek a bántalmazás előtt az elnök mögé menekültek. A karzatokról a közönséget halonaszág távolította el. A veszedelem nőttön nő. A mozgalom forradalmi jellegét ölt. (nvt.)

Brüsszel, június 28.

(nvt.) Ugy látszott, hogy a botrányok elértek már tetőpontjukat tegnap, amikor a szocialisták az ülésteremben háromszor elénekelték a marseillaisét, aztán a marseillaise hangjaira *kaplót* daloltak. A mai ülés sokkalta viharosabb volt. A képviselők *öklözték, pofozták egymást* és a

kormány tagjait sem kímélték volna, ha a miniszterek *székükön az elnöki emelvényre nem menekültek volna*.

A választás helyzet megértésére tudnunk kell, hogy *vasárnap* demonstráció készült a király ellen. A szocialisták elhatározták, hogy mikor a király meg fogja látogatni a lókiállítást, akkor fognak tüntetni a választási reform ellen, amely a klerikálisok hatalmába akarja vetni a kormányt.

A király csakugyan vasárnap korán reggel megjött *Ostendéből*, de nem ment a lókiállításba, mert a szocialisták készülődéséről aggasztó hírek keringtek. De a demonstráció azért még sem maradt el. A szocialisták ezrei behatoltak a városi parkba, amely a királyi palota tözsomszédságában van és amikor a zenekar szünetet tartott, rázendítettek a marseillaisere, majd a *carmagnolt* énekeltek. A tüntetés vezetői közben-közben elküldték:

— *Le a családokkal!*

— *Vesszenek a papok!*

Ezzen üvöltöttek utánuk a szitkokat. Amikor aztán a tömeg ezt ordította:

— *A bas le roi de carton!* (Vesszen a papiroskirály!) a csendőrök és a rendőrök kivont karddal verték ki a parkból a tüntetőket. Nemsokára megint összeverődtek a szocialisták, hogy meghallgassák szónokait.

Bergmann, akit a vállukra emeltek, így igazgatta a tömeget:

— Akarjátok-e tünni, hogy meghozzák ezt a szegyenletes törvényt?

A szocialisták később bejárták a várost, de már csöndesebben viselkedtek, úgy, hogy a kivonult katonaságnak nem akadt dolga.

Ilyen előzmények után a tegnapi ülésre remegve gondolt a kormány, mert a választási törvényjavaslat bejelentése is napirenden volt. Alighogy erre került a sor, a szocialista Defuelt rákiáltott Van der Peereboom miniszterre:

— *On megkötöztette a fegyveres őrseget! Nem szűgyelli, hogy nekünk szuronnyok között kell tanácskoznunk? Ez gyalázat!*

Jeladás volt ez arra, hogy kezdődhetik a tüntetés a kormány ellen.

Fournemont igazgatta a gránátos katonákat, akiket az ülésterembe rendelték:

— Mondjátok meg társaitoknak, hogy a kormány mozgósítani akar benneteket a polgártársaitok ellen! Ne engedelmessédjétek a hatalomnak!

A klerikális párt megdöbben, de amint felocsudott, zajongva követelte, hogy az elnök fenytse meg a rendbontókat.

Van der Velde azt kiáltotta a gránátosoknak: — *Ti földhözragadt koldusok vagytok, azért kell engedelmessédjétek a minisztereknek!*

Demblon felszólította a hadsereget, hogy ne löjjen a népre!

A jobboldalon iszonyu láрма támadt.

Demblon győzte haggal:

— A kormány megszegi az alkotmányt, amikor most vasuti javaslatokat akar tárgyalatni. Lehet és Fournemont torquaszakadtából kiáltották:

— *Csupa aljas gazember van itt!*

A tombolás leirhatatlan lett. A szocialisták üvöltöttek, fütöltek, botokkal döngették a padokat, lábbal dobogtak, a baloldalon pedig kiszedegették a fiókokat és azzal verdesték az asztalokat.

Demblon kiabált:

— *A kormány forradalomba kergeti az országot!*

A szocialisták kórusban felolnek rá:

— *Éljen a köztársaság!*

Az elnök nem volt képes esöndet teremteni, végre is kénytelen volt az ülést felüggeszteni.

A szünet után a klerikális párt előadója referálni akarta a vasuti törvényjavaslatokat. Erre a szocialisták olyan iszonyatos maeschazent rögönöztek, hogy a karzatokról kifelé tödült a közönség. A fiókokat, amelyekkel a padokat döngették, darabokra törték és aztán hajigálózta velük; közben a marseillaisét énekeltek és a vizes üvegekben ütötték hozzá a taktust. Majd összetörték a poharakat s a palaokokat és a csepeket egymásra dobálták.

Van der Velde egy papirkosarat vágott az elnök fejéhez.

Egy óra hosszat tartott ez a vad kavardás és zürzavar. Az elnök feltette a kalapját és sietve menekült.

Tegnap óta retteg egész Brüsszel. Az üzlet pang, a boltok legnagyobb részét nem is nyitották ki.

Jóval a mai ülés megkezdése előtt óriási

néptömeg szállotta meg a képviselőház környékét. A karzatok a beszakadásig tömve vannak. Amikor az elnök és a miniszterek a terembe léptek, megkezdődött a tegnapi nap is féktelenebb tombolás. Az egyesült szabadelvű pártok és a szocialisták követelték, hogy a vasuti törvényjavaslat helyett a választási reformot tárgyalják. A sikeítő üvöltésben a maga szavát sem hallotta az ember. Arra gondolni sem lehetett, hogy ma valaki szóhoz jusson. A karzat közönsége versenyt kiabált a képviselőkkel. Az elnök tehetetlenül fészkelődött a helyén. A miniszterek halálsápadtan nézték az iszonyatos botrányt. Egyszerre csak a jobb és baloldaltól egymásra robantak a képviselők és elkezdődött a *dulakodás*. A klerikálisok és a szocialisták *piűfűttek, pofozták és rugdalták egymást*. A miniszterek felugráltak és felszaladtak az elnöki emelvényre. Ebben a percben *bevonná a katonaságot* a karzatokra és kiszorította a közönséget. Akik ellenkeztek, azokat *kidobták*.

Igy végződött a mai ülés.

A városban óráról-órára nagyobb a veszedelem. Egész Belgium forrong. A rendőrség éjjel-nappal talpon van. A helyőrséget konszignálták.

Spanyolország.

Köln, június 28.

A *Kölnische Zeitung*nak jelentik Madridból: A saragossai kormányzó azt táviratozza, hogy *fegyveres fölkelők vonulnak a város utcáin végig*. A kereskedőket arra kényserítették, hogy üzleiket bezárják. Az utcai forgalom szünetel. A katonaság kénytelen volt *sörtisztet* adni. Tegnapelőtt három tiszt és tizenhárom katona megebesült.

Saragosa, június 28.

A zavargás ma is ismétlődött. Az összes üzletek zárva vannak. A lázongó tömeg támadása ellen a katonaság fegyverhez nyúlt s egy embert megölt, kettőt pedig megebesített. Harminc embert letartóztattak.

Madrid, június 28.

A kamara mai ülésén Dato belügyminiszter egy interpellációra azt válaszolja, hogy a saragossai zavargások *ma reggel ismétlődtek* és a katonaság a lakosság támadására kénytelen volt löni, miközben egy embert megöltek és kettőt súlyosan megebesítettek. Montañeda képviselő azt állítja, hogy a rendőrség olyan embereket is megtámadott, akik nem vettek részt a zavargásokban. Ehtéli a prefektus magatartását.

Dato belügyminiszter tiltakozik az ilyen beszéd ellen, amely csak arra való, hogy a helyzetet még jobban elmérgesítse. A miniszter védelmébe veszi a prefektust s tagadja, hogy Saragossában nyolc embert megöltek és negyvenet megebesítettek.

Polavieja hadügyminiszter fölolvassa a saragossai parancsoknak egy táviratát, amely szerint két tiszt és több katona megebesült.

Romero azt kérdezi a kormánytól, nem tart-e attól, hogy a mostani mozgalom forradalommal változik s élet-halál harcra vezet. Ha a miniszterek tehetetlenek, adják át helyüket másoknak.

Silvela miniszterelnök azt mondja, hogy elsőben is helyre kell állítani a rendet, csak aztán lehet ezt a kérdést tárgyalni. A költségvetés illetőleg azt mondja a miniszterelnök, hogy a kormány nem tűrhet meg kívülről jövő befolyást. A költségvetés kérdése nem megoldhatatlan kérdés s ő azon lesz, hogy megtalálja a megoldást.

A kamara ezután áttért a napirendre.

Madrid, június 28.

A szenátus ülésén Almenas szenátor anarkistáknak nevezte a minisztereket, ami zajos jelenetre adott alkalmat. Silvela miniszterelnök szemére veti Almenasnak, hogy csak botrányt akar provokálni. Almenas azt mondja, hogy a kormány ballépési több városban vérontásra adott okot. Gonzales (republikánus) a kereskedelmi kamarák petíciójának fölolvadását kéri, mire az elnök azt válaszolja, hogy a petíciót neki személyesen és nem mint a szenátus elnökének adták át. Silvela miniszterelnök Gonzales-szel szemben kijelenti, hogy a kormány minden törvényes eszközzel be fogja hajtani a kamarában megszavazott adókat. Az az állítás, hogy diktatúrara törekszik, képtelenség. A miniszterelnök végül kijelenti, hogy a költségvetés lényeges részeinek elfogadásához köti tárcáját s a takarékoság mellett argumentál.

Üzletfelosztás végett hatóságilag engedélyezett

VÉGELEDÁS kész női ruhák, Jaquettek, gallérok, ruhakelmék, vászonneműek, csipke függönyök minden elfogadható áron adatnak el

FRIEDENSTEIN, LAJOS, KEREPESI-UT 6. SZ.
Nemzeti színház átellenében.

Az olasz páten.

— A Budapesti Napló tudósítójának távirata. —

Róma, június 28.

A képviselőháznak délelőtt a tengerészeti költségvetést kellett volna tárgyalnia. Bonacci mindjárt a megnyitás után az ülés felfüggesztését indítványozta, mert első sorban a királyi dekrétum ügyében kell határozni. Lacava közmunkaügyi miniszter a Háza bizta a döntést, amely erre el is határozta az ülés felfüggesztését.

A délutáni ülésen aztán — zsufolt terem és zsufolt karzatok — Pelloux miniszterelnök visszavonta a politikai intézkedésekről szóló törvényjavaslatot és előterjesztette a június 22-én kibocsátott királyi rendeletet, hogy törvényerőre emeltesse. Előadja, hogy a királyhoz intézett jelentésben, mely a rendelethez csatolva van, a kormány kifejtette a rendelet okait.

Jól tudjuk, teszi hozzá a miniszterelnök, hogy az intézkedés, melyhez felelősségünk mellett nyulnunk kellett, rendkívüli, de a mostani állapot is rendkívüli, amennyiben a képviselőházat működésében és a kormányt a parlament munkáitainak vezetésében megakadályozzák. Az általunk választott ut, melyen a mostani helyzetből ki akarunk bontakozni, — amely helyzetet sem a képviselőház, sem a kormány tekintélye tovább el nem bírhatja, — az egyedül helyes utnak látszott arra, hogy gyakorlati eredményre jussunk és egyuttal megóvjuk a parlamentáris prerogatívákat. (Közbekiáltások.) Más megoldási módokat, melyek bármi módon oly rendszerek győzelmet jelenthetnének, amelyek a fennálló intézmények teljes leforgatását vonhatnák maguk után, kizártaknak tekintettünk. Mindent megkísérültünk, mielőtt erre az elhatározásra jutottunk. Még a képviselőházban is gyengésséget vetettek szemükre és felszólítottak bennünket, hogy tegyünk intézkedéseket a többség jogainak és a kormány méltóságának megóvására. (Közbekiáltások.) Ez az, amit határozatunkkal el akartunk érni, remélvén, hogy ezzel véget vetünk a már nagyon is soká tartó vitának. Két egészen különböző kérdés áll a képviselőház előtt: először a királyi rendeletekben foglalt intézkedések lényege és másodszor az új mód, ahogyan ez intézkedések a képviselőháznak javasolatnak. Az alapkérdést illetőleg reméljük, hogy önkönként jóvá fogják hagyni, amit mi kötelességünknek tartottunk megtenni, hogy a kitűzött célt elérhessük. Ami a rendelet tartalmát illeti, kérjük, vegyék mielőbb tárgyalás alá, hogy ezzel igazoltságok, hogy az államhatalom szabályszerű működésére képes.

A miniszterelnök végül kéri, hogy a királyi rendeletet ahhoz a bizottsághoz utassák, mely a politikai intézkedésekről szóló törvényjavaslatot tárgyalta. (Tetszés és közbekiáltások.)

Bonacci utal arra, hogy ő mint a Rudini-kormány igazságügyminisztere maga is javasolta az egyesületekre és a sajtóra, valamint a közhivatalnokokra vonatkozó intézkedéseket és hogy a kormányt az obstrukció elleni küzdelemben eddig támogatta. Ma azonban másról van szó, tudniillik a parlament pozitív jogairól és méltóságáról. A rendelet az alkotmány megsértése. (Ellenmondás a jobboldalon és a centrumban. Élénk tetszés a baloldalon.) Reméli, hogy a képviselőház meg fogja tudni óvni jogait és méltóságát, mert különben mindenki maga lesz kénytelen saját méltóságát megóvni.

Bonacci végül a következő határozati javaslatot terjeszti elő: A képviselőház a június 22-iki királyi rendeletet semmisnek és érvénytelennek jelenti ki és a minisztereknek, a rendelet okozóinak rosszallását fejezi ki. (Tetszés a baloldalon.)

Branca a mai napig támogatta a kormányt, de ezt tovább nem teheti, mert a kormány megsértette az alkotmányt. (Tetszés a baloldalon.)

Noceito hasonló értelemben beszél.

Franchetti megengedi, hogy a kormány intézkedéseinek jelentőségét tévesen ítélte meg, ez az intézkedés azonban következménye annak, hogy az obstrukcionistaik semmibe sem vették a képviselőház jogait.

Prinetti határozottan tagadja, hogy a rendeletben alkotmányértés van. Erőszakos megsértése az alkotmánynak ellenkezőleg azoknak a képviselőknök az eljárása, kik egy igen nagy többséget meg akarnak akadályozni a kormány javaslatainak tárgyalásában. (Ugy van! Zaj.) A házszabályok ezt nem láthatták előre, különben gondoskodtak volna ilyen esetekre. (Zaj a baloldalon. Tetszés a jobboldalon.) Végül kijelenti, hogy a kormány mellett fog szavazni. (Tetszés a jobboldalon. Zaj a baloldalon.)

Sonnino szerint a kormány, mely az ország politikai életét felelős, kétségelentlen súlyos jelentőségű, de nem forradalmi cselekedetet vitt végbe. (Közbekiáltások.) A kormány nem akarta magát ki-

vonni a képviselőház többségének ítélte alá, sem a képviselőház jogainak nem akart elébe vágni. Ellenkezőleg meg akarta óvni a többség jogait. Ezért ő hajlandó a miniszteriumnak a fölmentvényt megadni; de a képviselőház jogait megfelelő határozattal meg kell óvni és a házszabályok néhány intézkedését módosítani kell. Sonnino emlékeztet a semmitőszék határozatára, mely a rendeleti uton behozott törvények jogi és törvényes jogszerűségét elismerte. (Közbekiáltások.) Mint-hogy azonban a szocialista és demokratikus zsarnokság által fenyegetett közérdeket mindenek fölé kell helyezni, egyesüljön a képviselőház a szabadság lojalis és őszinte védelmében. (Közbekiáltások. Tetszés.) Végül a következő napirendet indítványozza: A képviselőház a kormány nyilatkozatának meghallgatása után elhatározza, hogy a királyi rendeletet a politikai törvényjavaslatok tárgyalására kiküldött bizottsághoz utassítja azzal, hogy jelentését 24 óra alatt észsze elő. Továbbá a házszabályok módosítására bizottság küldendő ki, mely a házszabályok szövegét oly értelemben revidálja, hogy a módosítások ideiglenesen vita és szavazás nélkül két nap alatt alkalmazásba véthessenek. (Tetszés a centrumban. Közbekiáltások és zaj)

Gallo nem szavazhat bizalmat a kormánynak és napirendet indítványoz, mely sajnálatot fejez ki a miatt, hogy a kormány nem volt képes semmi másra, mint hogy a parlament jogait az alkotmány nyilvánvaló sérelme mellett csonkítsa. (Tetszés a baloldalon.)

Erdini aggódik a helyzet miatt és ezért el van tőkelve arra, hogy az obstrukció ellen küzd. Elismeri, hogy a miniszterium mellett enyhítő körülmények szólnak. Ha a felmentés kérdésében határozni fognak, nem lehetetlen, hogy ő a kormány mellett fog szavazni. (Közbeszólások.) De ez csak a jóakarati szavazata lesz. Szükséges lett volna a házszabályokat reformálni, hogy növeljék az elnök jogkörét. Ami a rendeletet illeti, a képviselőház meg fogja tudni óvni és védelmezni a képviselőház prerogatíváit. (Helyeslés a jobboldalon.)

Colombo nem helyesli a rendeletet, de mivel a mostani válság káros az országra nézve, a felmentést nem fogja a kormánytól megtagadni. (Hosszantartó mozgás. Tetszés a jobboldalon. Zaj a baloldalon.)

Fortis napirendet terjeszt elő, amely kijelenti, hogy a rendeletnek nincs törvényereje. (Élénk tetszés és helyeslés balról.)

Pelloux miniszterelnök kijelenti, hogy a rendelet sürgősségének és szükségének oka az, hogy a szélsőbaloldal nem szorított a politikai törvényjavaslatok megobstruálására, hanem az obstrukció a házszabálymódosításra is kiterjesztette. (Közbeszólások a baloldalon.) Ettől a pillanattól fogva világos volt, hogy nem lehet normális kivétező utat találni, holott a képviselőház tekintélye ezt kívánta. A kormánynak csak abban nem volt igaza, hogy azt hitte, hogy a képviselőház ünnepies határozata, mely a politikai törvényjavaslatok második olvasásának megkezdését helyeselte, őszinte volt. (Közbeszólások balról.) A rendeletnek nincs az a hordereje, melyet neki tulajdonítani akarnak. (Közbekiáltások a szélsőbaloldalon.) Kétségkívül rendkívüli intézkedésekről van szó, de vannak precedensek, melyek igazolják. Ragaszkodik ahhoz, hogy a rendeletet a politikai intézkedések tárgyalására kiküldött bizottsághoz utassák. Ez indítvány elfogadását felmentvénynek fogja tekinteni, melyet a kormány a képviselőháztól kér. (Élénk mozgás.) A helyzet komoly, de olyan megoldás, mely a politikai intézkedéseket veszélyeztetné, végzetes lenne az országra nézve. (Zaj a baloldalon.)

A miniszterelnök végül a legsürgősebben felhívja a Ház figyelmét a házszabályok módosításának szükségességére; mert csak így lehetne a jövőben elkerülni, hogy a kormánynak rendkívüli eszközök-höz kelljen folyamodnia. (Hosszantartó mozgás.)

A vita ezzel véget ért.

Zanardelli, a szavazáshoz szólva, sohasem hitte volna, hogy 40 évi képviselői pályája után a statutumot és a fennálló intézményeket a kormány ellen kell védelmezni. (Bravó! balról.) A statutumot megsértették, a parlament jogait lábbal tiporták, a képviselők tekintélyét megintatták. Politikai vezérnek, aki az erőszak előtt meghajolna, nem volna további létjogosultsága. (Élénk tetszés a baloldalon.) Csatlakozik Fortis nézetéhez, hogy a képviselőház nem törvényesítheti a statutum megsértését, mert egy alapvető állami szerződést a többség csinálja szét nem téphet. (Tetszés a baloldalon.) Bizik abban, hogy a bíróságok, ezek a védősancái a szabadságnak, meg fogják tagadni a rendelet hatályosságát, ha azt a parlament nem szentesítette. Azután a képviselőház a miniszterelnök indítványát, hogy a rendeletet a politikai törvényjavaslatok

tárgyalására kiküldött bizottsághoz utassák, amit a kormány a felmentvény megadásának tekint, névszerinti szavazásban 208 szavazattal 138 ellenében elfogadta.

HIREK.

Aphrodite és Hymen.

A míg ereinkben dul az ifju vér forradalma, koszoruvá fűrtös fejükön hódolunk Aphrodite bűnös szépségének.

Gyönyörtől uj vágyig, vágytól uj gyönyörgévélyig, és ha éppen csökkal nem méntjük el ajkainkat, zengjük a himnusz Aphroditának.

De eljön az idő, a mikor eltikkadt lelünk kikivánczik a szenvedélyek fojtó levegőjéből, ahol titokzatos félhomályban véres párázat homályosítja el szemünk világát és gyönyörök gyötrelmétől gőzölög a testünk, — oda, ahol a tiszta napsugárban egy tiszta szempárba merül el tekintetünk.

És zenghetted bár a legszebb dicsalát Aphroditának, egyszerre megjelenik az uj isten, a nyájas Hymen, és keznedl fogva vezet. . .

Párisból jelentik lapunknak, hogy Pierre Louys ur, az Aphrodite szerzője oltárhoz vezette de Heredia kisasszonyt.

Gyalulatlan koporsó.

Hervadó koszorú, amely lelést egy gyalulatlan fákoporsóról.

Öt apró koporsót, meg egy nagyot adtak át tegnap a székesfehérvári temetőben az anyaföldnek. Eltemették Jámbor József vasuti munkást és az öt gyermekét, akiket ő sorra egymásután agyonlőtt. Senki sem tudja, miért gyilkolt ez az ember, hiszen imádkozta a gyermekeit, szerette a feleségét. Mégis az öt apró koporsó több törzsurást ejtett valamenyünk szívére, mint az a nagy, az a gyalulatlan deszkából összetakolt hosszukás láda, amelyikben a családirtó vitték ki a temetőbe. Az áldozatok égszínkék koporsója csupa virág, csupa immortell koszorú volt, közös sirjuk keresztjén csupa virág, csupa immortell koszorú takarja el az aranybetűket. Virágillat a fájdalom könnye, amelyet öt ártatlan lélek borzalmas halálán hullattak az érző szívek. . .

A Jámbor József koporsója fölött senki sem hullatott könnyet, a felesége azt sem tudja, mi történt, az anya fájdalomnak is vannak határai. Akár megérdemli ez a családirtó, — csak nevezük a nevén — hogy szánakozzanak rajta azok az érző szívek, akár nem, az nem változtat a tényen, hogy feleje bizony vajmi kevés fordult a részvétből, se virág, se könny. Igazságot itt ne kutasunk. Hanem menjünk tovább. Az öt gyermeket közös sirba temették, az égszínkék koporsókon hatalmas garmada koszorú, két díszes gyászkoosin vitték őket a temetőbe, — az apukát meg gyalulatlan koporsóba tették és négy munkás a vállán cipolte a temetőbe, a külön sirba, óh, nem a gyermekei sirjába.

Világos: az emberek itélkeztek.

— Megölte öt gyermekét, aztán önmagát és kizsenvedett csak olyan rövid idő alatt, mint az ártatlan áldozatok, holott neki a halálak halálával kellett volna meghalnia!

És másképp nem büntethették, hát megcsufolták a végtisztességét.

Őrült volt ez az ember, tudjuk mindnyájan, a nélkül, hogy orvosszakvéleményt látnunk volna. Ha oka lett volna az öldöklésre és úgy őlt volna, akkor is őrült volt, ha meggondolta volna, hogy az első golyó az enyém — mert ugy volt, — a második a Pistikéé, a harmadik a Józsefé, a negyedik a Jánoskéé, az ötödik a Mariskéé, a hetedik az Erzsikéé és a nyolcadik megint az enyém, — akkor is őrült volt, ha boldog családi életének ok nélkül készítette a borzalmas finá-

let, akkor is örült volt, örült volt mindenképpen. Hát ki adott jogot arra az embe-
reknek, hogy megbüntessék azt, akinek az
agysejtjei nem működnek az ok és okozat tör-
vényei szerint?

Írtozatos elképzelni: az apa meggyil-
kolja öt gyermekét. Egymásután, amikor
azok legédesebb álmukat álmodják. Borza-
lom gyöngéd érzéssel érezni ez iránt az em-
ber iránt, aki líhegve fürdik a kiontott
vér páráiban, szeret és gyilkol, gyilkol és a
kéjes gyönyörűség arcába kergeti a vért.
És azt senki sem kívánhatja, hogy ko-
szorut küldjön valaki egy koporsóra, amely-
nek a lakója sötét iszonyat előtte. De öt
égszínké koporsót két díszes gyászkoszóra
tenni, közös sírba eltemetni és egy gyalulat-
lant rábízni a kórház szolgáira és elkülönít-
tett helyen elraktározni: ez rettenetes ítélet.
Ha nem is igazságtalanság, de mindenesetre
teljes hiánya az igazság keresésének.

Jámor Józsefen megkönyörültek a
munkástársai, ők vitték a temetőbe. A gyer-
meket mellé nem temethették, pedig ki mit
tud a Jámor József apai szeretetéről?

... Hervadó koszoru egy örült gyalu-
latlan fakoporsójára...

(E-u.)

Budapest, június 28.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Június 30-án új
előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azo-
kat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése
ezen a napon lejár, méltóztassanak a megújításról
idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytala-
nul küldhessük tovább.

— A király. A király — mint bécsi tudósítónk telefonon jelenti — valószínűleg hétfőn
utazik *Ischbe*. Ő felségét reumatikus fájdalmak
gyötrik s azért masszázsa-kurára határozta el ma-
gát. Dr. *Kerzl* udvari orvos végzi a masszírozást,
amely már is megkönnyebbülést szerzett a ki-
rállynak.

— Frigyes főherceg Baranyában. Pécsről táviratozzák,
hogy Frigyes főherceg ma délelőtt Kelen-
földön át Pécsre érkezett, ahonnan baranyamegyei
bírtokára utazott.

— Kihallgatás a királynál. Gróf *Széchenyi*
ő felsége személye körüli minisztert ma a király
Schönbrunnban külön kihallgatáson fogadta.

— A cár leánya. *Petervárról* táviratozzák, hogy
a cárné és az üszülött nagyhercegnő jól érzik ma-
gukat. György herceg trónörökös a cár főszólá-
sára elfogadta a keresztapai tiszteletet.

— József főherceg Kisjenőn. József főherceg
ma délután fél ötkor Gyuláról Kisjenőre érkezett.
Vele utaztak *Bolla* altábornagy, *Bodnár* ezredes és
Vécsey segédtiszt. A sikló malomnál ötven tagu ban-
dérium fogadta a főherceget, aki július 6-ig marad
Kisjenőn uradalomban. Az első napon meglekint az
uradalmat s vadászik. Kisjenőn *Libits* Aulof jóság-
kormányzó fogadta a főherceget. Lioits már pár
nappal előbb Kisjenőre érkezett s megtette az elő-
készületeket a főherceg fogadására. József főherceg-
nek Kisjenőn való tartózkodása alkalmával meg-
nyugdíjba *Szkália* Antal uradalmi intéző, ki már ötven
éve szolgálja a főherceget. Tiszteletére a kisjenői
uri társaság ünnepségeket rendez. Péter és Pál nap-
ján ülik meg Kisjenőn *Ormós* Péter nyugalmazott
alispán nevenapját. *Ormós* József főhercegnek egyik
legkedvesebb embere. A főherceg az ünnepségekben
részt fog venni.

— Erzsébet főhercegnő zászlóánya. *Erzsébet*
főhercegnő, Rudolf trónörökös árvája, a mödlingi
lövész-egyesület kérelmére elvállalta a zászlóanyai
tiszteletet. A zászlószentelés augusztus első napjai-
ban lesz.

— Gyászmisze V. Ferdinándért. A budavári
koronázó Mátyás-templomban gyászistentisztelet lesz
V. Ferdinánd magyar királyért halála napján, július
2-án. A résztvevők megjelennek a többi közt a kor-
mánytagjai, a polgármesterek, a két egyetem taná-
csa és a külföldi államok konzuljai. A gyászmisét
Várady L. Árpád apát, kultuszminiszteri osztálytaná-
csos mondja.

— *Wlassics* Gyula közoktatásügyi miniszter
ma este Csáktornayra utazott, hogy az újonnan épült
állami polgári iskola felavatási ünnepélyén részleve-

gyen. Onnan egyenesen Bécsbe megy, hogy szomba-
ton *Goldis* és *Sevics* újonnan kinevezett püspököknek
Schönbrunnban végbemenő ünnepélyes esküvőjénél
közreműködjék. Bécsből a miniszter vasárnap tér
vissza Budapestre.

— Vilmos császár diádala. II. Vilmos
ismét kitétt magáért! A vasárnap *Kielben* meg-
tartott versenyen *Meteor* nevű yachtja megint meg-
nyerte az első díjat. A császári yacht messze
maga mögött hagyta *tizenhat* versenytársát és
büszkén dagadó vitorlákkal siklott be a célhoz.
De azért a legyőzötteket is megilleti az elismerés.
Hiszen aki önmagát legyőzi...

— A prágai éresek halála. Prágából táviratoz-
zák, hogy ma délelőtt kilenc órákor az államvasutak
pályaudvarába megérkezett a gróf *Schönborn* bitoros
hercegének holttestét vivő vonat. A koporsót az
előcsarnokban tették rávatra, azután pedig *Brusak*
fővikárius beszentelte a holttestet. A gyászszertartá-
son ott voltak a Schönborn-család tagjai, gróf *Brühl*,
Lobkowitz Zdenko herceg és *Schwarzenberg* Frigyes
herceg családostul. A koporsónál érseki éresek ál-
állottak őrt. A holttestet délután három órákor átvit-
ték a hercegrési palotába.

Midőn a halottas menet fél 4 óra tájt a vá-
rosban elhaladt, utközben több helyütt szeren-
csétlenség történt. A *Blauer Stern*-fogadó előtt
leszakadt egy létra, amelyre temérdek ember
kapaszkodott, hogy jobban lássa a temetést. A
recsegéstől a halottaskocsi első pár lova ágas-
kodni kezdett. A körülállók megijedtek, hogy a
lovak megbokrosodtak és eszeveszetten menekül-
tek. A nagy tolongásban sokan elájultak. A
Bergmannsgasseban egy huszár lova megbokro-
sodott és az iskolás gyermekek közé rohant. Fut-
tott, ki merre látott. A helytartó és a papok
hiába iparkodtak megnyugtatót a menekülőket.
Később, amikor a menet a palota közlebe ért,
két tribün beomlott. Három ember súlyosan me-
gesesült. Tizenháromnak a sérülése könnyebb
természetű.

Egy másik prágai táviratunk ezt jelenti:
Amikor Schönborn bitoros koporsóját a püspöki
rezidenciába kísérték, utközben a Grabenen óriási
pánik támadt. A pánikot az okozta, hogy egy
polgári lovasnak a paripája ágaszkodni kezdett és
a gyalogjáróra ugrott. A járókelőknek végre si-
került a lovat megragadni és megfékezniük.
A Graben egy másik pontján is nagy rémület
szállta meg a halottas menetet és a sorfalat álló
közönséget. Valaki ugyanis azt kiáltotta, hogy
egy ló megvadult. A közönség, amelyet már az
előbbi eset felizgatott, rémületen rohant szét. A
Nemzeti Színház előtt ismét pánik támadt. Az első
két esetben számosan megsérültek, de nagyobbára
csak könnyen. A rendőrségen eddig négy súlyos
és tizenöt könnyebb természetű sérülést, több-
nyire horzsolásokat jelentettek be. Ebbe azonban
nincsenek beleszámítva azok, akik maguk men-
tek a kórházakba, vagy pedig otthon részesülnek
orvosi kezelésben. A súlyosan megsérültek között
van egy 12 éves leánya, akit a tömeg elüport
és ennek következtében belső sérülést is szen-
vedett, továbbá egy férfi és két nő, akiknek a
karjuk és lábuk törött el. Miután a tömeg szét-
szórt, nagy mennyiségű elszakadt ruhadarab-
okat, ernyőket és botokat szedtek össze a pánik
színhelyén.

— Talliani nuncius betegsége. Talliani bécsi
pápai nuncius állapotában nem állott be lényeges
változás. Ma a király is többször tudakozódott a
beteg nuncius állapotáról.

Talliani nuncius már tegnap délelőtt panaszko-
dott, hogy a feje fájt. Ehből után, körülbelül két óra
tájtban vértelulás támadt fejében, s a gyorsan elő-
hívott orvos ágybafektette a beteg főpapot. Hat óra
tájtban *váltságos fordulatot vett a betegség*, láza oly ma-
gasokra emelkedett, hogy viziói voltak. Az orvos,
dr. *Schmid* piócákat rendelt, s ez kissé időközben ha-
tott a betegre. Az orvos egész éjen át a nuncius
betegsége mellett virrasztott. Reggelre jobban lett
a beteg s ma már eszméletlenül van; teljes ja-
vulásról azonban még nem lehet szó. Tegnap
este hét órától kezdve irtalmas nővérek virrasz-
tanak a beteg ágya mellett. A nunciushoz *Nothnagel*
udvari tanácsost is meghívták. Tegnap este a követ-
kező bulletin jelent meg:

„Ő excellenciájánál agyvérzés lépett fel; önkívü-
leti állapota csak mérsékel, valamint csak mér-
ségeit a beszélő képesség hiánya is. Dr. *Noth-
nagel*, dr. *Schmid*.”

Este 10 óra tájtban *Neusser* tanárt is a
nunciushoz hívták s ő Nothnagellel egyetemben
egy nyilatkozott, hogy a főpap állapota nagyon
agyasztó, minden attól függ, hogy az egyra tolt
vér lesziváro-e, vagy sem? De azért annak, hogy
csak nehezen tud beszélni a nuncius, mégis sokat
beszél s gyakran összezűgéstelenül. Mint a beteg
köznyezete állítja, a nuncius meg volt hatva, mikor
me látta az ápolására érkező irtalmas nővéreket.

A legutolsó távirat szerint a nuncius állapotá-
ban némi javulás állott be. Az orvosok határozottan
remélik, hogy teljesen felgyógyul. A betegség ked-
vező lefolyása következtében este nem adtak ki
orvosi jelentést.

— Loubet anyja. Mikor a *versaillesi* vá-
lasztás híre eljutott *Montélimarba* és a polgár-
mester elment megmondani *Loubet* édes anyjá-
nak, hogy a kitűzött loboók és a harsogó éljenek
az ő fia dicsőségét hirdetik, akkor harmatos lett
a szegény öreg asszony csontkeretes pápaszeme
és egy sohajba foglalta egyetlen gondolatát:

— Most majd még ritkábban fogom látni!
Egy pillanatra sem szédítette el a dicsőség;
az utcáról felhallatszó éljenzés nem hozta forron-
gásba a vért, a halántékán nem kalapáltak az
erek és az arcát nem öntötte el a vér; hanem
elsápadt, mert minden nagy emberi érzés bele-
fulladt az anya felélmébe, hogy most csak rit-
kábban fogja majd látni...

És ime, beteljesült, amitől annyira rettegett.
Loubet elnök tegnap sajnálkozva tudatta
Montélimar városával, hogy ez idén nem nyaralhat
szülőhelyén, minthogy a körülmények megkiván-
ják, hogy *Páris* közelében maradjon nyáron át.

Nagyobb csapások érték és érik mindennap
nem egy anya szívét. A mindennapi kenyér
kedvéért nagyon sokan szakadnak el a szülői
háztól, nagyon sok anya foglalja esténként imába
messze földön küzködő gyermekét; de csodálatos
dolog elgondolni, hogy egy öreg asszony szemé-
bebe könnyeket csal egy megbukott miniszter-
rium, mert az az első és egyetlen gondolat,
hogy mennyi gondot okoz ez majd a fiának!...

— Erdélyi múkincesek a párisi kiállításon.
A párisi kiállítás magyar történelmi csarnokának
egyik legfeltűnőbb látványossága az erdélyi fejedel-
mek terme lesz, ahol felhalmozzák mindazt a drága
múkinceset, amely Erdélyben elmúlt századokból fenn-
maradt a templomokban, muzeumokban, főúri kas-
télyokban, nemesi udvarházakban, polgárok birtoká-
ban. Az erdélyi bizottság lelkes felhívást küldött
szét Erdély közönségéhez, melyben műtárgyaik
átengedését kéri. Az erdélyi főurak sok mú-
kinceset ajánlanak fel a kiállításra s a szászok
is, Nagy-Szeben és Brassó példáját követve ké-
szek templomaik gazdag múkinceseit átengedni.
A bécsi os. és kir. kincstárból is ki fogják kérni
Bocsky István fejedeleme koronáját és az erdélyi ere-
deti kincseket. A múkincesek összegyűjtésére *Lukács*
Béla kormánybiztos megbízásából július elején egy
hónapi körútra indulnak *Radács* Jenő, az iparmű-
vészeti muzeum igazgatója, és *Szadeczky* Lajos ko-
lozsvári egyetemi tanár, az erdélyi muzeum titkára.
Ezenkívül képviselőitni fogja magát a kormánybiz-
tos dr. *Földváry* József titkár által is. A szász földre
lemez *Szalay* Imre nemzeti muzeumi igazgató is, a
történelmi végrehajtó bizottság elnöke.

— *Dóczy* Lajos gyászja. *Dóczy* Mórt, *Dóczy*
Lajos édesapját ma délelőtt tíz órákor kísérték örök
nyugalomra a Városmajor-utca 35. szám alól az új
budai temetőbe. A halottas kocsit mögött haladtak
az elhunyt fia: *Dóczy* Lajos külügyminiszteri osztály-
főnök és *Dóczy* Ignác, az Anglo-bank cégvezetője,
valamint a többi rokonok, akikkel együtt a család
sok barátja adta meg az elhunytak a végtsz-
tességet.

— Az egyetemi könyvtár új igazgatója. Az
egyetemi könyvtár igazgatói székére tizenhárom
jelölt akadt. Az egyetemi tanács ebben az ügyben
július 1-én ülést tart, amelynek tárgya a legyenes
kandidáció. Az előkészítő bizottság első helyen
Dedek Crescens Lajost és *Ferenczy* Zoltán kolozsvári
egyetemi könyvtári igazgatót, második helyen: dr.
Máthé Sándort, az egyetemi könyvtár helyettes igaz-
gatóját és harmadik helyen dr. *Kudora* Károly könyv-
tártszertel jelöltje. Máthé időközben folyamodását
visszavonta s így a harc a két jelölt között
dőlt el.

— Az állatorvosi főiskola rektora. A buda-
pesti állatorvosi akadémia a földmívelési miniszter
kezdemenyezésére legutóbb főiskolai szervezetet kap-
ott. Ez alkalommal a király dr. *Hutya* Ferencet, a
volt állatorvosi akadémia igazgatóját a budapesti állat-
orvosi főiskola rektorává nevezte ki. A kinevezést a
hivatalos lap mai száma közli.

— *Marconi* balesete. A drótnélküli táviró
feltalálóját súlyos baleset érte. A napokban *Kenne*
könyvében személyesen vett részt a munkálatokban.
Estefelé kocsin akart *Boulogneba* visszatérni, utköz-
ben azonban a lovak megbokrosodtak s *Marconi*
olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy orvosi
véleménye szerint hetekig kell az ágyát őriznie.

— Halálozás. *Balogh* Ervin, Rök-gyári hiva-
taltok e hó 25-en 26 éves korában Budapesten
meghalt.

ELSŐ MAGYAR VARRÓGÉP- és KERÉKPÁRGYAR RÉSZV. TÁRS.
ADRIA KERÉKPÁROK városi raktára, a legelőkelőbb és leg-
nagyobb zárt kerékpáriskolája, ANDRÁSSY-UT 69. a Plasztikonban

— **A detektív nem úr.** A Függetlenben volt egyszer egy vice két utcasépről, akik közül az egyik a kocsiutató sörpöte, a másik az aszfaltot. S összevették. Az aszfaltos leszárdta a makadámot, mire az a legázolt kicsi ember keserűséggel kiáltott vissza: — De magasan hordod az orrod! Fogok még én is aszfaltot sörpötni. — Ez a vice napról-napra ismétlődik a való életben, más-más terepmonon. . . . Az Ugron Gábor előkelőség-elmélete a gyakorlaton alapszik s azért kellett visszatérést mindössze, mert szeretik letagadni a tényt, hogy bizony teljességgel nem vagyunk mi demokraták. Rangot keresünk az emberben, akivel érintkezünk, titulust — s ha nincs neki, elhuzodunk tőle. Szóval, nem adjuk össze magunkat mindenféle rongy népséggel s rongy népség számunkra mindenki, aki még akkora ur se, amilyen kicsi urak mi vagyunk. Ha aszfaltot sörpötni, ott kezdődik számunkra az ember, ahol az aszfaltosépré. A makadám nem előkelő, a gránit és a kerámít még kevésbé az. . . . És micsoda kicsinyes, szegényes gondolkodás ez. Mennyire meggátolja a csupa szegény, nagy gondokkal küzdő, kis keresetből élő embert az egyesülésben. . . . Azért jut ez éppen ma eszünkbe, mert a budapesti rendőrség tisztikara eszünkbe juttatja. Ezek az urak csináltak egy nyugdíjpótló-egyesületet. Kicsi a penzió, ráfér egy kis pótlék, a mint hogy bizony a fizetésre is ráférne a pótlás. A detektívek is hallottak az egyesületről s minthogy ők is szegény emberek, testületileg be akartak lépni a tagok sorába. A választmány azonban visszautasította őket, mert — a kocsiutató sörpök és nem az aszfaltot. Mert nem tisztviselők, hanem csak detektívek. Ezek után mit tehettek volna a titkos rendőrök egyebet, alapították ők is egy egyesületet. Ebben aztán megint csak olyan urak lehet belépni, aki legalább is detektív. A közönséges rendőr hordja el magát. Fura dolog biz ez s még furább az, hogy ugyanaz a társadalom, a mely a kiközösítés munkáját a legáltalánosabban üzi, rém módon fólháborodik azon, ha hallja, hogy valakit visszautasított az országos kaszinó.

— **Asszonyok kongresszusa.** Tizenegy év előtt kiadták a jelszót az amerikai nők, hogy az egész világon szövethetnek kell az asszonyoknak jogaik védelmére. A terv megvalósult és most már másodszor gyűlnek össze a szélrúcsa minden irányból a nők Londonba, hogy a nemzetközi szövetség közgyűlését és az asszonyok kongresszusát megtartsák, amelynek az ideu a legfőbb tárgya a leánykereskedés megakadályozása. A nemzetközi szövetségbe tartoznak az Egyesült Államok, Kanada, Németország, Svédország, Anglia, Dánia, Hollandia, Új-Dél-Wales, Új-Seeland, Franciaország, Svájc, Belgium, Olaszország és sok kisebb állam képviselői, de Magyarország és Ausztria hölgyei nem léptek be a nemzetközi szövetségbe. A *White slave traffic* — a fehér leányokkal való kereskedés ellen tartandó kongresszus a civilizált világ ezer meg ezer feukölt szellemű asszonyát Londonba vitte. Mr. Coote, aki élve óta tanulmányozza a Keletre irányuló leánykereskedelem veszedelmes terjedését és megszüntetésének módját, addig agiált, amíg a mozgalom vezetésére az angol kormányt is felkérte. A kongresszus sikerrel biziat, mert a német császárné, a svéd királyné és az orosz cár is éleken érdeklődik az ügy iránt és a kongresszus elnökei: a londoni püspök, a *vesztminsteri* és az *aberdeeni* herceg és gróf *Bernstorff* bámulatos buzgódságot fejtenek ki. A kongresszus harmadnapja ülésezik már. A tanácskozás reggel tíz órától délután ötig tart. *Langenan* bátond hiteles adatokat gyűjtött a galiciái, a csehországi és a magyarországi leánykereskedés szomorú viszonyairól. *Stuart* és *Smith* Sámuel angol képviselők is részt vettek a vitában, amely helyi-vel-közel nagyon szenvedélyes volt. A kongresszus azzal végződött, hogy egyes országok képviselőit felszólították a leánykereskedés ellen megkezdett mozgalomnak a hazájukban való terjesztésére és a kormányoktól is segítséget fognak kérni.

— **Válás után.** Messze kell menni ugyan érte, de mégis lehet olyan klubot is találni, amelynek csupa elvált férjek a tagjai. San Franciscóban alakult meg ez a különös szövetség s már százötven tagja van. Hogy ugy egymásra találtak, annak az a magyarázata, hogy az alapítók csupa rémületosen elkeseredett emberek voltak, akiket alaposan meggyötört egy-két asszony. Ezek aztán esküt mondtak, hogy megfosztják a férfitől a nőt — s a mint a klub tükre egy újságírónak elmesélte — már is igen szép eredménynyel működnek. Akit lehet, elválasztanak a feleségétől, akinél pedig még nem késő a közbe lépés, megakadályozzák a házasságot. Különben azt mondják, hogy a klubban igen jó a koszt.

— **Merighi léghajós állapota.** Grácból jelentik, hogy Merighi, a lezuhant léghajós a viszonyokhoz mérten jól érzi magát. Ballában kétszeres csonttörést, a jobbon pedig inrandulást szenvedett. Egészsége

négy vagy hat hét múlva teljesen helyreállhat. Merighi nős és három gyermek atyja. Feleségét, aki Münchenben lakik, még nem értesítették a balesetről. Merighi teljesen szegény ember és felgyógyulása után ismét a léghajózás veszélyes mesterségét akarja folytatni.

— **Házasság.** Báró *Ferdynyi* Károly holnap délután 6 órákor tartja esküvőjét a budavári Mátyás-templomban *Tabódy* Margit kisasszonnyal, *Tabódy* József, cs. és kir. kamarás, budapesti kir. adófelügyelő leányával.

Lakatos Péter gyógyszerész július 6-án vezeti oltárhoz *Stif* Jolánkát, *Schmidt* István vendéglős nevelt leányát.

Szilassy Ferenc máv. hivatalnok július 2-án a belvárosi plébánia-templomban esküszik örök hűséget *Hicker* Marika kisasszonynak.

Ifj. *Aigner* József szegedi nagykereskedő eljegyezte *Aigner* Margit kisasszonyt, *Aigner* Vilmosnak, az első magyar általános biztosító társaság főpénztárnokának leányát.

Bányai Samu, a Kanitz Ignác és fiaik ög főhivatalnok eljegyezte *Glauber* Zelmá kisasszonyt Budapestben.

— **A lidércfény.** Akárcsak a lidércfénynek, tündöklő a lángja messziről a bűnnek. Káprázatos világossága a távolságból a posványba caalja a könnyen hívőket, az ártatlanságot. Lidércfény csalat-csalogatta azt a tizenöt éves lányt is, aki ma meg akart válni az élettől. Nem azért kívánta a balált, mert talán már érezte, hogy a bűn lidércfénye ingoványos talaj párája, óh nem, azért akart meghalni, mert utját állták és nem szaladhatott a bűn hívogató, tündöklő világába. *Oláh* Irma, akit most a Dologkórházban ápolnak, szegény leány, nem esoda, hogy a bűn fényességét a nyomorságtól való megváltásnak hitte. Aki csalogatta a bűn világába, az az ő szegényes vidékük, az Ujvársátról hírdelt alakja: — fiatal leány, akitől félt minden anyja a gyermekét. Ezzel a leánnyal látta tegnap este *Oláh* Irmat az édesanyja. A szegény asszony nagyon megijedt, keményen megdorgálta a leányt és megtiltotta neki, hogy azzal a tereméssel valaha is beszéljen. Duzogva ment aludni a leány és reggel egyszerre csak eltűnt. A megretent anyja sírva járta be Ujvársátról 25-ik sz. ház valamennyi lakását, de sehol sem látták *Oláh* Irmat. A szerencsétlen anyja tovább kutatott, e közben hazajött az ura is, *Csámpai* Sandor, Rácz Laci bandájának a tagja és együtt keresték a leányukat — hiába. Végre reggel 8 óra után a házmesterné a pinóben rákatt a tizenöt éves leányra. Ott feküdt a nyirkos kövezeten, mellette egy üveg, amelyben marólug volt. A mentők megállapították, hogy marólugot ivott és bevitték a Dologkórházba. A kis újvársátrai házunk egy lett meg a maga apró szenzációja, és ma éjjel egy olyan sírva húzta még a vig notatát is . . .

— **Menecci Antonio.** Senki sem ósméri a nevét és ez a hír is sokkal kevésbé érdekes, mintha, tesszem azt, az *Edison* neve volna előtte. Pedig kiderült, hogy voltaképpen nem *Edison* találta fel a telefont, hanem *Menecci Antonio*, még pedig már 1851-ben. Ki is ment a találmányával Amerikába, de az akkori gyárosok nem bíztak a szenzációs találmányban, és *Menecci Antonio* éhen halt *New Yorkban* egy utcasarkon.

Szegény — Edison!
A legtöbb nagyságról csak száz-kétszáz évvel a halála után derült ki hasonló intimitás. *Shakespeare*, *Herodotus* évszázadokig nyugodhattak békével, míg lerántotta róluk az álcát valamelyik nagy leleplező. Edisons pedig már most kikézik! Szerencsére neki már nem árthatnak, valaminthogy *Menecci*nek már semmi se használ. Halottakra hiába mondják ki a halhatatlanságot! Meg aztán nehéz is velük a bizonyítás.

— **Luoceni Jóse.** A napokban nagy feltűnést keltett Genf utcáin egy yessa vert ember, akit néhány rendőr vezetett. A rabot a rendőrség épületébe vitték, hol azonnal kihallgatták.

- A neve?
- Luoceni.
- Foglalkozása?
- Anarkista.
- Vallása?
- Anarkista.

Luoceniéknél ugy látszik, családi nyavalya az anarkistaság s az öccs is azután a szomorú hírhedség után vagyódik, amelyet bátyja szerzett magának.

— **Hímlejárvány.** *Apatinból* táviratozzák, hogy az odaváló szolgabírósg az egyre terjedő hímlejárvány miatt elrendelte, hogy a hímlebon megbetegedett családok környékének, illetve a közeli utcáknak lakóit, ha kell, kényszer utjan is — beoltsák.

— **Áradások.** *Békéscsabadról* táviratozzák, hogy a *Sobos-Körös* és a *Berettyó* az esőzések következtében fenyegetőleg megáradt. Szeghalmon a gátakra polgárokból álló őrséget rendeltek. Este felé az egész védvonalon mentén apadást jelentenek.

Sátoralja-Ujhelyről táviratozzák, hogy ott és az egész Felső-Zemplémben nagy esőzések voltak. A *Tapoly* és *Óndova* összefolyásánál, *Szürnyeg* mellett megáradt a víz s az állami hidat elsodorta.

— **Galliffet és Déroulède.** A francia nacionalisták szenvedélyes vezére mindig arra volt a legbűszkebb, hogy a „revanche dalnok” címmel tisztelte meg a tömeget. *Elsass-Lotharinga*, ez volt minden költeményének vezérmotívuma és minden szónoklatában ezzel fanatizálta a nép ezreit. És *Galliffet* volt a hadvezér, aki újra viszszerzerzi a francia hadseregnek a glóriet, amelyet megtéptek a porosz iskolamesterek. A *Dreyfus-affér* hullámai két ellenséges táborba vitték a revanche költőjét és a revanche-háború vezérét s így találkoztak a hétfői nagy csata napján *Galliffet* és *Déroulède*. Az ősz generális megpillantja *Déroulède*t a képviselőház folyosóján, barátságosan hozzá siet és előre nyújtja feléje a kezét, hogy üdvözlje.

— Ma nem, tábornokom, tiltakozik a kézszerítés ellen *Déroulède*.

— Ma vagy soha! válaszolt önérzetesen a megsértett öreg katoná.

— Akkor inkább soha! felel az engedtelhetetlen *Déroulède* s megy tovább.

— **Feloztatott egyesület.** A linzi helytartóság ma a „*Germanok szövetségének*” „*Hohenstaufen*” egyesületét alapszabályszerű hatáskörének áthágása miatt felozlatta. A felozlatást azokkal a kifágásokkal hozták kapcsolatba, melyek az egyet által június 21-én a Linz melletti *Pöstling-hegyen* rendezett ünnepon történtek.

— **Banket a föld alatt.** *Párisban* elkészült a földalatti közúti vasut alagútja, július 14-ikén, a nemzeti ünnepon napján már fölszentelik. *Roche*, a vállalkozó, nagy banketet rendez az egyik földalatti állomáson, amelyre meghívta összes munkásait. Akik megásták, befalazták, felápitették, mulassanak is egyet az ármvékában. Ötszáz személyre terítik az asztalt, ott lesz a vállalkozó, ott lesznek a munkások és ott lesz *Páris* főpolgármestere az egész városi tanácsal. Csak az a kár, hogy a föld alatt tartják! *Roche* ur talán az egyetlen banketrendező, akinek nincs oka elbujni, még a szegények elől sem!

— . . . gyönyörnek sok lett volna . . . A romantikának ismét egy érdekes fészke kerül bele a prózai életbe. Eladják a sáckingeni trombitás várát. Egy rajnamenti német újságban olvassuk a következő hirdetést:

A gyönyörű fekvésű badeni Säckingenben (vasuti állomás: *Oberrhein*) a *Scheffel* Viktor költő által ideális szépen megénekel *Trompeter-Schloss* kedvező feltételek mellett eladó. Az egész birtok a *Rajna* mellett fekszik, fenséges, egészséges vidéken, gyönyörű kilátással a svájci és fekete erdői hegyekre. A vár kitűnő állapotban van és remek urasági birtok tartozik hozzá 184½ ár területtal. A várnak azonkivül mindenféle melléképülete (kocsiszin, istálló, üvegház, park pavilonnal, látó-torony, gyümölcsös- és zöldségkert stb.) van.

Ha a költő lelke halhatatlan, ugyan mit érez most, amikor az „ideális szépen megénekel” vár, amely felé olyan szerelmesen kürtölt a trubadur — közönséges kótyavetyés portéka? . . .

— **Trachoma-tanfolyam.** Dr. *Feuer* Nathaniel egyetemi tanár és királyi közegészségügyi felügyelő július 4-én a Szent-István kórházban a vezetés alatt álló trachoma-osztályon ingyenes trachoma-tanfolyamot nyit. Mintbogy a tanfolyamon csak korlátolt számban vehetők fel hallgatók, előnyben azok az orvosudorok és záróvizsga előtt álló szigorló-orvosok fognak részesülni, akik trachoma-orvosi kiküldetést óhajtanak einyerni.

— **Nagy tűzvész.** *Lelesz* nagyközségben, mint *Sátoralja-Ujhelyről* táviratozzák, nagy tűzvész pusztított. Elpusztult tizenkét ház, leégett a zsidó templom s a tűzben egy öt éves gyermek is szünőn égett.

— **Uj Adria gőzös.** *Fiuméből* táviratozzák, hogy a négyezer tonnás *Uj Adria*-gőzös személyzete tegnap indult el *Fiuméből* Angolországba. A gőzöst július első felében bocsátják vízre.

— **A kiskoru tolvaj büntársa.** A *Stikarovszky* cég fiatal inasát, *Nyiregyházi* Andort, aki hétézeröt-száz forinttal megszökött a fővárosból, mindeddig hiába nyomozta a rendőrség. Most felmerült az a gyanu, hogy *Nyiregyházi*nak Budapestben büntársa volt. Egy távoli rokonával, aki már többször megbukott, az utóbbi időben gyakran érintkezett. Nem lehetetlen, hogy ő beszélt rá a fut, ez annál inkább is meglehet, mert *Nyiregyházi* családát *raffinériá*-val csalta ki *Manó* Nandortól a nyolcadfélezer forintot.

— **Időjárás.** Az országos meteorologiai intézet jelentése június 28-áról: Tegnap is voltak az országban esők, de többnyire kisebb mérvűek, helyenként zivatarral. 1—5 mm. esőt: N.-Szombat, M.-Óvár, Ó-Gyalla, Budapest, Sopron, Herény, Csáktornya, (zivatarral), Karolyváros, Zombor, Pancsova, Temesvár, Arad, Nagylak, Szolnok, Debrecen, Késmárk, Ungvár (zivatarral). N.-Szeben és Bofalu: 6—10 mm.

Selmechánya, Eszék, Eger (zivatarral), Akna-Szlatina, Szathmár, Nagyvárád és Kozosvár; 14 mm. Pécs (zivatarral). Ezenkívül Pozsony erős záport jelent zivatarral. A hőmérséklet állandóan valamivel a normális mérték alatt van.

— **Földrengés Szerbiában.** Belgrádból táviratoztak, hogy *Jagodín*-ből érkezett jelentések szerint ott tegnap délelőtti tízenegy órakor két másodpercig tartó, délről észak felé vonuló földrengést éreztek. Épületben vagy emberben nem esett kár.

— **Már megint a hegedű meg a millió.** Nemcsak Pákozdnak, hanem Temesvárnak is megvan már a Rigó Jancsija. Most othon is van, az apja házikójában a gyönyörű szép feleségével egyetemben. S nem is afféle hölgyike az asszony, mint Ward Klári, hanem művészelő, amely asszony, aki maga is ért a muzsikához. Nagyon szépen zongorázik. A szerencsés cigányimásnak Proll Ede a becsületes neve. Két évvel ezelőtt ment ki Amerikába s egy newyorki látványban játszott azóta. Ott látta meg Elise asszonyt, egy gazdag gyáros lánya. Aztán szerelem lett a muzsikából, aztán meg házasság. A temesvári Rigó Jancsi története sokkal tisztességesebb és egyszerűbb, mint a pákozdi cigányé.

— **Az odadobott kardbajt.** Az elzúllott francia tisztikar jellemzésére figyelemreméltó az alábbi levél, amelyet egy *Arnal* nevű hadnagyoecska intézett Loubet elnöknek. A levél másolata természetesen ugyanekkor elküldetett a nacionalista lapok szerkesztőjeinek is, amelyeknek az is jó igazgatószer gyűlöletes céljaikra. Ime a levél:

Elnök ur! Ön helyt adott elbocsátást kérő folyamodványomnak, fogadja érte köszönetemet és most meg fogom mondani önnek a tiszta igazságot. Mint hogy kardom nem arra való többé, hogy hazám atyoktól az ellenségekkel megzsarolásom, akik betörték a határon és akiknek foglya ön, mint hogy kardomnak egyetlen feladata csak az, hogy önnek tisztelegjek velem, letezem. Kétszer is pirulnom kellett, amikor hordtam. A külügyi hivatal palotájában végeztem szolgálatot, amidőn ön Versaillesből jövet fáty és üvöltés zaja közt bevonult. A zászló meghajolt mellettem ön előtt és nekem úgy tetszett e pillanatban, hogy valami az ön gyalázatáról ráfröccent a zászlóra és rém. Május 7-én az ön palotájában az őrség parancsnoka voltam; mintán hivatalos körutamat elvégeztem ott és meggyőződtem arról, hogy nem fenyegeti önt veszedelem, sirtam a rám bízott feladat miatt és álmództam egy Déroulde-eről, aki megparancsolná nekem, hogy önt letartóztassam. A valóság pedig arra kényszerített, hogy ön előtt tisztelegjek és tisztelgésre vezényeljem derék katonáimat. Ön rám nézett, nem tudom, észrevette-e a gyűlölet pirját arcomon. Gyűlölöm önt, mert ön Franciaországra sok rosszat hozott, ön először tolvajokat fedezett és most árulókat bujtat maga mögé. Ezt akartam önnek elmondani, mert a hallgatás fojtott. Üldözött most, ha mer, tanulni lesznek Drumont és Quessny. Atyám szepeltelen katonatiszt volt, aki mint vitéz katona megtanított rá, hogy vessem meg az önhöz hasonló embereket.

— **Változások a rendőrségnél.** Az új kinevezések, illetve üresedések következtében a rendőrségnél a következő változások történtek: *Urs* Nándor rendőrtanácsos véglegesen megbízták a rendőri tolonház és fogház vezetésével, dr. *Rutner* Sándor kerületi kapitány detektív-főfelügyelő lett. *Szombatfi* Albert rendőrtanácsos, az eddigi detektív-főfelügyelő a III. kerületi kapitányság vezetését veszi át, *Csajlik* Alajos rendőrtanácsos pedig a VI. kerület élére kerül. A változtatásokat a belügyminiszter már jóvá is hagyta. Ezekkel kapcsolatban a következő változások lesznek: *Markovics* Imre rendőr-fogalmazó a detektív-osztálytól és *Toscano* Béla segédfogalmazó a X. kerületből a bünyügyi osztályhoz, dr. *Vadaj* László fogalmazó a detektív-osztálytól az elsőkerületi osztályhoz, ifj. *Pekár* József segédfogalmazó a VIII. kerületből a detektív-osztályhoz, *Lotharidesz* Ferenc segédfogalmazó a IV. kerületből és *Csedzár* István rendőrnök a közigazgatási osztályhoz, *Bartha* Endre gyakornok az elsőkerületi osztályból a bejelentési hivatalba, *Kerny* Géza a bejelentési hivatalból a VIII. kerületi kapitánysághoz, *Piszkán* János rendőrnök a közigazgatási osztályból a VI. kerületbe, *Botár* Béla rendőrnök a bünyügyi osztályból a X. kerületbe, *Farkas* Géza és *Heletya* János segédtisztok a főkapitányság segédhivatalához, *Doby* József segéd-tiszt az elsőkerületi osztályhoz és *Szentiványi* Károly segéd-tiszt a IV. kerületi kapitánysághoz helyeztetettek át. Az áthelyezések július 1-én lépnek életbe.

— **Katonasereg és cigánymusika a Hirmondóban.** A holt szezon alatt, amikor az Operaház előadásai szünetelnek és a művésznők meg művészek távolléte miatt házi hangversenyeket sem lehet rendezni, a *Telefon Hirmondó* egyéb szórakoztatási igyekszik haláltól kárpótolni. Ebből a célból naponta délután 1/5 óráig délután 7-ig a *koncert* hangversenyét közvetíti, este 8 óráig pedig felváltva közvetíti egy *katona* és két *cigányzene* karját. Így aztán, akiket elfoglaltságuk nyáron át a Hirmondó hallgatásában.

(x) **Hazai ipar.** *Wein Károly és Társai* szepességi vászon és kamuka-damaszt-áru gyárosa főraktára Budapest, IV. Koronaheroeg-utca 8.

(x) **Ös-Budavárban** holnap, esütörtökön 20 és 30 krajcáros nap lesz. Délután 5 órakor *Ella Zaila* a 30 méter magas toronykötelen produkál nagyzerű mutatványokat, kerékpározást stb. Délután 6 órakor varié előadás a szerződöttet előszörű külföldi művészek közreműködésével. Este 7 órakor *Makai Emilnek* *Oh azok a klubok* című bűnecs vigjátéka, este 8 órakor a *Gésagimnázium* című kiállításos balletecsoport a 4 Madcaps-leány japán táncbetéjével, esti 1/2 10 órakor *Rainer Ferenc* *Megynék* a *mandához* című bohózata, esti 10 órakor a nagy varié-előadás *Little Tich*, a világhírű angol komikus utolsóelőtti vendégfelléptével, esti 1/2 11 órakor dr. *Béldi Tilibán* című vigjátéka. — A pénztárak délután 3 órakor nyílnak meg. Minden, a pénztárnál váltott beléptijegyhez egy a június 30-ikán megtartandó pezsgőtombolához (154 nyeremény 500 palack pezsgő) érvényes sorsjegyet adnak ingyen.

Zola, a revizió-orvos.

— Jelenetke a közel jövőből —

A madridi *Mont Juich*-pör revizióját intéző körök *Zola* Emilt is segítségül hívták.

(Éjjel, *Zola* nyugodtan alszik Rue De Bruxelles lakásán. Előszóbjában egyszerre csak csoszogó lépések hallatszanak, s az ajtóhasadékok gyertyafény szűrődik be.)

A szolga (bekukucskál az ajtón): Alszik . . .

Zola (a másik oldalra fordul).

A szolga: Nagyságos ur . . .

Zola (tovább alszik).

A szolga (kissé hangosabban): Nagyságos ur!

Zola (félriad): Mi az?

A szolga: Mondtam, hogy nincs itthon a nagyságos ur, de nem hitték. Egy revizióhoz híjják a nagyságos urat. . .

— o. —

Nyiltér.

(Az e rovat alatt közöltnek sem tartalmáért, sem alakjéért nem felelős a szerkesztőség.)

Guber Forras vasas-árzénos víz
 Kapható az összes ásványvizes üzemekben, gyógyszer-tárakban és drogeriákban.
 Kátoni és Wille, Budapest.

Üzletárs kerestetik egy jól jövedelmező sport-üzlethez 6000 forint tőkével. Általános évi forgalom 15000 forint. Közreműködés nem kívánatik meg. Ajánlatokat „TARS” jelleg alatt a lap kiadóhivatalához.

Dóczy Lajos, Ignác, Miksa, Regina férj. Singer, Julia férj. Spitzer, Fanny férj. Schwarz, Mari férj. Haris, Teréz férj. Mautner, Jenny férj. Dr. Hollós, egy a saját, valamint nejeik, illetve férjeik és gyermekeik nevében mély fájdalommal jelentik édes atyjuk, illetve apósuk, nagy- és dédatyjuk

Dóczy Mór urnak
 f. hó 28-án rövid szenvedés után, 77 éves korában történt gyászos elhunytát.
 Béke és áldás lebegjen drága porai fölött.
 (Külön értesítés helyett!)

FŐVÁROS.

(*) Százszáz forinttal kevesebb. A fővárosban megakadt az építkezés, szünetel az ingatlan ádás-vétel. Ezt a szomorú jelenséget a közösi pénztár bizonyítja, amelybe az idén 100.000 forinttal kevesebb átíratási díj folyt be eddig, mint tavaly az év hasonló időszakában. A. Átíratási díjak mutatták eddig a főváros gyors, rohamos emelkedését, amelyben tíz év alatt 100.000 forintról majdnem 700.000

forintra emelkedtek. Az idén beállott a visszaesés megszűnt az üzérkedés, az üres lakások emelkedő száma megakasztotta a csereberét s a főváros pénztára elsőnek éri meg az ingatlan-vásárlási kedv hanyatlását. Az előirányzott bevétel a mai napig 100.000 forint hiányt tüntet ki. Reméljük, hogy a mutakozó baj csak átmeneti jellegű és mihamar újabb fellendülést tapasztalunk a főváros építkezésében és az ingatlanok forgalmában.

(*) **Adókövetés.** A fővárosi adókövető-bizottságok holnap, e hónap 30-ikán (pénteken) a következő új helyrajzi számú házakban összeírt adókövetésekre vonatkozó III. osztályú keresetadó-javaslatokat fogják tárgyalni: az IV. kerületben 526—527. számig; az V. kerületben az első bizottság 723—724. számig, a második bizottság az 1145—54—1—7/12—1155—86/3. számig; a VI. kerületben az első bizottság június hó 29-től július hó 2-ig nem tart ülést, a második bizottság 3342—3355. számig; a VII. kerületben az első bizottság az 6045—5061. számig; a második bizottság a 4354/5—4369—70/2. számig; a VIII. kerületben a második bizottság a 7157—7202. számig; a IX. kerületben a 9299—9300. számig; a X. kerületben a külön meghívottakét.

SZÍNHÁZ, ZENE.

* **Fővárosi Nyári Színház.** *Blaha* Lujza ma este leányával, *Blaha* Sárikkal együtt lépett föl *Az édesben.* *Blaha* Lujza művészi játékáról nem szükséges szólni, tökéletes ez mindig. *Blaha* Sárka kedves közvetlenséggel játszott; nőitáit, különösen a duettekét, mind meg kellett ismételnők. A *Budaí Szinkör* zsufolással megtelt előkelő bal és jobbparti közönséggel, két kegyelmes ur is, *Plóss* Sándor igazságügyminiszter és báró *Bánffy* Dező, volt a nézők között. Tapsnak, kihívásnak so vége, se hossza. A vendégművészek mellett kitűnt *Furagó* mélyen átgondolt alakítás, *Juhász* kellemes éneke, továbbá *Krémer* és *Hevessy* játéka. Az előadás értékét nagyban növelte *Lányi* Géza művészi cimbalomjátéka.

* **Színész-növendékek vizsgálja.** *Horváth* Zoltán színészt előkészítő iskolája június 29-én este fél nyolc órakor tartja évszázó vizsga-előadását a *Rottenbiller*-utca 37/b. sz. a. első emeleti díszteremben. Előadja a *Szigetvári* várban első felvonásán, a *Báró* és *bankár* második felvonását, A nőgyűlölő egyfelvonásos és A kis ördög kétfelvonásos vigjátékot.

* **Ös-Budavára ostroma.** *Harsog* a kürt; dob perog; kész a csatára a sereg. És zúdul a harciorádó:

Ös-Buda gyermeke föl szaporán!

Mert rettenetes hatalommal támad a szegény *Ös-Budára* a kávéskok ipartársulata, amely ma küldöttség útján *Halmos* polgármesternek kérvényt adott át, hogy a mulató-vállalatnak a szerződés megkoszabztatását ne adja meg. *Némái* Antal, a küldöttség szóznoka, a következő prononciamentot mondta el:

— *Ös-Budavára* konkurrenciája mélyen sújtja a budapesti kávéskok és néhány száz adózott polgárt a tönk szélére juttat. *Ös-Budavára* *Budapest* területén van, s ott még sincsenek érvényben a többi kávést és vendéglőt korlátozó szabályrendeletek. *Ös-Budavára*ban reggelizni van zene és erköltoelen üzemel. A budapesti kávéskok pedig egy óra után minden hangos szóért büntetik és zaklatják. Minden kávéházban két billiárdnak kellene lenni, *Ös-Budavára*ban meg van olyan kávéház is, ahol egy sincs. Némely pezsgő pavilonban 20—26 leány szolgál föl, kik fizetést nem kapnak, hanem mérőben a vendégek kifosztására vannak utalva.

Igy szól a támadás és *Ös-Budavára* van a sora most a védelemnek. A hadi szerencse kockája a polgármester kezébe van létéve. Hogy *Ös-Budavára* külön lehetne, mint a milyen, az bizonyos, — és egyenélyül tölő és meghagyó rendeletet szivesen látnánk a nyakába zudulni. De megsemmisíteni? — ez kissé kemény szó. Miért nem haragusznak a kávéskok a házmasterekre, akik bebocsátják az elkésett lakókat, akik különben kénytelenek lennének a kávéházakba menekülni? . . . Némi konkurrenciának mégis ossk megvan a maga jogosultsága.

* **Dr. Szeleburdi.** *Gulhi* Soma és *Hegedüs* Gyula bohózata iránt, amely július hó elsején, szombaton kerül színre a fővárosi nyári színházban, mindenfelől nagy az érdeklődés. A bemutató előadására már eddig is számos előjegyzés történt. *Makó* igazgató fényes kiállításban hozza színre a darabot.

* **A munkások új színházát** a szinügyi bizottság több pályázó közül, egyhangulag *Kunhegyi* Miklós volt szathmári szinigazgatónak véleményezte. A színház alapköltétele a milleniumi évben nagy díszszel ment végbe, Erdély volt miniszter jelenlétében. Az épület díszes és modern. Van benne 24 páholy s 200 ülőhely. Ünneppélyes megnyitása az

Mielőtt kerékpárt vesz vagy kerékpárt becsereélné, kérje árjegyzékét a világhírű **CHAMPION és THE ROYAL PROGRESS** kerékpárknak, melyek raktáraink tuiszfontossága következtében milyen leszállított árban kaphat. **Előnyös fizetési feltételek! Nagy kerékpáriskola és szakértői javító műhely.**
É. Áng Jakab és Fia kerékpárnagyraktára, Budapestben.
 VIII. József-körút 41. sz. Képviseleség: *Kőbánya, Liget-tér 4. sz.*

Összefolyamán lesz. A prologót *Abraán* Emil írja. A téli évadra Munkácsnak *Sátor-Alja-Ujhely* lesz a társvárosa.

„A Kislaludai-Színházban holnap két előadás lesz, délután 3¼ órákor a *Szabadkőművesek* című mulattató bohózat kerül színpadra fél helyárral, este 7¼ órákor pedig a *Sulamita* című keleti operát adják, melynek minden előadása eddig zsufolt ház előtt folyt le.

MŰVÉSZET.

□ **Szoborbontás.** Rövid pünkösdi királyság volt az egész. Volt és nincs. Tegnap még ott állt szépen, dőlcegen, ma pedig már eltűnt Budapestem egyetlen egy valóban művészi monumentális szobra. Ma még sok ember sűrűforog körülötte, munkások, akik nem törődve azzal, hogy egyik legszebb díszétől fosztják meg a fővárost, hideg vérral bontogatják *Róna* József hatalmas alkotását a városligeti műcsarnok előtt, az *Eugen-szobrot*. Recseg a faállvány, zörög a sok lánc és lassan emelkedik a magasba Eugen herceg súlyos bronz-felsőtete. Csak lassan-lassan válnak el egymástól a hatalmas érctagok. Akkor eszünkbe jut: milyen szép lett volna ez a szobor valahol az Erzsébet-téren, vagy a Ferenc-József-téren, vagy akárhol, csak a miénk maradt volna. De a lánc tovább csörög, az emelők nyikorognak, a ló teste kerül sorra, míg Eugen felsőtétét hatalmas társzeker vízi kifelé, Újpest felé. És a ló teste után mind külön-külön kiemelik annak óriási négy lábát. Szétszedik, szétbontják csigák, láncok, kötelek segítségével apró részekre és a vaskos stájer lovak nyögve húzzák az ércdarabokat a gyár felé. A fővárosi ember szomorúan gondolt arra, hogy e szép szobor egy vidéki város főtérét fogja díszíteni, holott nekünk a Széchenyi és Deák szobor-monstrumai maradtak.

□ **Gróf Andrássy Gyula szobra.** A fővárosnak legelső lovasszobra a gróf *Andrássy* Gyula emlékszobra lesz, melynek mintája most készül a *Zala* György műtermében. A művész a nagy államférfiut férfikora delelőjén örökítette meg. A művész részint emlékezetből, részint a család tagjai *Andrássy* Tivadar és Gyula grófok utmutatása nyomán mintázta az arcot. A ló modelje *Andrássy* Tivadar grófnak *Rigó* nevű félvér lova után készült. A nagy minta most van munkában és tavasszal ércöntőbe kerül. A jövő őszszel már megterathatja a kormány a leleplezési ünnepélyt. A hatalmas szobor az új országház főhomlokzata előtt levő térre jön és szemben fog állani az igazságügyi palotával.

□ **Az új parlament falfestménye.** Az új parlament folyosóit, étkező- és társalgótermeit tudvaleg freskóképekkel díszítik. A képviselőházhoz tartozó társalgó teremben már készek a falfestmények. A napokban fejezte be és adta át az állandó országház építbizottságának négy újabb allegorikus falfestményét *Vajda* Zsigmond festőművész. Kettő ezek közül, a *Jog és a Történelem* a képviselők folyosójának mennyezetén van, kettő pedig, a *Haza szeretet* és *Egyházjog* a főrendiház folyosóján. Ugyancsak akkor fogadta el a bizottság kivételre *Krieseh* Aladár festőművész kartonját, amely a *Halászatot* fogja ábrázolni. Ez a képviselők étkezőtermébe kerül.

□ **A világiállítás műcsarnoka.** A párisi világiállításra szánt képek és szobrok csarnokának tervét most végezte be *Loviot* építész. A *Salon* a régi vágóhíd helyén épül. A közepén részben fedett kert lesz a szoborművek számára, oldalt kettős sorban *hatvanhat* terem várja a képeket. Az épület félminió frankjába kerül a két nagy művészeti társaságnak.

VIDÉK.

— (Tiszújítás Aradmegyében.) Aradmegye Környhatósági bizottsága ma töltötte be a *Szathmáry* Gyula, *Vörös* Viktor és *Pécsán* Sándor lemondásával megüresedett alispáni, főügyési és árvászkai elnöki állásokat. A megye közgyűlései terve zsufolóság megelt. Az összes bizottsági tagok jelen vannak. *Földián* László főispán jelenti, hogy a *Krivány-ügy* miatt felfüggesztett főtisztviselők lemondásának elfogadásáról szóló határozatot a miniszter jóváhagyta, amiért is kitűzi a választást. Az alispánságra egyedüli jelölt *Dalnoky Nagy* Lajos helyettes alispán, a kinek *egyhangu megválasztását* tpsall és éljenzéssel fogadták. *Dalnoky Nagy* Lajos székfoglalójában hangsúlyozza, hogy vallási és nemzetiségi különbséget nem ismerő egészseges közigazgatásra törekszik és mindenben a megye érdekét tekinti. A nevezetiségek jogos kívánalmait figyelembe veszi. A törvényhatóságtól ellenőrzést és együttműködést kér. *Árvászkai* elnöknek egyhangulag *Nachtnabel* Gyula ülnököt választották meg, megyei főügyésznek pedig *Keresztes* Gyulát, az aradi főzetlenlégi párt volt elnökét *Szathmáry* Béla

alügyészszel szemben. Főjegyzőnek *Schill* József aljegyzőt választották meg. Az üres állásokat július hóban töltik be. A választások eredményét általános tetszéssel fogadják.

— (Német nagyiparosok Erdélyben.) A szász központi bizottság köreiben már hosszabb idő óta foglalkoznak azzal az eszmével, hogy a Királyföldön németországi nagyiparosokkal gyárakat létesítsenek. A bizottság ma dr. *Wolf* Károly elnökele alatt tartott ülésén általános helyeslésre talált a terv megvalósítása és határozatukhoz képest oda fognak törekedni, hogy a szász községek a gyári célokra ingyen telket adjanak, vagy legalább megkönnyítsék a telkek megszerzését, azonkívül felszólítják a pénzintézeteket és a nagyközségeket is az ipartelepek felállítására.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

Péter-Pál irodalma.

Budapest, június 28.

Sok ezer füzött könyvet osztanak ma ki ország-szerte a tanuló ifjuság körében: értesítőket, amelyek beszámolnak a mult tanév eredményéről, hozzák a tanulók kalkulaisait és azonfelül többnyire egy-egy értekezést vagy tanulmányt tartalmaznak a legkülönbébb tudományos kérdésekről.

Ezek a tanulmányok egész különleges irodalmat teremtettek meg. A *programmértekezés* tipikussá lett és meglehetősen pontos hőmérője a magyar tanári kar szellemi színvonalának, törekvéseinek, szorgalmának. De még ennél is több. Java része becses tudományos munka, kis keretű, talán egyoldalú részletmunka, de tudományos munka. Egy-egy téglá a magyar tudomány palotájához s mert kevés a vályogvetőnk is, hát örömmel kell üdvözölnünk.

Sokan kicsinylik ezt a munkát. Azokat, akik így beszélnék, figyelmeztetnünk kell arra, hogy például a német tudomány óriási szerveztségében ezek a nálunk megvetett programmértekezések igen fontos és nem mellőzhető szerepet játszanak. Ez Németországban van így, ahol sok száz tudományos szakfolyóirat áll a szakírók rendelkezésére. Mennyivel szükségesebb nálunk a programmértekezés intézménye (mert már az), ahol alig teudódik néhány tudományos szaklap s ahol a tudományos könyvek kiadása szinte lehetetlenség. Hol adja ki a kutató tanár tudományos fáradozásának eredményeit, ha nem az iskola programjában? Milyen uton-módon közbőlje tapasztalatait kar- és szaktársaival, ha nem az értesítőben?

Át mondaná valaki, hogy a magyar tanári kar nem folytat önálló, becses, tudományos munkásságot. Ez nem igaz. Különbön az újabb nemzedék jól nevelt, lelkes, buzgó, modern ember. Dolgozik, fának a tudományos mozgalmaktól elzárt vidéken, sok nehézséggel küzdve, minden segélytorras nélkül. Kutat és gondolkodik, ráakad becses, értékes momentumokra. Hol közbőlje azokat?

Jó és okos dolog tehát a programmértekezések intézménye, szépen termi gyümölcseit is. Egy pár új értesítőt öröm nézni. Keszünkoe akad például az imént a szombathelyi gimnázium értesítője. Az intézet egyik tanára programmértekezés gyánant tüzetes ismertetését adja benne a szombathelyi arkeológiai gyűjteménynek. Szombathely nevezetes geográfiai pont a régészek előtt. Hayen hajdan Sabaria állott, római város, római kultúrával. Temérdek római relikviára akadtak ott, közöttük nagyjelentőségűekre is. Java része most a szombathelyi muzeumban van. Az értekező képek kíséretében mutatja be Sabaria ősi világát s ezzel feltétlenül jobban megüsmerteti a tanulót azzal a nagyszerű kultúrával, mintha könyveket irt volna a római kultúráról. Szemtől szembe állítja a római világot a tanulóval. Magyaráz, ismerteti, felvilágosítja. A tanuló e szemléleti módszerrel nemcsak megüsmert, előtte új dolgot, de érdeklődni kezd iránta s ez a jó pedagógia egyik leghatalmasabb vívmánya. De nemcsak a tanuló okul beöle, de a szülei, rokoni is, akik kezükbe kapják az értesítőt. Nem fogják többé ama régiségeket értelmetlen, hitvány lomnak tekinteni, hanem érdeklődéssel kísérnek minden újabb leletet. Így bővíti egyrészt az emberek intelligenciája, másrészt közvetve nyer vele a tudomány is, mert akik ezt az értekezést elolvasták, azok bizonyára kezére fognak járni az arkeológiai kutatóknak.

Ez egy példa száz közül. Nem minden programmértekezés köti össze ily ügyesen a tudományos célt az általános művelődési szemponttal. De elég, ha csak néhány százalék eléri ezt a célt.

Németországban az iskolai programmok folyószámmal vannak ellátva, tudományos munkák citálják ezeket a folyószámmakat. Ott a tudomány egyet-

mos, mindenki annyit ad neki, amennyit adhat. Nálunk még szaggatott, ijesztően hézagok a tudomány iránt való érdeklődés. Üdvözöljük azokat, akik neki utat törnek.

SPORT.

„**Ottó főherceg és az osztrák urkocsások.** Az osztrák urkocsis-szövetkezet tata-berlini távhajtásának védnökségét *Ottó* főherceg a legnagyobb készséggel elfogadta. A nagyszabású verseny sikerén *Hohenlohe* és *Windischgraetz* hercegek és *Wetteni Wiener* lovag buzgólkodnak, míg *Tatán* gróf Esterházy Ferenc fogadja magyar vendéglátással a versenyben résztvevő sportsmaneket.

„**Országos kerékpárverseny.** A *Vándorkedő* kerékpár-kör július 9-én, délután három órákor a csömör-úti versenypályán országos nyílt pályaversenyt rendez. A verseny programja a következő:

I. 1000 méteres megnyílt verseny. Első díj nagy ezüstérem, második díj kis ezüstérem, harmadik díj nagy bronzérem.

II. 2000 méteres nyercellenék versenye. Első díj nagy ezüstérem, második díj kis ezüstérem, harmadik díj nagy bronzérem, negyedik díj kis bronzérem.

III. 10.000 méteres főverseny. Elsőnek aranyérem, másodiknak nagy ezüstérem, harmadiknak kis ezüstérem. Vezetődíj elsőnek nagy ezüstérem, másodiknak kis ezüstérem.

IV. 2000 méteres egyleti zárt verseny. Elsőnek nagy ezüstérem, másodiknak kis ezüstérem, harmadiknak nagy bronzérem, negyediknek kis bronzérem.

V. 2000 méteres térelőnyverseny. Első díj nagy ezüstérem, második díj kis ezüstérem, harmadik díj nagy bronzérem, negyedik díj kis bronzérem.

VI. 50 kilométeres verseny. Elsőnek aranyérem, másodiknak nagy ezüstérem, harmadiknak kis ezüstérem, negyediknek nagy bronzérem.

Nevezéseket a kör helyiségében (Soroksári-utca 12. sz.) július 6-ikán este tíz óráig fogadnak el.

„**Galifard Baden-Badenben.** A hamburgi Derby nyertese bizonyosan kimegy Baden-Badenbe a jubileum-díjért. Ezuttal sokkal nehezebb dolga lesz Galifardnak, mint Hamburgban volt, részben azért, mert két elsőrangú francia ló is mérkőzik vele, másrészt pedig *Namoundak* nálánál öt kilóval kevesebb terhet kell csak vinnie.

„**Katonai vívóverseny Budapest.** A jövő évi III. hadsereg-vívóversenyt, amelyet eddig Bécsben tartottak, jövő évre, mint értesülünk, Budapeston fogják megtartani.

„**Jegyek az alagi löversenyekre.** A holnap kezdődő alagi versenyekre kényelmes utjással találkozik a közönség. A pénztáraknál rendszeren nagy tolongás van s ezt elkerülendő, vasuti jeggyel kombinált löversenyjegyeket adnak ki, amelyek *Breuer* nővéreknek a *Teréz-körut* és *Podmaniczky-utca* sarkán levő dohánytözsdejében kaphatók. Ez az utjítás, amely a közönség érdekében történt, nagy könnyebb-ségére van az alagi pálya látogatóinak és sok kellemetlen várakozástól óvja meg a publikumot.

„**Löverseny Alagon.** Sem az urlovasok szövetkezete, sem a közönség nem fírad ki az alagi futtatásokban, pedig annyi meetingje talán az egész világ egyetlen versenypályájának sincs, mint Alagnak. Holnap a második nyári meeting kezdődik, eléggé nyárias programmal; de azért az Alagra menő különvonatok most is csak olyan hosszuk lesznek, mint kora tavasszal, a nagy akadályverseny idején. Alagnak is van már olyan törzsköcs közönsége, mely fagyban, forróságban végignézi a versenyeket; innen van az a sok meeting, amely egytől egyig hirdetője az urlovas-szövetkezet ügyes vezetésének és fejlődő szerezésének. A holnapi versenynapnak legérdekesebb közelméle az *Evantia*-akadályverseny lesz, melynek 3000 koronájáért olyan jónévvű steoplerek is indulnak, mint *Belle Helene*, *Ossi*, *Déleg*, *Fodrász* stb. Alkalmassint ez utóbbi lesz a győztes. Nem lesz érdektelen a *Morny-gátverseny* sem, ebben *Consort*, *Garibaldi* és *Csekó* a legjobb. Az egyes versenyek típei a következők:

I. *Falusi lány*—Eikonen.

II. *Geist-istálló*—*Mesebe* való.

III. *Fodrász*—*Belle Helene*.

IV. *Consort*—*Garibaldi*.

V. *Geist-istálló*—*Finom*.

VI. *Geist-istálló*—*Diszpolgár*.

„**A beszedő újság az alagi löversenyekről.** A *Telefon* Hírmondó a holnapi (csütörtöki) alagi löversenyek eredményeiről már délután 1/5-órától 3/5-ig és 6 óráltól 1/4 7-ig részletes tudósítást olvastat fel. Így azután, akiket egyéb elfoglaltságuk visszatart attól, hogy a versenyterre kimenjenek, a *Hírmondó* révén gyors és pontos tudósítást nyerhetnek az eseményekről.

EGYESÜLETEK.

(Az Országos Kárpát-egyesület) július 3-án, délután 5 órákor a Margitszigeten, Arany János tölgyfaerdő közgyűlést tart. A gyűlés napirendje: Jelentés az egyesület szervekedéséről. 2. Fővédnök kijelölés. 3. Előnk, társelnökök, ügyvezető, tisztelet- és intézőválasztmányi tagok választása. 4. Indítványok. — Az egyesület másnap reggel 6 órákor

külön hajón katonai zenekarral az Eötvös-tér előtti kikötőtől Visegrádra rándul. Jegyeket a tudakozó állomás vezetőségénél 1 forintjával lehet váltani.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ A Splényi-Engel-ügy. Dr. Geguss Gusztáv főügyész-bélyettes az Engel-féle borhamisítás ügyében már elkészítette terjedelmes indítványt, s át is tette a törvényszékhez. Az ügyészi indítvány báró Splényi ellenében — a *Magyar Híradó* szerint — megszüntetését javasol.

§§ Tizenkét év után. Tizenhárom évvel ezelőtt a Károly-körút egyik házában megjelent a következő ékes címtábla: *Első és legnagyobb cs. és kir. osztrák-magyar szabadalmazott faragony-matrac és eredeti amerikai szab. vendég-ágy-gyár.* A hosszú című gyár helyiségei egyetlen szerény hónapos szobából álltak, amelyben a gyáros uron, Ormós Dávidon kívül egy csomó ügy-nöknök volt a főhadiszállása: Lebovics Márk, Selinger Sámuel, Weisz Sámuel, Guth Kálmán és Eckert Sándor nyakukba veték az egész monarchiát, és különösen Galiciát és Bosznia-Hercegovinát szerencsétlenné látogatásukkal. Sikerült is a műveletlen lakosság közt számos becsapásra alkalmas médiumot találniok. Ezekkel butorokat rendeltek készletre. A rendelkezés olyan megrögzött lapot tettek a verő elébe, amelynek egyik fele szabályszerű váltó volt. Az együgyű verők aztán nemcsak a megrendelő lapot, hanem az áru teljes értékére kiállított váltót is alá-írják. Sok idő telt el, amíg a boszniai országos kormány figyelmes lett a dologra és az ő közbenjárására az ügyészség rátette kezét az ujmódi üzletágra. Büntető eljárás indult meg Ormós Dávid és valamennyi ügynöke ellen. A bünpör első fázisa az volt, hogy a jómadarak, ahány sarka van a világnak, annyifelé szöktek. Így lett a szabad Amerika polgára Ormós Dávid, Weisz Samu, Guth Kálmán, míg Eckert Sándor csak az utóbbi években tűnt el. A bünpört még ennél a körülménynél is nagyobb mértékben lassította meg az, hogy a panaszosok Galiciában és Bosznia-ban laktak és kihallgatásuk éveket vett igénybe. Tizenkét év múlva, vagyis ma végre felelősségre vonhatta a törvényszék Lebovics Márkot és Selinger Sámuelt okirathamisítás és csalás miatt. A vádat Balás Elek ügyész képviselte, Lebovicsot dr. Keszits Antal, Selingert dr. Friedmann Bernát védte. A tárgyalás az ügy terjedelmességénél fogva valószínűleg több napig tart. A két vádlott persze mindenért Ormóst teszik felelőssé.

§§ A primadonna válópőre. Megirtuk annak idején, hogy Vlád Gizella, a Magyar Színház primadonnája, válópört indított a férje, Deák Péter vidéki szingizagató ellen. Hiába szólította föl a törvényszék Vlád Gizellát az életközösség helyreállítására, hiába volt minden bekléttetés. A primadonna a törvényszék előtt kerekén kijelentette:

— Nem szeretem az amat, elválok tőle!

A törvényszék ezt a kijelentést ugyan nem fogadta el válóknak, s csak akkor mondotta ki a válást, amikor Deák Péter hitlen elhagyás címén kérte a házasság felbontását. Az ítéletábla megerősítette a törvényszék ítéletét, s *Asztalos* Ába bíró előadása mellett ma a Kuria is végleg elválasztotta őket.

§§ Az orvos büne. A télen a fővárosi rendőrség lelerőztatta a Belváros egyik ismert orvosát dr. Káli-Hegedűs Józsefet. Azzal vádolták, hogy olyan erkölcsatlanságokat követ el, amelyek már a büntető törvénykönyvbe ütköznek. A vád alaposnak bizonyult és ma a törvényszék *Fördőgh* András bíró elnöklése alatt négyhavi fogházra ítélte Hegedűst, akit *Falusy* Árpád védett.

§§ Az elítélt olasz tábornok. Tegnap jelentették nizzai távirataink, hogy *Giletta* olasz tábornokot Nizzában kémkedés miatt öt évi fogságra és ötezer francz pénz bírságra ítélték el. A tábornok francia földön fogták el. Azzal vádolták, hogy a Tende és Ventimiglia közti úton, amely Fontan és Breil között francia területen vezet át, stratégiai tanulmányokat tett. A tábornok azzal védekezett, hogy az utvonálnak olasz területen lévő részét is tanulmányozta, de védekezését nem fogadták el, mert folyójezései között francia erődítési munkálatok terveit is megtalálták.

A tárgyalást zárt ajtó mögött tartották meg. A vád különösen nagy súlyt fektetett arra a körülményre, hogy a tábornok Breil város környékét tanulmányozta; erre a pontra nézve ugyanis az olasz vezérkarnak különös terveit vannak háboru esetére. E terv szerint Turinből három hadtest indul ki. Az egyik Ventimiglia, Mentone és Nizza felé, a másik Tendén és a Roya-völgyén át Breilba, a harmadik a Stura-völgyén át a Tinée-völgyébe nyomulna. E fontos stratégiai vonalra a franciák fontos stratégiai utakat építettek és a tábornokot ennek a esomérvontnak a közepén, a cians-i dombon fogták

el, amikor felvételeket csinált az utakról és a terep fontosabb pontjairól.

A tárgyalás *Machelli* elnöklése alatt folyt le; jelen voltak: *Capatti* védő, *Mourrier* kapitány a vezérkar képviselőiben és egy szolga. Az ítéletet kilenc tanu vallomása alapján hozták meg. A tábornok az utolsó percre át remélte, hogy kormánya meg fogja menteni, *Giletta* azonban, mint a franciák állítják, a kémkedésben uly messzire ment, hogy Olaszország kénytelen volt őt dezavualni.

TÁVIRATOK

Gotha, június 28. A trónörökös kérdésének rendezése céljából pénteken délután *Koburgban* közös országgyűlés fog tanácskozni. Az udvari marsall-hivatal megcáfolja azt a híresztelést, mintáa *Alfréd* herceg le akarna mondani.

Berlin, június 28. A *Localanzeiger*nek jelenti egy kábeltávirat *Kiancauból*, hogy *Kaszimba* százbuzs főnyi katonaságot indítottak el. A tisztek és a legénység nem száll partra, mert azon a vidéken erősen pusztít a malária és a tifusz.

A 14. §.

Bécs, június 28. Az osztrák kormánynak legközelebbi programja az, hogy a 14. százasszal megcsondítja a kiegyezést és szeptember második felében összehívja a parlamentet, hogy mindjárt a legelső ülésen indeminták kerjén és a költségvetést előterjeszse. Azután következnek a delegáció megválasztása. A kormány még nem tudja, hogy mit fog tenni abban az esetben, ha az ellenzék újra elkezd az obstrukciót.

Muraviev állása megrendült.

Krakó, június 28. Lengyel lapok Varsóból arról értesülnek, hogy *Muraviev állása megrendült.* Az orosz birodalom jövődö külügyminiszterének *Obolovszki* herceget, Varsó volt helyettes parancsnokát és kormányzóját emlegetik.

Német bányász-sztrájk.

Ruhr-Essen, június 28. A *Schamrock*, *Friedrich der Grosse*, *Von der Heydt*, *Julia*, *Konstantin der Grosse* és *Mont Ceus* tárnákban összesen 2500 munkás sztrájkol.

Herne, június 28. Az éjszaka nyugodtan telt el. Reggel a *Mont-Cenis* tárnában 60, a *Von der Heydt*-ben 426, a *Juliában* 140, a *Schamrockban* 447, a *Friedrich der Grosseben* 230 és a *König Ludwig* tárnában 65 bányamunkás hiányzott a munkánál.

Bochum, június 28. A sztrájkoló bányamunkások és a csendőrség tegnap *összeütközése* három embernek került az életébe. Sok sebesültt megámbáztakban ápolnak. A lapok közlése szerint 36 embert letartóztattak. Mára katonaságot várnak ide.

A posták.

Trieszt, június 28. A *Constanza* gőzhajó, amely ma százharmincegy utassal *Alexandriából* ideérkezett, közvetlenül a *San Bartolomeo* tengeri lazretetben vetett horgonyt.

Közgazdasági táviratok.

Bern, június 28. A rendek tanácsa is egyhangúlag felhatalmazta a szövetségstancot, hogy 200 millió frank erejéig svájci vasuti kötvényeket szerezzon be 3½%-os szövetségi kötvények kibocsátása ellenében.

London, június 28. (*Gabonapiac.*) Az iránzat általában lemba. *Buza* 3 p.-vel, a vidéki piacokon 6 p.-vel olcsóbb. *Városi liszt* 23 sh. 6 p. — 28 sh., *repeolaj* 23 sh. 1½ p., *tengeri* 18 sh. 6 p. (eladók). *Behozatal* hétfő óta 30,000 qu. buzát, 7000 qu. árpát és 20,000 qu. zabot. Az idő szép és meleg.

Berlin, június 28. (*Gabonapiac.*) Az észak-amerikai áruk kis javulásának a szebb időjárás miatt nem volt hatása. *Buza* körülbelül ¼ márkával, *rozs* (csakis júliusra) ½ márkával olcsóbb, szeptemberre tartott. *Zab* bággyadt. Az idő szép.

Berlin, június 28. (*A Budapesti Napló tudósítójának távirata.*) *Esti forgalom.* Négyezszázalékos magyar aranyjárdék —, Magyar koronajárdék —, Osztrák hitelrészvény 223.40. Osztrák-magyar államvasut 147.90. Déli vasut 31.25. Északnyugati vasut —, Elbavölgyi vasut —, Orosz bankjegy középszé 216.20. *Buschtehadi* —, Orosz bankjegy —, (Ultimo.) *Lombard* —.

Frankfurt, június 28. Árfolyamok júliusra (*A Budapesti Napló tudósítójának távirata.*) *Esti forgalom.* Osztrák hitelrészvény 233.90. Osztrák-magyar államvasut —, Déli vasut 30.80. Osztrák arany —, Olasz járdék 94.75. *Laura-kohó* 270.10. *Harpeni* 230.50. *Discont* 196.90. *Alpési* —, Bécsi bankjegyesület —.

New York, június 28. *Liszt* helyben 2.85. *Buza* júliusra 80.½, szeptemberre 79.½, decemberre 81.½. *Tengeri* júliusra 39.½.

Chicogo, június 28. *Buza* júliusra 72.½. *Tengeri* júliusra 34.½.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Reménytelen. Borzasztó! Négy oldal, négy hosszú oldal, telve rajongással és jóakarattal; óh ha nem tudnám, hogy méltatlanra pazarolta kedveségeit! A maga levélkéjén meglátszik, hogy előbb ceruzával íródott meg és azután át meg át javította újra meg újra, miután előbb már megszámlálhatatlan *marguerite*-ot szakgatott szét mondogatván:

— Irjak, ne irjak?

Milyen kár a fáradságért, és milyen kár a vira-gókért: Álmatlan éjszakákat tölteni egy emberért, aki a saját álmatlan éjszakáit Ó-Budavárában tölti! Nem, igazza van kisasszony, ön nem érzéketlen, nem rideg teremtes!

A tükrök elé álltam, kezemben a levélével, és arra a meggyőződésre jutottam, hogy valaai téved, vagy a tükrök, vagy a levélíró.

— Csinos, fiatal ember, érdekes, halovány arccal, szépfejkete szemmel és csinos kis bajusszal!... Kedves kisasszony! Ha látta volna, amit nekem a tükrök mutatott!

Ne gondolja, hogy gyunyolodom! Világért sem! Én sem vagyok jobb a Deákné vásznánál, és bennem is sokkal inkább megvan a minden emberek fő-fő sajátsága, a hiúság, semhogy gyunyonyal tudnék válaszolni egy ilyen aranyos levélre.

De látssa, ön odalenn él vidéken, mindennap türelmetlenül várja a lapot, és a kisváros csendjében, az örökké egyforma élet nyugalmában szót magának, szórakozásul, egy regényes álmod, megteve engem *Lohengrin*nek, mivelhogy egy *Lohengrin*re szüksége volt, én pedig véletlenül verseket írok.

Verje ki csinos kis fejéből ezt a szentimentális regény-fejezetet! Ne gondolja, hogy önhitté tett a levélével, nem magamnak tulajdonítom az érdemet, sem a verseimnek, hanem azoknak a rossz regényeknek, melyeket ön eddig olvasott. — Ne olvasson rossz regényeket, kedves kisasszony, vagy ne olvasson regényeket egyáltalán! A regényekben a költők érdekes halovány ifjak, a valóságban pedig halaványok ugyan, de nem ifjak és nem érdekesek!

Nagyon boldogá fog tenni, ha beváltva ígérést északon csakugyan felkeres; de akkor is csak azt fogom önnek mondani, amit most mondok: jobb holnap egy vászonkereskedő, mint ma egy költő, akiknek az órája a zálogházban van!

Adtassa, *Kolozsvár*. Sziveskedjék velünk teljes címét közölni.

K. M. Budapest. Levélét nem intézhette el a kiadóhivatal, mert nem írta meg, hogy milyen címre kéri a lapot. Kérjük a cím szives beküldését, akkor rögtön intézkedünk.

F. S. Adja át ügyét egy odaváló ügyvédnek. Ha ön bizonyítani tudja, hogy a társaság rendszeresen önnek küldte a nyugtákat és nem ön ment a nyugtáért az odaváló ügynökhöz, (mert a küldés tulajdonképpen nem kötelessége a társaságnak) akkor a bíróság a szokásjog alapján el fogja ítélni a társaságot.

S. S. *Kassa*. Ha már önálló, igen, máskülönbén nem igényelheti. Ezt különben egyszer már megtörtünk. Tessék utána nézni. — 7135. sz. előzető. Nem állomásokok ott egy ezred sem, legfeljebb gyakorlaton van. Ezt pedig, mint budapesti lakos, megtudhatja a cs. és kir. téraparancsnokságnál.

88.848. számú előzető. Mindaz, amit ön tudni akar, félte özzött hivatalos titok, amelyet mi is csak akkor tudunk meg, mikor már hivatalosan publikálják. A kérdéselt helyi érdekű vasut megnyitásának idejét annak idején közölni fogjuk.

H. E. *Temesvár*. Hogy mi az oka az elintézés késlekedésének, nem tudjuk, de bizonyosan közbejött valami, ami az engedélyezést hátráltatta. Legyen tehát türelmemmel. A belügyminisztérium semmiesetre sem lehet oka a késedelemnek, mert ott a névmagyarsosítatok — ha különben akadály a nincs — mindig sürögösen szokták elintézni.

L. J. Budapest. Ugyan, hogy gondolhat ilyet! Mi a *Journal Pour Tous* legújabb számából fordítottuk, sőt tekintettel tulságosan borsos voltára, a legbánsóbb részét: a végét el is hagytuk. Az ön által jelzett közlést csak akkor vetjük észre, amikor már nem lehetett a dolgon segíteni. Egyébként ha elolvassa, látni fogja, hogy a két fordítás teljesen különbözik egymástól.

Budapesti Napló hű olvasója. Mindenben osztjuk a cikke tartalmát, de semmiféle aktualitása nincs s ezért lemondunk a közléséről.

S. M.-né. Budapest. A Mártha-Egyesület címe: IX. Erkel-utca 19.

N. S. *Debrecen*. A Vigszínház igazgatósága (V., Liptó-körút) szivesen szolgál felvilágosítással. Méltóságosak odafordulni. Mi is ugy tudjuk, hogy azt a vigjátékot a vidéken adták már valahol, mielőtt a Vigszínház repertoárjára került.

KÜLÖNFÉLEK

Az utcán.

Solyagok búsan, egymagamban
Köször, sőtét utcák során,
A míg te boldogan cseregve
Ülsz völgyenyed oldalán.

Süvölt a szél, zord őzei eső
Csapkodja halvány arcomat,
Éjfélre jár s a csendes utcán
Még állok ablakod alatt.

A függöny ott fenn lebecsülte
S két árnyat látok rajta át:
Két fej körábrája olvad egybe —
S én búsan ballagok tovább.

Csörgő Hugó.

A szem lélektanáról.

Irta: Dr. Fejér Gyula.

Annyiszor megintpelláltk már társaságban, hogy minő a véleményem arról a viszonyról, mely az emberi lélek és szem között van, hogy igazán benső ösztönök teszek eleget, ha papíra vetem azt a pár igénytelen eszmét, melyet baráti körben, szép szemek társaságában nyilvánítani szerencsém volt. Hogy a pszichológusnak vagy a gyakorló szemorvosnak van több joga a kérdéshez hozzászólni, a kettő közötti összefüggést tárgyalni? — ezt szíves olvasóim ítéletére bízom. Az bizonyos, hogy nem szabad a tudomány merev álláspontjára helyezkednünk.

Nem akarom ugyan ama már mindennapos frászt olvasóim emlékeztetőbe idézni, hogy „a szem a lélek tükré”, de meg kell tennem, hogy az összefüggést már a közmondássá vált idézettel is demonstráljam.

Tegyük hát fel, hogy van lélek, bár annak helyét a nagy anatómus Hyrtl a hullák százezeiben hiába kereste. Mi az oka már most, hogy a szem az egyén indulatát, örömét, bánatát — lelkét annyira visszatükrözi, hogy elég bus, komor szemeket látunk, hogy menten tisztába legyünk az egyén lelki állapotával? Vagy mért van az, hogy a szemek a lélek vigaszt, szomorúságát is elárulják? Miért tudunk kacérkodni egy szempillantással?

Annyit el kell árulnom a szem bonctanából, hogy a szem külső fénylő, átlátszó hártályát a „szaruhártya” képezi. Ezen a szaruhártyán megjelenő tükrökép nagysága, fénylősege tehát igen fontos szerepet játszik azon körülmény megítélésénél, hogy a szemek minő benyomást tesznek az emberre, milyen kifejezést kölcsönöznek az egyén lelkének? Figyelemmel kísértem a régi és modern festők arcképeit és határozottan kijelenthetem, hogy nagyon sok függ attól, hogy hová, a szaruhártya melyik részére, miképpen, milyen festék nuance-szal, minő nagyságban helyezik a festők azon pettyet a szemre, mely a reflexképet jelképezi. Ez adja meg az arc-

képnek a lélekkel való összefüggést, ez önt belé valódságot. Nagy művészet rejlik abban, hogy eltalálják a valódi helyzetet. A szobrok szemalkotásainál is kezdendek e körülmenyre figyelni. Az antik szobrok egy részének csak szemgödre van, a szemgolyó egyáltalában nincs jelképezve; mások a golyót is kifaragták, míg az újabb szobraszok már kezdik a golyóban a szaruhártya határait is kifaragolni.

Minél nagyobb a szaruhártya görbülete, azaz minél kisebb sugár szerint van görbülve, annál kisebb a tükrökép. Az egyenletes, mindig egyforma nagyságban maradó tükrökép lényeges feltétele a szem fénylő kifejezésének. Kis szemek sohasem keltenek olyan benyomást, akár a szemrészők volta, akár a szemteke alakja oka a kicsinyiségnek.

Elteltekintve kóros viszonyoktól, a szem alakja, nagysága normális határok között is változik. A rövidlátók nagyobb, a túllátók kisebb szemtekekkel bírnak. A szaruhártya nagysága egyéni dolog s a szemteke nagyságával részarányos. Minél nagyobb a szaruhártya, annál több helye van a tükrökép játéknak, kivált akkor, ha az egyén elég gyorsan mozgatja a szemét; a tükröképek oly gyorsan változnak, hogy az egyik tárgy képe a másikat kergeti. A tükröképek feltűnésében és letűnésében rejlik a szem játéka, ebben kulminál a szemekkel való hatás titka. Jól jegyezzék meg, tisztelt hölgyeim, e tant, és ne vegyék rossz réven, hogy ilyen tudományosan tárgyalom a nő csábó hatathatós gygyverét.

A szaruhártya felhárjának egyenletessége, fénylősege szintén befolyást gyakorol a tükrökép fénylősegeire; minél simább, annál jobb. A szem, azaz a szivárványhártya színe szintén döntő befolyást gyakorol a szemjáték tüzére. Legjobb hátteret nyújtanak e tekintetben a kék, legkivált a fekete szemek. A zöld, vizeszínű, majdnem színtelen szivárványhártyák elmosódott hátteret képeznek, míg a koromfekete „iris” ezerszer ragyogtatja, csillogtatja az egész szaruhártya tükröképét.

A szemek gyors mozgása, egyik szemnek félig behunyt állapota az effektust határozottan emeli. A széles, szabályos szemöldökívek, a részarányos szemhéjak, a szempillák szabályos állása hozzájárulnak a benyomás tökéletességéhez. A hosszú szempillák mélabus tekintetét kölcsönöznék az illető egyénnek.

Feszülő szemekkel csak fiataloknál, leginkább gyermekeknél találkozunk. A kékszíni szemek fejezik ki a legfensőbb érzéseket, míg a fekete vagy piros bizonytalan színű szemek sohasem beszélnek olyan melegen. A kék vagy esdeklő szem, a beszélő szemnek egy válfaja. A szemrés azon irányban legtágabb, a merre a szemek fordítva vannak.

A szemek pajkossága egységyedül attól függ, hogy minő gyorsan tudja az illető egyén forgatni a szemét, azaz minél többször váltják fel a tükröképek egymást. Ha e tulajdonságokhoz még a szemek szépsége, nagysága, fekete színe, az arc szabályossága, külső effektusok is csatlakoznak, úgy könnyen varázsolhatják meg a férfiszíveket.

A szemekkel való igazságot szintén úgy tudom elképzélni, hogy mereven szegyezzük tekintetünket

valamely tárgyra, szemrésünk kissé kitágul és hidegséget árul el szemünk. A hipnózis lényege is abban áll, hogy erősen szemébe nézünk a betegnek, összes morális erőnket látóérzékünkbe koncentráljuk és így gyakorlunk rejtelmes hatást az illetőre. A merev tekintettel bizonyos lelki depressziót okozunk, amely depresszió fokozódva álomhoz vezet.

A kaestulós művészetével a beszédet szokták pótolni. Sokat kifejez, — már annak, aki megérti, és aki jártas a némajáték e fájában. A szemteke határozott irányban mozgást végez — le vagy kifelé — és e mozgásában a szemhéjak is résztvesznek.

Különösen a férfiak által gyakorolt fixirozás művésze abbant rejlik, hogy mindkét szemünket egy tárgyon rögzítjük, pislogás nélkül nézünk. Szem-mimikái szempontból ennek ellentétes állapota a merengés. A szemek tétovázó tekintete, lassu, kiszámított forgása, tágra nyílt szemrések, ha nem könnyező, de nedves állapota, komoly, kissé fájdalmas arevonások — ezen tulajdonságok járulnak hozzá a merengés kellő hatásához. A szem elmerülése alatt azt értjük, hogy a szem külső hártályai több nedvességgel bírnak, mint rendesen, a finom, alig látható könnyecsek, mint megannyi gyöngyszemek csillognak a szaruhártya felületén és ezáltal nagyobb érdekességet kölcsönöznek a szem kifejezésének.

Az emberek jókedve, temperamentuma, izgatottsága szintén befolyást gyakorol a szemek csillogására. Az arzen, alkohol használata után a szemek csillogása sokkal fölülőbb. Ennek oka a vérnyomás emelkedésében és a vérkeringés gyorsulásában, a szövetek rugókonyaságában van. A versenylovaknak is arzent adnak, hogy szörűk jobban csillogjanak.

A szemek bágyadságából a figyelmes orvos komolyabb, mélyebben fekvő elváltozásra következtet. A szaruhártya felületén visszamaradó finom könnyecsek rendszer nélkül vetik vissza a reájok eső fény sugarakat, melyeket bizonyos körülmények között a könnyecsek a szivárványhártya színreire bontanak. E a szemek szivárványos játéka. A szivárványos, beszédes, jóságos szemek elmúlása, kialvása is érdekes jelenség. A halál előtt a szemhéjak lazasága fokozódott, a szemrés félig csukott, a pislogás ritkul, a szemteke felfelé fordult, beesett a szemgödrébe, részint a szemizom petyhüdsége, részint a szemteke mögötti, a szemgödörben kifeszített izom elerayedése következtében. Az agónia utolsó stádiumában a szaruhártya itt-ott behorpad s örökre elveszti világát.

— A női kezesuikók veszedelme. Vége a kezes szoknyaemelésnek az utcán, bajjal, betegséggel jár, orvosilag be van bizonyítva. A fiatal hölgyek, mintha csak megállapodtak volna valami közös tanácskozáson, szinte a családásig ugyanazzal a kézfogással kapják föl a szoknyaikat, hogy a locspocs, vagy poros szemét ne érje őket. Csak hogy a legtöbb hölgy kezének megerőltetésével olyan magasra emeli és tartja a ruháját, hogy hosszabb idő után föltétlenül be kell állania a csukló görösös megmerevedésének.

SZEZON.

Ezer egy forint.

— Egy fürdővendég levelei. —

III.

Aladine csodagyertyája.

Felső-Árnyas, június 25.

A rég felejtett gyermekálom
Itt Árnyason feltámad ím,
S eszembe jő, mert itt találom,
A csodalámpás Aladine.
Az én ezer s egy éjszakámba'
Még ég a régi őstalány,
Bár gyertya lett a csodalámpa
Es Aladine-em — szobalány!

Mert bár nagyon sovány a paplan,
Bár párnáimnak száma: egy,
A sodronymatrac is szokatlan,
S egy dunnát kapni ritka kegy;
Mert bár, — stb. . . Mind e végett
Alhattam volna még talán,
Ha csodagyertyákat nem éget
Fejem felett a szobalány!

Mihelyt ruhámat levettem,
Ágyamba fel se lépve még,
Csillagsugár ragyog felettem,
A gyertya ámdé már — nem ég!
Es mégis, örült volt-e, szent-e,
Az úgy titokzatos talány,
Négy gyertyát számított hetente
A szobalány. a szobalány!

Mint nyíl, midőn kilőtte Amor,
Repül, repül a cél felé,
Úgy űzött engem bosszu-mámor
A rőt szakállú úr elé.
— Uram! — így szólaltam, — pezs'g a vérem,
Az arcóm, nézze, halavány,
S nem vétkez ebbe senki kérem,
Csak Aladine, a szobalány!

— Áh, áh! — szolt résztvevőn az orvos,
— Hó, hó! — kiáltám közbe én,
— Beszélni rajtam volt a sor most,
E közbeszólás nincs helyén!
Tanultam én is ariszmét,
Tudom belőle még talán . . .
— De kérem, — szolt ő közbe ismét —
Mit vétkezett a szobalány?

— Uram, hagyjon beszélni engem,
Úgy elmondtam már volna rég!
Uram, az a négy gyertya bennem,
Ezerszeres hófokkal ég!
Ez úgynek vessen még ma véget.
E kéréssem jogos talán,
Ha bennem ily düh-lángot éget
Közönséges szobalány!

Es ő ez ádáz szótöznben
Néhány szép füstfelhőt ereszt,
Majd szolt: — Ó önben lángot éget?
Tisztelt uram, hogy érti ezt? —
— A fogyasztás és fizetésben,
Értsen meg végre, nincs arány,
Mert szorgos gyertyatolvaj és nem
Csak szobalány a szobalány!

— Vagy úgy! Ezért! Most végre értem!

Ez izgatottság önnek árt!
Fizessen úgy, amint kimertem,
Négy Flóra-gyertya vételtár,
Négy gyertya, bár csak egyet éget,
Világítási általány,
Ne szenvedjen tehát e végett
Artatlanul a szobalány!

Nos szóljatok derék barátok!
Pompás e megvizsgálás!
Ez általány-ügy nemde rátek
Ott Pesten ugy hat, mint — család?
Képzéjétek még rám miképpen
Hatott a megfejtett talány,
Oly rém-ügyetlen lettem éppen,
Mint Aladine a szobalány.

S megfogya bár, de megtörtött
Az izgalomtól, mely megárt,
A kaszánál, mihelyt lejöttem,
Behajtották a gyertya-árt.
Fizettem két és félforintot,
Mert ennyi volt az általány,
Míg gúnyolódva rám kacsintott
A győzelmes szobalány.

De mátlól fogva, eltökéltem,
Ilyen haragra nem kelek,
Rabolják bár el pénzem, éltem,
En hallgatok, de — verselek!
Majd holnap folytatom, mivelhogy
A drága gyertyafény setét,
Ezer meg egy forint még elfogy,
A fürdőzés történetét.

Latskó Andor.

A hölgyeknek tehát, ha csak nem akarnak minden áron betegséget szerezni a karjukba, le kell mondani arról, hogy magasra emeljék a ruhájukat, főképp szép tiszta időben, amikor még sem fenyegeti túlságosan veszedelem a ruhákat. Vagy tessék rövidebb ruhákat viselni a mostanság divatos slappeseknél, akkor is segítve lesz a bajon. Mondják különben, hogy a legújabb betegséget „selyemruhakészülék-betegségnek” nevezték el.

+ Dumas statisztikája. Az öreg Dumas érdekes statisztikáját eleveint fel egy német lap. Ha nem számítom is, — így szól a statisztika — hogy hat évig voltam tanuló, négy évig jegyző, mégis tíz órát dolgoztam naponként husz esztendőn keresztül. Ez összesen 73.000 óra. E husz év alatt négyszáz kötet regényt és harmincöt szindarabot írtam. Ez a négyszáz mű, átlag 4000 példányos kiadásban, példányát öt frankkal számítva 11.853.000 frankot jövedelmezett. A harmincöt szindarab, mindegyike száz előadásban, 6.360.000 frankot jövedelmezett. A szedők 264.000, a nyomdások 528.000, a papírkereskedők 633.000, a könyvkiadók 120.000, a könyvtársok 2.400.000, az üzleti alkalmazottak 1.600.000, a közvetítők 1.600.000, a csomagolók 100.000, az olvasókörök 4.583.000, a rajzolók 28.600 frankot, összesen tehát: 11.853.000 frankot szereztek. Szindarabjaimból az impresszáriók 1.400.000, a színészek 1.225.000, a díszlet-festők 210.000, a szabók 140.000, a színház-tulajdonosok 700.000, a statiszták 350.000, a tüzoltók és felügyelők 70.000, a látész-gyárosok 70.000 a munkásnők 50.000, az olajkereskedők 525.000, a papír-gyárosok 60.000, a zenészek 257.000, a műsor árusok 80.000, a szegények 630.000, a felügyelők és rendezők 20.000, a biztosító-intézetek 60.000, a jegyszedők és pénztárosok 140.000, gépészek 150.000, fodrászok 93.000 frankot, összesen: 6.360.000 frankot szereztek. Ha a napi bevételt öt frankkal számítom s 300 munkanapot számítok, kitűnik, hogy műveim husz éven át 692 munkást láttak el, szindarabjaimból pedig 347 ember élt meg Párisban. Ezek a számok igazán beszélnek.

+ Csóktanfolyam. San-Franciskóban egy lát-szik hanyatlás állott be a hölgyek csókoló képességében, legalább arra mutat egy csóktanfolyam felállítására. A tanfolyam „Classes for osculatory exhibitions” cím alatt már működik állítólag, s jelenleg kétszáznegyven növendék látogatja. A kurzus hat leckeiből áll s a következők kitérnek szerint működik.

8-től 9-ig. Alázatos kézcsók-gyakorlatok, tízezer dollaron alul hagyományozó nagyvénien.
9-10. Ugyanaz, tízezer dollaron felüliek.
10-11. Szerelmi csókok elmélete.
11-12. Gyakorlati oktatás a szerelmi csókok köréből.

Mindazonáltal nem kell felháborodni ez iskola ellen, mert a tanárok benne kivétel nélkül — hölgyek. A tandíj: egy dollár. A tanulók szorgalmasak.

— **A talány megfejtése.** Ugy látszik, hogy a londoni újságok között is roppant nagy a verseny. A legutóbbi időben ugyanis rengeteg sokat áldoznak a reklámrá, sőt a Times se riadt vissza attól, hogy előfizetőinek ne írgerjen egy nagy lexikont a/á árért. London utóain két hét óta ríktó vörös plakátok fedték be a hirdető oszlopokat és táblákat:

A számár?
A számár... — ...állat.
A számár?

És alatta vékony, fehér papírsávon ez:

Megtudható a News Gazette-ben!

A reklámot a News Gazette csinálta. Feladta ugyanis előfizetőinek és olvasóinak azt a talányt, amelyet a nagy plakát középső mondata rejt magában. Aki eltalálja, hogy a gondolatjel helyére milyen szó való, az egy (most Angliában divatos) számár-négyfogatu kocsit kap. Két hét óta minden laphoz egy szelvényt csatoltak, amelyen a választ kellett beküldeni.

A mellett, hogy az újság rengeteg sok példányt adott el két hét alatt, a legképtelenebb válaszok özönében gyönyörködhetett. És ha véletlenül akadt természetűd a News Gazette szerkesztőségében, az megdöbbenve konstatalhatta, hogy mi minden a számár és micsoda különféle tulajdonságai vannak:

— Szép, jó, okos, türelmes, szellemes, kacér, kicsiny, nagy, hosszú, száraz, ősi, jámbor, öntelt, hű, melankolikus, finyás, négylábu, éneklő, halgatag, tanult, példás stb. stb.

Az elmúlt szombaton este ezernyi nép hullámozott és ordított a szerkesztőség ablakai alatt. Akkor volt a talány megfejtésének és megfejtője nevének a kihirdetése. Nagy transzparenttel hirdette ki az eredményt.

A számár olcsó állat!

A megfejtő:

Bowls James, a tenorista.

Szó sincs róla, a megfejtés szellemes. Mert a megfejtőnek tényleg olcsó a nyert négy számár. De mért fejtette meg éppen egy .... — ....?

+ Fontos hadi találmány. A pennszilvániai egyetem egyik tanárának érdekes találmánya van. Arról van szó, hogy a füstökűli löpor ellenére hogyan lehet kikutatni az ellenség hadállását. A fel-találó a messzelátóra olyan készüléket alkalmazott, amelylyel az ágyuk villanását még nappal is észre lehet venni. Ezt a hatást úgy éri el, hogy a messze-látó csővébe barna-piros lencsákat helyez el. A találmány részleteit a katonai körök szigorúan titokban tartják.

+ Gallifet. Még néhány apróság Gallifet francia hadügyminiszter érdekes multjából:

A sedani ütközet után Gallifet-t mint foglyot Frankfurtra rendelték. Kicsé szorult helyzetben élt ott, ami nem is maradt titokban. Megtudta ezt gróf Zichy Ödön is, aki III. Napoleon udvarában ismerkedett meg a tábornokkal. A gróf levelet írt a fogoly kapitánynak, s többek között ezek voltak a levélben:

Annak a szerencsétlenségnek a híre, amely a tábornok urat érte, hozzám is eljutott és azért a hősiességért, amelylyel ön harcolt, legőszintébb csudálatomra fejezem ki. Fájdalom, arról is értesültem, hogy tábornok nr apróbb pénzzavarokkal is küzdök, amelyek szerencsétlenségében talán még kelemetlenebbek neki, mint máskor. Engedje meg azért nekem, mint öreg barátjának és bámulójának, hogy ezeknek a zavaroknak az eloszlatására a magam részéről hozzájárulhassak és fogadják jó szívvel azt a huszonegyezer frankról szóló sckket, amelyet lelkülekek!

Gallifet tábornok erre a levélre olyan választ küldött, amelyből tisztán lehetett következtetni a karakterére. Levéléből a fontosabb rész így szólt:

Nem tagadom, hogy jelenleg megfélelős rossz viszonyok között vagyok, s küszködöm zivenből baráti érdeklődését, amely mostani szerencsétlen helyzetemben kétszeresen jól esett. De mint valódi katoná nemcsak a fogságban, hanem künn a szabadságban, nemcsak a háborúban, hanem a békében is megszoktam a pénzzavarokat. A sckket éppen azért köszöntöttem visszaküldöm, nem használhatom fel, mert akár-hányszor voltam is kénytelen kölcsönöket fölvenni háború időkben, olyan kölcsönöket, amelyekről nem tudtam, mikor adhatom vissza, — sohasem vettem föl ezeket a kölcsönöket barátaimtól. Kölcsönt csak olyanoktól kértem, akik pénzügyekkel hivatászerően foglalkoznak, s akiknek adósa lenni sokkal könnyebb, mint jó barátnak.

Bizonyára legkisebb érdekessége Gallifetnek, hogy a hashartyáját ezüstlemez pótolja. Régtóta emlegették ezt róla, de mindenki csak legendának tartotta. Pedig a dolog nem egészen legenda. Csakugyan hord a belsejében egy ezüst lemezt, s ezen maga is el szokott tréfálkozni.

Alaposan benne voltak a tűzben, — szokta obbeszélni, — amikor egyszer csak bomba pukkan szét. Összerokadtam, s amikor magamhoz tértem, testem nyitva volt, s belső részeim kifordultak. Mit tegyek? Először is feltápászkodtam, s amikor a térdemen voltam, öszgyűjtöttem sapkámba a belső részeit. Aztán egészen felálltam, s úgy ahogy lehetett, elbotorkáltam a tábori kórházba. Teljes felgyógyulásom

REGÉNY.

A más büne.

(8) — Amerikai detektívregény. —

Írta: JULIAN HAWTHORNE.

A bíró nem volt az az ember, aki, még hogyba meg is adja a kölcsönt, szeptor leckét ne tartson neki megbocsáthatatlan életmódja miatt és erre a gondolatra kínos érzések szorongatták a szívét. Tudta, hogy megérdemli a szemrehányásokat, de ezzel még nem viselhet el őket könnyebben. Rendes körülmények között vissza is utasította volna őket; de csak nem vizsgálódhatott valakivel, akitől pénzt kér. Büszkeségében mindig olyan előkelőnek érezte magát s büszkeségének most keservesen kell megalázkodnia. De volt valami, amit még kelemetlenebbnek tartott: az ellenfelét kellett arról értesítenie, hogy a pénz nem adhatja meg neki.

Ilyen nem irigylésre méltó lelkiállapotban távozott az anyjától és ment Kettle háza felé.

Most értette meg, hogyan válhatnak tolvajokká, rablókká olyan emberek, akik azelőtt becsületesekek voltak. Ha most bankpénztáros lenne, ebben a kedvében biztosan megdézsmálja a pénztárt és Kanadába szökik! Vagy ha egy sötét utcában valami gazdag öreg ural találozik, torkon ragadja és kifosztja! Csak hogy ezutal az ötödik avonuen járt, a milliomosok területén fényes nappal és így bajos volt megpróbálni a pénzszerzésnek ilyen egyszerű módját.

Befordult a Broadwayra. New York mért-

földnyi főtjárja, s néhány lépésnyire maga előtt egy graciosus női alakot pillantott meg, amely ugyanabban az irányban ment. Tunstall Silvia volt. Meggyorsította lépéseit, de mielőtt még elérhetne volna, Tunstallné egy ékszeres boltba tért he. Lázás vágyakozás támadt benne, hogy beszéljen vele, azért követte. Csakhamar mellette volt a boltban és nevéen szólította.

ÖTÖDIK FEJEZET.

Végzetes találkozás.

Nagy volt a bolt, tele vásárlókkal, nagyobb-részt hölgyekkel. Férfi csak kevés volt jelen, s az sem azért, hogy vásároljon, hanem inkább hogy felügyeljen, nehogy valami ékszer jogtalanul kerüljön valamelyik vásárlónak a zsebébe. De a nagy forgalom ellenére is nagyon rendkívüli eset volt az, ha ebben az ékszeres boltban sikerül valami tolvajlás.

Amikor Tunstallné a nevé hallotta, meglepetten fordult meg. Élénk, csinos arca elhalványult.

— Ne maradjon itt! — mondotta halkan. — Távozzék! Miért csinál veszedelmet?

— Éppen annyi jogom van, mint másnak arra, hogy itt legyenek! — felelte Percy. — Ha véletlenül egyszerre vagyunk itt, mért kell annak jelentenie valamit?

— Mi történt önnel? Egészen betegnek látszik! ...

Ebben a pillanatban megjelent egy alkalmazott, aki egy mellettkü várakozó vásárlót ki-elégített és megkérdezte:

— Mit parancsol nagyságos asszonyom? Tunstallné irást adott oda és ezt felelte:

— Ezért a nyakláncért jöttem, úgy mondták, hogy mára lesz készen.

A bolt ambere átvette a papírdarabot, meg-

hajolt és elisietett, Silvia most Percyhez fordult újra, muffját balkezében tartva. Amikor megfordult, a muffot letette oldalai az asztalra. Láthatólag meg volt dőbönve Percy megjelenése miatt.

Az ifjú a szemébe nézett s lelkén az az érzés uralkodott, milyen elragadó is ez a nő. Pompás fekete bársonyruha volt rajta, amelyet fehér prémezet díszített, csudás kalapján madártollak és ragyogó tük, arcan finom selyem fátyol. Ovalis arca, világos színű élénk szemével, szépen formált görög orrával és szája, kissé telt ajkával teljes szépséget mutatott. Vere, amely egy pillanatra eltűnt orcáiból, bőséges áramlással tért vissza most egyszerre átlátszó arcöbőre alá. Csinos volt, pazarul volt öltözködve és gazdag volt! Azokkal a gyémántokkal, — gondolta Percy — amelyek a fölében tündököltek, minden adóssá-gát kifizethetné és Silvia bizonyára ki is segítené őt zavarából, mielőtt értesülne róla! De lehetetlenség volt csak meg is említeni a dolgot! Milyen elérhetetlen volt neki ez a nő, bár egy mozdulattal át is ölelhetne volna, amint ott előtte állott! Ellenállhatatlan vágy, követelés viharzott benne, hogy karjaiba kapja és elragadja őt! Bár csak pénze lett volna! ... Pénze, sok pénze! ... Semmitől nem riadt volna vissza! Micsoda hatalma is van a pénznek ezen a világon! Mialatt ezek a gondolatok átrohantak az agyán, ott állt Silvia előtt s rábámult a nélkül, hogy egy szót szolt is volna.

— Mi lelte őt Percy? — ismételte Silvia — miért bámul úgy rám? Mindenki bennünket fog nézni! Talán csak ...

— Nem, nem, józan vagyok! ... Ha egyedül volnék, elmondanám, hogy mi lelt! Jó isten, hát nincs a világon valami kis hely, ahol egy félórára zavartalanul együtt lehetnénk?

végigt a kórházból Franciaországba küldötték. Hogy belső szerveimet, amelyeket a harctéren szerencsére felszedtem, a testemet bőrből kellett bevarni, mert a tábori kórházban nem voltak ortopedikus készülékek. Teljes mozdulatlanúságra kárhoztatták ezzel egyelőre karomat, lábomat. Így felszerelve Franciaországban a hó partra szálltam után Vichybe küldtek. Egy napon a császár, aki az időtájt minden esztendőben ott tartotta a gyógyító intézetben a kuráját, különös holmit vitt észre egy padon.

- Ugyan mi ez? — kérdezte.
- Az — felelték neki — Gallifet.
- Ez a szék itt?
- Igenis!

Valóban, folytatta Gallifet, csakugyan szék voltam, amelyet kiraktak a padra sütkérezni.

Ezzel az ezüst lemezzel él azóta Gallifet és ezzel a lemezzel lett belőle végre Franciaország hadügyminisztere.

† **Kisebb a világ.** Világunk napról-napra jobban összezsongorodik. Ötven évvel ezelőtt olyan nagy volt még, hogy végrendelet kellett ahhoz, ha Pestről Bécsbe akart utazni az ember. Ma már úgy összezsongorodott, hogy gyerekjáték elmenni akár a hetedik országba is. Minden újabb vasutal összezsongorítja a világot, míg egyszer csak ahhoz a mesebeli állapothoz nem jutunk, hogy csak a kellő varázsigét kell elmondanunk s egy szempillantás alatt túl leszünk az operencián. Junius tizenhatalmadika óta is kurtább lett a világ jó darabbal. A kanadai Pacific-vasutal olyan gyors vonatot indított el, amely a Montrealól Vancouverig terjedő utat száz óra alatt teszi meg s így Londonból a föld tulsó oldalára tíz nap alatt lehet elérni.

† **Kirándulók papírban.** Kremsben érdekes kirándulást rendezett egy ottani papírgyár háromszáz munkása. A reklámok kivételével, a nagy meleg vitte őket arra a gondolatra, hogy papíros ruhában menjenek a közeli erdőbe. A hölgyek divatos heliotrop szoknyáskában, a férfiak fekete smokingban jelentek meg. A finom velinapír-blouzek és elefántesont papír-kosztümök méltó feltűnést keltek. A kirándulást persze nagy ívást követte, mikor is a férfiak ruhát váltottak s a finom smoking helyett *itató* papírból készült kabátokba bujtak s talán ez volt az oka, hogy a papíros társaság olyan hamarosan elázott.

† **Tűzoltó papagályok.** A berlini vivariumban valóságos csodákat művelnek egy pár betanított Aras-papagálytal. Egy óriás-kisasszony mutogatja őket s egy szempillantásával uralkodik felettük. A papagályok a kisasszony egyetlen intésére sorba állanak s a további intézkedéseket várják. A szinpad egyik háza hirtelen kigyullad. Megfújják a trombitákat, robogva vonulnak be a feekendők, egy pár fehér bóbítás kakaó elkiáltja a vezényszavakat s az „önkéntes tűzoltó század” a vész színhelyére

Valaki megérintette a karját, arra hevesen megfordult. Valami úri ember volt, aki engedelmét kért, hogy ott hagyta a botját az asztalhoz támasztva. A bot azonban nem volt ott, az az úr ismételtlen bocsánatot kért és azután távozott. Percy lassan átment Silvia mellé a tulsó oldalra, oda támaszkodott az asztalhoz s kezébe vette a muffot.

— Nem bírom ki tovább! — mondotta — sohasem lehetek önnel egyedül! Épp annyi jogom van, mint a többi ismerőseinek, hogy láthassam és beszélhessek önnel! Szándékosan kerül engem!

— Ha megelégedett volna annyival, mint a többi ismerősöm, de ön nagyon jól tudja, mennyire veszedelmes! És soha veszedelmesebb helyet ennél nem választhatott volna. — Hozzáhajolt és suttogva folytatta: — Minden pillanatban ide várom a férjemet, tudja, hogy ma reggel ide akartam jönni a nyakláncért. Mondta, hogy találkozni akar velem itt. Kérem, menjen el most, később már bajosabb lesz!

— Rám nézve nem lehet már rosszabb a helyzet — felelte erre Percy komoran. — Szeretnék vele találkozni, hogy lássam, mer-e valamit szólni! Mit szólhat? Semmi oka sincs arra, hogy kezdjen valamit!

— Nem ismeri őt.

— Ő nem ismer engem! Mitől tarthatunk. Ha a legrosszabb következik is be, az is csak összefűzhet bennünket. Erre kész vagyok — ön is?

— Percy! ön örült! Hogy beszélhet ilyet? Ez képtelenség. Ilyesmire sohasem gondoltam.

— Ilyesmire mások is gondoltak már és semmi képtelenség nincs benne! Ön most nem boldog, Silvia, ezt nem tagadhatja! Sokkal jobb, ha félre dobja a társaságot és az ugnyvezett

siet. Ott a falaknak támasztják a létrákat, felmásznak rajtuk, egy csapat a feekendőkhez szalad, a másik az égő tetőre kuszik, a harmadik az ablakon át a szobákba mászik s menti azt, ami menthető. Azután dolgoznak, feekendeznek, másznak, míg végre, ősi szokás szerint — lokalizálják a tüzet. A fehér papagály, amely a főparancsnok szerepét viseli, büszkén lépdel el azután az újból sorba állított század előtt, kifejezi legnagyobb meglepődését. A trombita újra megszólal s felhangzik a parancsszó: — Százd! — Indulj!

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

Oszták Magyar Bank. A jegybank főtanácsa ma ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a júliusi szelvényt ebben az évben is 15 forinttal váltják be részvényenként. *Mecenseffy* vezértitkár a pénzpiac helyzetéről referált. Az intézettel szemben támasztott igények nem nagyon jelentékenyek, a tartalékok olyan magasak, hogy az intézet egyelőre várakozó álláspontra helyezkedik és a bankkamatlábát nem emeli fel.

A bank minden részvénye után a 1899. első félévre (40. osztalék-szelvény) az alapszabályok értelmében járó 15 forintnyi osztalék f. évi július 1-től fogva az osztrák-magyar bank bécsi és budapesti főintézeténél, valamint minden fiókjánál kifizetetik. Folyó évi október 1-jétől fogva a nevezett fő- és fiókintézeteknél az osztrák-magyar bank részvényeire új szelvényeket szolgáltatnak ki. Ezek felvitelére a szelvényutalványok jegyzék kíséretében nyújtanak be.

Acetlén kiállítás. A nemzetközi acetlén-kiállítást a városi iparcsarnokban már tökéletesen leszerelték és a kiállított tárgyakat a külföldi kiállítóknak visszaküldték. Az összes gépek és készülékek a nyugati és északi vámkülföldről érkeztek, tehát a nálunk fennálló vámelőjegyzési eljárásnak voltak átvételei; azonban *Thuróczy* Adolf miniszteri tanácsos, fővámgazdát előzetes megbeszélésből allandóan két főtisztviselőt az Iparcsarnokba kiküldve, ami által a vámelőzés jelentékenyen megkönnyebbült. A kiállítási tárgyaknak a külföldről való behozatalát és elszállítását, nemkülönben a vámelőzési szakszerű elintézését az iteni *Adler* és *Hirsch* nemzetközi szállító cég eszközölte.

Kiskereskedők kongresszusa. A magyarországi kiskereskedők július 11-én tartják a fővárosban első szakkongresszusukat. A napirend a következő: 1. A kiskereskedők társadalmi és megélhetési viszonyai. 2. A kiskereskedők országos szövetezete. 3. A fogyasztási szövetezete és a kiskereskedők helyzete. 4. A vámtérlet és a választói jog. 5. Italmérsi mi-zériák. 6. A kiskereskedők hitelügye. 7. Indítványok. A kongresszusra meghívták az összes kereskedelmi és iparkamarákat, továbbá a különféle kereskedelmi egyesületeket.

A helyi érdekű vasutak. A kereskedelmi miniszteriumban a helyi érdekű vasutakra vonatkozó törvénytervezetet készítették. A tervezet részletei még

tisztességet, hogy a magunk módja szerint örüljünk az életnek. Van még más hely is a világon New Yorkon és Amerikán kívül!

— Ime, a nyaklánc, nagyságos asszonyom! — szólott közbe az elárúsító, aki az asztalnak innessé oldalára került most, kezében az ékszeres dobozzal.

Ez a félbeszakítás éppen kapóra jött Silviának, akit megrémített Percy viselkedése. Megragadta a dobozt és kinyitotta; ott volt a nyaklánc, szikrázott, tündökölték gyémántjai, amelyeket az 5 utasítási szerint válogattak össze. Nézegette a nyakláncot és kijelentette, hogy meg van elégedve vele.

— Kétezeröttszáz dollár az ára? — kérdezte.

— Kétezeröttszáz dollár! — ismételte az elárúsító bókoló meghajlással.

Silvia a muffjárt nyult, amelyet Percy éppen visszatett az asztalra és belenyult. Majd egyszerre halkan felsikoltott s gyorsan az asztalra és a padlóra pillantott.

— A pénzem! — kiáltotta rémülten.

— Parancsol? — kérdezte az elárúsító udvariasan.

Percy komoran hallgatott és maga elé meredt.

— A pénzem!... Itt volt a muffomban! — kiáltotta újra Tunstallné — ön... — folytatta Percyhez fordulva.

Az ránézett, nem értve, mit akar.

— Mi az? — kérdezte.

— Erszényem... és a pénz! Hisz éppen az imént tartotta a kezében a muffomat? Nem ön... —

(Folytatása következik.)

ismeretlenek; de annyi már kiszivárgott, hogy a tervezetnek az alapja az, hogy a kormány ezután állami vagy községi hozzájárulás helyett bizonyos százalékos minimális kamatozást fog garantálni. Ennek a törvénynek az lesz a következménye, hogy a kormány a jövőben nagy befolyást gyakorolhat a helyi érdekű vasutak építésére és üzemére.

Gyapjuárverések. Számos bel- és külföldi vevő jelenlétében tartott meg ma az ideai aukciók első sorozata, összesen 3651 zsák volt kiállítva, miből körülbelül 1000 zsák szennyes gyapju tulmagas követelések folytán csak részben kelt el. Hátonmosott gyapjuból különösen középminőségűek voltak képviselve, melyek élénk kereslet mellett 25—30, sőt egyes előnyben részesített tételeknél 35%-nyi javulást értek el a tavalyi árakkal szemben és könnyen voltak elhelyezhetőek, különösen a külföldi élénk verseny folytán. Elkelt összesen körülbelül 2660 zsák. A következő árverés 30-ikán lesz.

A Közlekedési Múzeum. A magyar királyi Közlekedési Múzeum ezennel hétfőn, szerdán, pénteken délelőtt 9—12-ig és délután 2—6 óráig és vasárnap délelőtt 9—12 óráig is nyitva fog tartani a közönség részére. Ez az intézkedés alkalmat kíván nyújtani a múzeum megtekintésére mindazoknak is, akik foglalkozásuk miatt a múzeumot hétköznapon nem látogathatják.

Hajózás. A Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság az áríz miatt megszüntetett *Ilok* állomást július elején ismét megnyitja.

Fizetésektelenségek. A bécsi *Creditoren-Verein* a következő fizetésektelenségeket jelenti: *Feranda* és *Marotti* cég *Fiume*, *Schülke* József vaskereskedő *Znaim*, *Kuzmann* *Gatis* *Sohn* cég *Ruma*, *Fürst* és *Sponer* sóbizománysók *Ebensee*, *Stern* L. és Társa cég *Bécs*, *Mezey* *Jakab* kereskedő *Cserép*, *Hager* *Sándor* kereskedő *Munkács*, *Buchwald* *Salamon* *Ilok*.

Szesszarak. A kontingens nyersszes ára *Buda-pesten* pénzben 17.— forint, áruban 17.25 forint. *Bécsben* a kontingentál készáru pénzben 18.50 forint, áruban 18.70 forint.

Heti lóvásár. A *Tattersall* telepén ma megtartott heti lóvásárra felhajtottak 330 drb. I. osztályu és 262 drb. II. osztályu, összesen 592 drb. lovat, melyek közül elkelt 302 drb. 16.

Szarvasmarhavásár. (A budapesti marhavásártéri vásári pénztár részvénytársaság tudósítása.) Felhajtás: *Vágómarhák*, Magyar ökör 1087 darab, magyar tehén 525 darab, szerbiai ökör — darab, szerbiai marha 1874 db, boszniai ökör — drb, boszniai marha 14 drb, bivaly 81 drb, bika 80 darab, összesen 3661 drb. *Gazdasági marhák*: Igás- és hizalmi bivaly ökör 198 darab, fejős tehén 144 darab, igás bivaly 4 darab, tinó — darab, bika — darab, üsző — darab. Eladási árak ezen tudósítás zártáig, vágómarhákért: Magyar hizott ökör, legjobb minőségű 30.— frtól 33.— frtig, kivételesen — frt, 100 kilónként élő súlyban, középminőség 27 frtól 29.— frtig, silányabb minőség 24 frtól 26 frtig. Magyar legelő marha jobb minőségű 25 frtól 27 frtig, gyengébb minőségű 20 frtól 24 frtig. Tarka hizott ökör, legjobb minőségű 31 frtól 34.— frtig, kivételesen —.— frtingig, középminőség 27 frtól 30 frtingig, silányabb minőség 23 frtól 26 frtingig. Szerb és boszniai ökör legjobb minőségű 24 frtól 30.1/2 frtingig, kivételesen — frtingig, silányabb minőségű 19.— frtól 23 frtingig. Bika jobb minőségű 28 frtól 32.1/2 frtig, kivételesen — frt, silányabb minőségű 23 frtól 27 frtingig. Bivaly 17 frtól 21.50 frtig, kivételesen — forint. Magyar tehén 21 frtól 28 frtig, Tarka tehén 22 frtól 32 frtig, kivételesen 33 frtig. *Gazdasági marhákért*: Igás ökör elsőrendű 12 frtól 34 frtingig; 350 frtól 400 frtingig páronként, közép 28 frtól 31 frtig, 290 frtól 340 frtig páronként, silányabb — frtól — frtig páronként. Hizalmi való ökör fehér — frtól — frtingig; — frtól — frtingig páronként. Fejős tehén fehér — frtingig — frtingig; keresztezett színes 75 frtingig 120 frtingig. *Bonyhádi* faj 125 frtingig 150 frtingig darabonként. Igás bivaly — forint páronként. *Vágómarhában* a felhajtás 1000 darabban nagyobb volt a mult hetinél, de sok lévén közte a silány minőségű marha, a jobb minőségűek élénk kereslet tárgyát képezték s változatlan árakon keltek. A gyengébb minőségűek, noha vevőkben nem volt hiány, métermázsanként 1 forinttal olcsóbbak; bikák, bivalyok és tehének ára változatlan. *Jármos ökörköb* meglehetősen felhajtás volt, a kereslet is kielégítő. Fejős tehének ára a gyenge teljesítségűek következtében 10—15 frtingtal hanyatlott.

Borjuvásár. (A budapesti marhavásártéri vásári pénztár részvénytársaság tudósítása.) Felhajtás: *Belföldi élő borju* 710 darab, leőt borju — darab, növendékmarha — darab, bárány élő — darab, leőt bárány — darab. *Árjegyzések*: *Belföldi élő borju* 26 —33 frtól 34—38 krajcárig, kivételesen 39—41 krajcárig, elsőrendű — krajcár, növendék marha — kr. Élő bárány — frtingig páronként. A vásár hangulata lángha volt.

Budapesti sertés-konzumvásár. A *ferencvárosi* petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése 1899. június 27-én. Készlet 468 darab. Érkezett 416 darab. Összesen: 884 darab. Eladatot 649 darab. Maradt 235 darab. — *Napi árak*: 120—180 kgr. súlyban 43.1/2—44.1/2 krajcárig, 220—280 kgr. súlyban 42.1/2—44 krajcárig, 320—380 kgr. súlyban 42—44 krajc. Öreg netez páronként 400—560 kilón 41—42 krajcárig. *Malaok* 36—38 krajcárig kilónként. A vásár hangulata élénk volt.

Bécsi juhvásár. A mai juhvásáron a felhajtás 1291 darab juh volt. Szilárd vásár. Árak páronként: kiviteli juh 22.—24.— forint, seleites 20.—22.— forint.

Bécsi szarómarhavasár. A mai vásárra felhozta 2394 darab élis borjut, 473 darab élis sertést, 722 darab levagott sertést, 249 darab levagott juhot és 286 darab bárányt. Váloztalan árak.

Eladási árak: Levagott borju 40-60 krajcár, elsőrendű - - - - - krajcár, 60 borju 30-36 krajcár, kivételesen - - - - - krajcár, legelsőrendű 36-46 krajcár, fiatal sertés 38-46 krajcár, levagott nehez sertés 50-52 - krajcár, könnyű sertés - - - - - krom, elsőrendű süléd 64-58 krajcár, levagott juh 38-44 krajcár, kilogrammonként. Bárány 4-12 frt prónkint.

A budapesti gabonatözsde.

Budapest, június 28.

Nagyobb kínálat következtében az irányzat ma lanyhább lett. Forgalomba került 13.000 métermássa buza 15 krajcárral alacsonyabb árakon. Rozsban a hangulat bágyadt volt és az árak 10 krajcárral estek.

Egyéb gabonaneműekben a forgalom csekély volt.

Eladott:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 80 k. 10 frt 10 k, 500 mm. 78-2 k. 10 frt, 300 mm. 77-2 k. 9 frt 85 k, 200 mm. 77-5 k. 9 frt 75 k, 100 mm. 77 k. 9 frt 70 k, 800 mm. 77 k. 9 frt 75 k, 200 mm. 77 k. 9 frt 80 k, 100 mm. 77-5 k. 9 frt 70 k, 100 mm. 77 k. 9 frt 70 k, 100 mm. 76 k. 9 frt 75 k, 250 mm. 76-8 k. 9 frt 75 k.

Főhérmegyei: 2000 mm. 76 k. 9 frt 67 1/2 k, 800 mm. 75-8 k. 9 frt 80 k, 450 mm. 75-5 k. 9 frt 70 k.

Pest megyei: 100 mm. 78-5 k. 9 frt 80 k, 200 mm. 78 k. 9 frt 80 k, 400 mm. 78 k. 9 frt 70 k, 200 mm. 78 k. 9 frt 70 k, 200 mm. 77 k. 9 frt 85 k, 100 mm. 77 k. 9 frt 70 k, 100 mm. 76 k. 9 frt 60 k.

Felsőmagyarországi: 1000 mm. 76 k. 9 frt 80 k, 1000 mm. 77-5 k. 9 frt 80 k, 600 mm. 76-7 k. 9 frt 80 k, 100 mm. 76 k. 9 frt 60 k. Tolnai: 100 mm. 76 k. 9 frt 60 k. Dunavidéki: 2200 mm. 76-4 k. 9 frt 50 k.

Bácskai: 750 mm. 76-5 k. 9 frt 80 k, 150 mm. 74-5 k. 9 frt 60 k.

Mind 8 hónapra.

Rozs: 200 mm. 7 frt 15 k, 200 mm. 7 frt, 100 mm. 7 frt.

Tengeri: 1000 mm. 4 frt 55 k.

Készpénzfizetés mellett.

A készური hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktözsde szokásai szerint, készpénzben 100 kilogrammonként. - A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

Table with columns for commodity types (e.g., búza, rozs, zab) and their prices in various units (frt, k, g).

A határidőslet folyamán a következő kötések történtek:

Table showing settlement dates and prices for various commodities like Buza, Rozs, Zab, Tengeri júliusra, etc.

Déli egy óraok a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Table listing closing prices for Buza júniusra, Rozs októberre, Tengeri júliusra, etc.

Délután fél 5 óraok zárul:

Table listing closing prices for Buza októberre, Rozs októberre, Tengeri júliusra, etc.

A budapesti értéktözsde.

Ugy látszik most már a Lajlán tul is hisznek a kiegyezés sikerében. Erre vall legalább az a körülmény, hogy az Osztrák Hitelintézet, amely eddig mély hallgatásba volt merülve, megmozdult. Nem mály dolog ez. Mert amikor az Osztrák Hitelintézet kezdett bizni abban, hogy a kiegyezés létrejön, lassan előkészítette azoknak a vállalatoknak az útját, amelyeket létesíteni akar. És amikor most ez a készülődés avval a hírrel, hogy az alapítókéjét 20 millió forinttal emelni akarja, napfnyére került, nagy haussst idézett elő a tőzsdén és magával ragadta az összes értékeket.

A kontremín ma már sürgősen fedezett és a megnyitáskor öt forinttal emelkedett az Osztrák Hitelintézet részvénye. Zárliatkor a tegnapi árfolyamhoz képest az osztrák hitelrészvényénél 9.80 forint, a magyaránál 8. - forint volt az emelkedés. A mult szombati zárliattal összehasonlítva a következő árfolyam-változásokat konstátálhatjuk:

Table showing exchange rates for various banks and currencies, including Magyar hitelbank, Osztrák hitelintézet, etc.

Az előtözsde igazott.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 396.50-387.-. Osztrák hitelrészvény 367.25-370.90. Osztrák-magyar államvasut részvény 344.-347.25. Közüti vasut 373.-374.-. Kereskedelmi bank 1414.-. Rimamuranyi vasut 302.75- forinton.

A déli tőzsde rohamosan emelkedő. Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 386.-389.50. Osztrák hitelrészvény 369.-370.80. Osztrák-magyar államvasut 344.10-346.50. Leszámítoló-bank részvénytársaság 260.25-260.50. Déli vasut 70.-70.25. Közüti vasut részvénytársaság 371.75-372.75 forinton.

Az utótszde irányzata magasabb berlini és bécsi jegyzésekre élénk forgalom mellett szilárd maradt.

A 4 órai zárliatkor jegyzetek: Osztrák hitelrészvény 375.20. Magyar hitelrészvény 393.50. Leszámítolóbank 260.-. Rimamurányi vasut részvény 302.60. Osztrák-magyar államvasut 346.50. Közüti vasválya 372.50. Városi villamos vasut 217.- forinton.

Leszámítoló árfolyamok:

Table listing exchange rates for various banks and currencies, including Magyar általános hitelbank, Osztrák hitelintézet, etc.

A hivatalos zárliatok a következők voltak:

Table showing official closing rates for various banks and currencies, categorized by type (Magyar Államadósság, Osztrák Államadósság, Idegen Államadósság).

Más kölcsönök.

Table listing exchange rates for various types of loans and bonds.

Bankok részvényei.

Table listing exchange rates for shares of various banks.

Záloglevelek és kölcsönkötvények.

Budapesti intézetek kibocsátása.

Table listing exchange rates for various bank notes and bonds issued by Budapesti intézetek.

Elsőbbségi kötvények.

Table listing exchange rates for first priority bonds.

Biztosító társaságok részvényei.

Table listing exchange rates for shares of insurance companies.

Takarékpénztárak részvényei.

Table listing exchange rates for shares of savings banks.

Gézmalmok.

Table listing exchange rates for shares of mill companies.

Vasművek és gépgyárak részvényei.

Table listing exchange rates for shares of steel mills and machine factories.

Bányák és téglyagyarak részvényei.

Table listing exchange rates for shares of mines and brickworks.

Könyvnyomdák részvényei.

Table listing exchange rates for shares of printing houses.

Különléle vállalatok részvényei.

Table listing exchange rates for shares of various other companies.

Közlekedési vállalatok részvényei.

Table listing exchange rates for shares of transportation companies.

Sorsjegyek.

Table listing exchange rates for various lottery tickets.

Pénzmekek.

Table listing exchange rates for various currencies.

Külföldi váltók (lára).

Table listing exchange rates for foreign exchange.

Határidős kötések értékpapirok.

Table listing exchange rates for various time deposits and securities.

A budapesti terménytözsde.

A terménytözsdeben a szezonzerü hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg: Jegyzetek: Heremag; Lucerna 36.-40.- forint, vörös tiszai, alföldi és felvidéki 20.-23.- forint.

Table listing prices for various goods like Loden, Iskola-öltöny, Flin-mencsikoff, etc.

Table listing prices for various goods like Loden, Sacco vastával bélelte, Szőrme-sacco, etc.

Advertisement for 'TIROLI' brand goods, featuring 'JUSTITZ LEOPOLD' and 'Währingerstrasse 48'.

Vörös erdélyi... Vörös bányási... forint. Középmagyar 31.—35.— Nagyszombat 35.—39.—

A bécsi gabonatorzsda.

Bécs, június 28. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.)

Jegyzések: Buza észre 9.14. Ross észre 7.80. Zab észre 5.93. Zab május—júniusra 5.85. Repce június—augusztusra 12.75—12.85.

A bécsi értéktörzsda.

Az előzőszen a hitelrészvényekben nagy az emelkedés. Az üzlet élénk.

A déli tőrszén jó az irányzat, de az üzlet korlátozott.

A szárlat kissé gyengült.

Bécs, június 28. (Magyar értekező szárlata.) 4/20 arany járadék 119.30. Tiszai és szeptemberi kölcsön sorsjegye 137.25.

Bécs, június 28. (Osztrák értekező szárlata.) 4/20 papírjárdék 100.25. 4/20-os osztrák aranyjárdék 119.65. 1860-iki sorsjegye 138.50.

Bécs, június 28. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése. A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 373.75.

Külföldi értéktörzsdek.

Berlin, június 28. (Tőrszén tudósítás.) A tőrszén megnyitások szárlat volt. Londonból szárlat irányzatot jelentettek a hónapos likvidáció könnyű lebonnyolása következtében.

Berlin, június 28. (Zárlat.) 4/20-os papírjárdék 99.80. 4/20-os osztrák aranyjárdék 101.10. Elbavölgyi vasút —, Magyar koronajárdék 96.10.

Hamburg, június 28. (Zárlat.) 4/20-os esztjárdék 99.80. 1880. sorsjegye —, Déli vasút 31.50. 4/20-os osztrák aranyjárdék 101.—, Osztrák hitelrészvény 233.40.

Frankfurt, június 28. (Zárlat.) 4/20-os papírjárdék 99.95. 4/20-os osztrák aranyjárdék 101.10. Magyar koronajárdék 96.30.

Páris, június 28. (Zárlat.) 3/20-os francia járadék 101.12. Olasz járadék 95.60.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Június 28. A sertésüzlet irányzata változatlan. A) Híslott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (párónként 400 kilogrammon felüli súlyban) 40—40 1/2 — krajcárig.

Sertésárak: 1899. június 26. napján volt készlet 46.576 darab, 1899. június 27. napján felhajtott 461 darab, 1899. évi június 27. napján elszállított 582 darab, 1899. június 28. napjára maradt készletben 46.454 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Június 28. —

Kinevezések. A pénzügyminiszter Sztankay Ágoston pénzügyi titkár, győri királyi pénzügyigazgató helyettesét és Horváth Aladár pénzügyi titkár, székelyfővárosi harmadik pénzügyigazgató helyettesét pénzügyi tanácsosokká, Kohányi Mór jogügyi tanácsosi címmel és jelleggel felruházott temesvári, Szathmáry Kálmán nagybekeréki és Janovich Gyula zombori kincstári ügyészeket, Dr. Géczy Dezso királyi kincstári ügyész jogügyi tanácsosokká, Morvay Béla máramaros-szigeti kincstári alügyészt és dr. Bathó Elek jogügyi fogalmazót kincstári ügyészekké és dr. Majláth Géza jogügyi segédfogalmazót jogügyi fogalmazóvá, a zsigárdi kincstári jogügyi igazgatóhoz dr. Fröhlich Miksa jogügyi fogalmazót kincstári ügyészsé, Ugarkovics István jogügyi fogalmazót fogalmazóvá és dr. Kettig Brankó jogügyi fogalmazót gyakornok segédfogalmazóvá, a lugosi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőszékhöz Nagy József pénzügyi számellenőrt számvevőszállóvá és a temesvári pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőszékhöz ifjabb Kubitska Hugó számgyakornokot pénzügyi számíróvá, Karall István varasdi, Szabó Antal brassói és Vertse Károly nyíregyházi II-od osztályú adóhivatali ellenőröket I. osztályú adóhivatali ellenőrökké, a nagybekeréki pénzügyigazgatóságához Simonides Gyula végzett joghallgatót pénzügyi fogalmazóvá, Máthé Lajos m. kir. vasgyári altszót a vajdabányádi, Bernolák Béla pénzügyi számgyakornokot, továbbá Zsemley Oszkár és Dorn Jenő havidíjas alkalmazottakat a zólyombrózi műszaki könyvtárséghoz ideiglenes minőségű vasgyári számtanácské, Cervicsek János díjas adóhivatali gyakornokot ideiglenes adóhivatali a zimonyi királyi adóhivatalhoz, Konja István díjtalan pénzügyi számgyakornokot ideiglenes minőségű segélydíjas számgyakornokká nevezte ki a dohányjövődeki központi igazgatóság mellé rendelt számvevőszékhöz. — Az igazságügyminiszter Kiszely János nyitrai törvényszéki joggyakornokot a lipót-szent-miklósi, Drenthé Albert rozsahelyi törvényszéki joggyakornokot a lipótvári és ifjabb Karácson Gyula zombori törvényszéki joggyakornokot a szegedi járásbírószékhez aljegyzőkké, Dömény Zoltán várpalotai evang. református lelkészét az illavai országos fekvőtűzvesztő lelkészévé nevezte ki. — A vállas- és közoktatásügyi miniszter Gyalus Lászlót, a műemlékek országos bizottságának titkárát, az országos magyar királyi iparművészeti iskolához rendes tanárnak, Vass Mártha okleveles polgári iskolai tanítónőé a magyar-óvári állami polgári leányiskolához segédtanítónővé, Szavkovics Szvetozar okleveles tanítót a temes-szigeti községi elemi iskolához rendes tanítóvá, Miczka Gizella okleveles kisdudoványi az almai állami kisdudoványhoz ötványosá nevezte. — A nagyváradi helytartó elnöke Tornyai Gyula végzett joghallgatót ideiglenes minőségű díjas joggyakornokká nevezte ki. — A győri helytartó elnöke Mocsár Andor végzett joghallgatót ideiglenes minőségű díjas joggyakornokká nevezte ki. — A fiumei törvényszék elnöke Stipovich Ferenc másodosztályú hivatalosított első osztályú, Blasič János harmadosztályú hivatalosított másodosztályú és Lanza Antal fiumei lakost harmadosztályú hivatalosítottá nevezte ki.

Pályázatok. Adóügyi állásra a rimaszombati királyi adóhivatalnál 14 nap alatt; segéd állásra a szegedi királyi adóhivatalnál 2 hét alatt; zálogház-közetviteli állásra a VI. kerületben július 25-ig; aljegyzői állásra a vesprémi törvényszéknél 2 hét alatt.

Napirend.

Napló, Csütörtök, június 29. — Római katolikus: Péter és Pál. — Protestáns: Péter és Pál. — Görög-ország: (június 17.) Manuel. — Zsidó: Tham. 21. — A nap kel reggel 3 óra 50 perckor. — Nyugszik este 7 óra 44 perckor. — A hold kel este 10 óra 52 perckor. — Nyugszik délelőtt 11 óra 13 perckor. — A miniszterek nem fogadnak. — Királyi lövészet a budapesti polgári lövészegyesület céljára házában. — A budapesti ügyvédi kamara rendkívüli közgyűlése délelőtt 10 órakor a kamara helyiségében (Szemere-utca 10. szám). — A magyar háztartási iskola közgyűlése délelőtt 11 órakor saját helyiségében. — A budapesti polgári dalkör nyári mulatsága a Sós-fürdőben. — Gyorsíró verseny az új város háziúterében, délután fél három órakor. — Nemzeti múzeum. Természettörténeti. Nyitva d. o. 9 órától délután 1 óráig. A Múzeum többi terei 1 koronás belépő díj mellett meglátogathatók. — Iparművészeti Múzeum és az Iparművészeti Társulat állandó bazárja, nyitva délelőtt 9—1-ig. — Technológiai Iparművészeti nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig. — Szabadalmi leltár (Erzsébet-körút 10), nyitva délelőtt 9—1-ig.

A magyar királyi központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtárára és térképgyűjteménye nyitva délelőtt 10—1 óráig.

Iparművészeti Múzeum könyvtára zárva. Egyetemi könyvtár zárva. Múzeumi könyvtár zárva. Akadémiai könyvtár zárva.

A Hódoltság díszfelvonása. Eisenhut Ferenc óriási kőröpcé, látható Városliget, Andrássy-ut végén, reggel 9 órától este 5 óráig. Belépő díj 50 krajcár, gyermekjegy 30 krajcár.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Állandó kiállítás, kereskedelem-történelmi múzeum és keleti mintatár az Iparcsarnokban délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig van nyitva. Az igazgatóság hivatalos órái ugyancsak délelőtt 9-től délután 2 óráig. Magyar házi-ipar központja bazár. Kerepesi-ut 22. I. emelet délelőtt 9-től déli 1 óráig és délután 3-tól este 7 óráig. Tudakozó iroda és nyilvános számkönyvtár, Kerepesi-ut 20. szám alatt, délelőtt 9 órától 12-ig és délután 3—6-ig. Vasár- és ünnepnapokon délelőtt 9 órától 12-ig. Állatkert nyitva egész nap.

Sternberg Ármin és Festvédy hangszergyár, es. és kir. udv. szállított Budapest, VII. Kerepesi-ut 36. Zongora-termek Kossuth Lajos-utca 22. (Károly-körút sark) Zenepalota. Megjelent! MAGYAR-TILINKÓ-ISKOLA, melynek segélyével a tilinkók, a közkezdelt magyar hangszeren tökéletességgel és alaposan meg lehet tanulni játszani, — minden további magyarázat nélkül. Ez iskola egyszerűsége 65 legszebb magyar s más kedvelt darab gyűjteménye. Ára 1 frt 50 kr. netto; 1 frt 65 kr. beklődése ellenében bérmentve küldetik.

Első Leánykiházasítási Egylet Budapestben, VI. ker., Teréz-körút 40—42. szám. Alapítva 1863. évben. Kifizetett nászjutalék 1892. december hó 31-ig 1.600.000 frt. Legelőnyösebb feltételek kiházasítási biztosításokra 300 frittől 10,00 frittig.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogtörzs Részvénytársaság. Befizetett részvények: 10 millió korona. Tolnay Lajos, vezérigazgató; Benke Gyula, VI., Andrássy-ut 5.

New-Yorki Germania életbiztosító társaság; alapított 1868. Biztosított tőkeállomány 315 1/2 millió korona Európai osztály: Berlin, Leipzigerplatz Nr. 12. (saját palota). Részvényeseknek korlátolt osztalék. Biztosítási feltételek az osztalékok évenként felvehető. Ingatlan-hibor-biztosítás. Magyarországi vezérképviselőség Budapest IV., Váci-körút 16. sz. Prospektus kívánatra ingyen.

Vadászkürt szálloda Kishid-utca 5. sz. Elsőrangú szálloda a város központjában. Mérések árak. Világítás és kiszolgálás a szobaárakba betudva. Kammer Ernő tulajdonos.

Teljes lakberendezések, háló-, ebédlő- és szalonberendezések, ugyancsak valódi angol bőr ülőbutorok készíttetésével, illetve felújításra bocsátásuk; illetve megrendelhetők esetleg részleltetésre is Gresz Lajos kárpitos és díszítő. Raktár és műhely: VIII., József-körút 17.

Pannónia szálloda, Budapest, Kerepesi-ut a Nemzeti Színház és Népszínház között. Szépséges szoba és terem. Nagy étkező terem és kávéház. Olvasó- és társalgó-terem. Elektromos felhúzó (Lift). Villamos világítás. Központi fűtés. Fürdő.

Időjelzés.

— A m. kir. országos meteorológiai intézet jelentése. — Budapest, június 28.

Az időjárás helyzet annyiban változott, hogy nyugaton erősen süllyedt a légnyomás; a minimum keleten még jobban kifejeződött s a maximum északra terjed dél felé széles gerinc alakjában.

Az idő Európában változókéony és helyenkint esős, bő esők voltak az északnyugati partvidékeken. A hőmérséklet eloszlása nem változott lényegesen.

Hazánkban tegnap is voltak mindenfelé — többnyire kisebb — esők, az esőt helyenkint (így Csáktornyán, Pécsen, Egerben és Ungváron) zivatar kísérte. Pozsonyból erős záport jelentenek zivattal. A hőmérséklet állandóan alacsonyabb a normálnál.

Küldés: A hőmérséklet lassu emelkedése és keleten még eső várható.

Vizállás.

Table with columns for location (Inn, Dun, Tisza, Körös, etc.), date (június 27, 28, 29), and water level (m t e r). It lists water levels for various rivers and locations across Hungary.

Színházak, szórakozó helyek.

NEMZETI SZÍNHÁZ,
M. KIR. OPERAHÁZ.
NÉPSZÍNHÁZ.
MAGYAR SZÍNHÁZ.
 Szünet.

VIGSZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1899. évi június hó 29-én.

Az „Arany Kakas”.

Bóhozat 3 felv. Irták Blumenthal O. és Kadelburg G. Magyarosította Fái J. Béla.

Személyek:

Szikra J. Haraszthy H. Klára	Nógrády
Fürge Antal Hegedűs	Dr. Gyártás
Dachsmayr Szathmáry	Müller
Erzsi Varsányi I.	Flória
Liza Rostagni	Treszka
Horváth Gál	Köröms A.
	Kaszaliczky

Kezdeté 7 1/2 óraker.

FOVÁROSI NYARI SZÍNHÁZ.

a Krisztinavárosban.

Csütörtök, 1899. évi június hó 29-én.

Délután 3 óraker félhelyárral:

Folt a mely tisztít.

Dráma 4 felvonásban.

Este:

Blaha Lujza urnó felléptével.

Piros bugyellár.

Eredeti népszínmű 3 felvonásban.

Kezdeté 7 óraker.

Pénteken A Tolonc. Szombán Dr. Szeleburdi.

Vasárnap d. u. Szegény Jonathán. Este Dr. Szeleburdi.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.

Csütörtök, 1899. évi június hó 29-én.

Délután 1/4 óraker félhelyárral:

A vasgyáros.

Színmű 4 felvonásban. Irtá Ohnet György.

Este:

Két ember tragédiája.

Énekes bohózat 3 felvonásban. Irtá Feld Mátyás.

Kezdeté 7 1/2 óraker.

KISFALUDY SZÍNHÁZ.

Ó-Budán.

Csütörtök, 1899. évi június hó 29-én.

Délután 3/4 óraker félhelyárral adatik:

Henschel fuvaros.

Színmű 5 felvonásban.

Este:

Sulamit, Jeruzsálem leánya.

Keleti opera 4 felvonásban. 7 képből. Irtá: Goldfaden Dévid. Zenéjét szerzeszte: Dávidsoha Emánuel.

Személyek:

Mopsóch	Radó S.	Abigail	Kápolnai
Sulamith	Kövessy Zsigmond	Takoray	Takoray
Absolon	Erezkóv Ezeriel	Tarján	Tarján

Kezdeté 7 1/2 óraker.

Ós-Budavára.

Csütörtökön június 29-én.

20 és 30 krajcáros nap.

A június 30-án megtartandó

Pezsgő tombola utolsóelőtti napja.

7 variété és színelőadás 7

Little Tich

utolsóelőtti fellépte.

Minden a pénztárnál megváltott belépőjegyhez egy ingyen tombolajegy adatik.

Confetti és Serpentin.

Belépő díj délután 6 óráig 20 kr., azután 30 kr.

Mérsékelt árú belépő jegyek a dohányüzemekben.

Somossy Mulató

Albrecht Ferenc, bérlelő.

A mulató 16 fokra szellőztetve van.

Kezdeté 1/2 óraker, vége 12 óraker.

Ma, még csak 2 napig

Blasel Károly ur

védegszereplése az énekbohózatban

Cassia Pascha

Treumann Károlytól, továbbá közki-

vánatra csak 2 napig fellépte

„Miss Charmion”-nak

felülmúlhatlan mutatványiban.

Ugyint utolsóelőtti fellépte

„La belle Jane Valdér”

az 6 szecesszionisztikus, plasztikus

állásában. Ugyint

Les Welton.

Holnap pénteken Basel Károly

ur bucsufellépte.

Magyar ember iróttal irjon!

Aki jó magyar iróttal és tollszárral akar írni, az használjon Schuler József-féle magyar acél-iróttal.

Felülmúlhatatlan, angol gyártmányokkal minden tekintetben versenyképes.

Különösen ajánlhatók a következők: Dánial Erőmű 532, 408, 450, 155, 554. Dánial Erő 1893. Minden papírkereskedésben kapható.

Katona-ügyekben

legjobb, leggyorsabb és legolcsóbb eljárás elintézés

reklamációkat,

megszerez utleveleket, idő előtti kasszákra engedélyeket, elár a díjazásokról és díjazásokra összes személyes ügyekben stb. Dr. Dániel János v. osz. és kir. százados tulajdonát képező

KATONAÜGYI IRODA

Budapest, VII., Kerepesi-ut 6. sz.

Dr. Lengyel Fr.-féle

nyirfabalzsam

Kir. szob. Svét-hor, a magában véve azon nyírvány nedv, mely a nyírfából kifolyik, ha annak törését megvárjuk, emereim-kezet oia mint a legkínzóbb sepsítőszer volt ismeretes, ha azonban ezen nedv, a forralás utáni tisztítással szertel, hatásomá alakítjuk, csak akkor nyer igazán előadatos hatást. Ha este megkenjük vele az arcot vagy más bőrrészeket, akkor mánap csaknem észrevétlenül pikkelyes válnak le a bőrrel, a mely ezáltal fehéred és gyöngyödé válik. Ezen balzsam tisztítja az arcot a ráncokat és himlőhelyeket. Ifjú arczon, a bőrnek leshörögést, gyöngyösödést és izzadást kicserél, a legvélőbb idő alatt elavulítja a sepeket, májfoltoit és anyajegyeket, orrszagot, bőrrákot, a bőr minden más egyéb tisztátalanását. Ara egy korának használati utasítással 1 ft 50 kr. Kapható minden jobb gyógyszerüzemben.

Főraktár:

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerüzemében

Budapest, Király-utca 12. sz.

Ablakredőnyöket

fa-szövetből, vászongrádliból és lécszalukatrendkívül olcsón és tartós minőségben szállít. 13227

Nettel Lajos

ablakredőny-, jaloulisa-és faszövő-gyára

Budapest, VI., Király-utca 112.

Javítások jól és olcsón teljesíthetnek. Mintaszelvényeket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

Ugyes ügynőkök vidéken kerestetnek.

Telefon 15-24.

Sorsjegybiztosítás

kiszorulóbbi származható árfojlanvenztőség ellen a június 1. húszakra

A sorsjegy neve:	Az esetleges Visszatérő	A biztosítás Ára
1874. évi Bácsvárosi sorsjegy	frt. 45	kr. 75
Osztrák hitel-sorsjegy	24	50
1864. évi állam-sorsjegy	124	11
Osztrák vöröskereszt	8	50

Sorsjegybiztosításokat elfogad a

„MERCUR” Bank- és váltó-tízlet.r.

Bpest, V., Dorottya-u. 12.

Rohitsi Savanyúvíz

FŐRAKTÁR Budapest, Hoffmann József-utca Bathory-utca 3. sz. sz. A Rohitsi savanyúvíz mint gyógyszer felülmúlhatatlan hatású gyomor-és bélhurutnál, az ivarszervek hurutjainál, máj-és lépbetegségeknél, de különösen változóknál. A Toppel forrás borral vegyve kiadós gyógyító hatást fejt ki. A Rohitsi víz ellenében kizárólag ivókurára használhatók.

STYRIA FORRÁS

Deutsch F. Károly

legjobban ajánlja az uri közönségnek ruhabérleti rendszerét.

Budapest, Andrássy-ut 1.

Zongora

termekben Kossuth Lajos-utca 22.

(Károly-körút sarkán.) Zeneplota.

a legjobb zongorák hírv

Állandó dús választékban

ERARD

híres párisi és londoni zongoragyár (szállítja az angol királyi udvarnak és az egész királyi családnak)

00 egyedül képviselte 00

valamint a

FEURICH (a száz királyi udv. szál. lítója)

világhírű zongoráknak

mely gyártmány minden más zongorát messzesültszárnyal — kizárólagos képviselte.

Sternberg Armin és Testv.

cs. és kir. udv. szállítók

Zongora-termék:

Kossuth Lajos-utca 22. sz. (Károly-körút sarkán.) Zeneplota.

Éppen most jelent meg

A Sárga

Dominó.

Irtá:

PREVOST MARCEL.

Fordította: Dr. Bethlen Oszkár.

Ára: 50 krajcar.

Megrendelhető: a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, Budapest, József-körút 18. szám.

Magy. kir. Államsvantak.

igazgatóság.

93231/99. CIV. szám.

Hirdetmény.

Mérsékelt árú menetérti jegyek életbeléptetése egyrészt. Buziás, márszert Lugos, Versec és Versec vásártér között.

A magy. kir. Államsvantak igazgatóságától yert értesítés szerint f. 6. július hó 1-vel az előbb

mlített viszonylatokban 18 óráig érvényes mérsékelt árú menetértijegyek fognak kiadni a követ-

kező menetáron Lugos és Buziás között II. osztályban 1 kr 20 fillér, Buziás és Versec, illetve Versec vásártér között a II. osztályban 6 korona a III. osztályban 4 korona. Budapest, 1899. június 21.

Az igazgatóság. (Utánnyomás nem díjaztatik.)

Vizgyógyintézet „Priessnitzthal”

Mödlingben

Bécs mellett, 48 éve áll fenn, 20 év óta Dr. Weiss József vezeti — Itidő gyógyászatok belső betegségeknél és kúráknak. — Vizkurák — Villamos kúrák. — Hízoló kúrák. — Mérsékelt árak legjobb ellátással. Prospektusok kívánatra ingyen.

Pénzkölcsön

sorajegyekre és értékpapírokra, majdnem a teljes árfolyamig.

Zálogban levő sorsjegyek

állam kiváltásuk és sokra nagyobb és olcsóbb előzetes adók, vagy átveszem a sorsjegyeket a napi áron — mint a hirtalapon jegyezve vannak — és a tulajdonos ugyanazon sorsjegyeket visszavonható apró részlettelés mellett.

Ifj. SCHÖN ARMIN bankháza (Alapítótól 1884-ben.)

BUDAPEST, Erzsébet-körút 48. sz. alatt (a Royal nagyszállóval szemben).

Vidéki megbízásokra különös gond fordítatik.

A Kőbányai Királysörföző

Dr. Korányi és Dr. Kétyi egyetemi tanar urak által gyógyélokra ajánlott

GOLIÁT MALÁTÁSÖRE

idegbajokban, vérszegénység, emésztési zavaroknál, gyengeségnél stb. kiváló sikerrel használták és egyttal

Legkellemesebb üdítő ital.

Ára vidékre kőbányai vasuti állomáshoz szállít va: nagy palack 19 kr. kis palack 13 kr. fogyasztási adóval együtt. Vidékre legkisebb szállítmány 30 palack.

Betét: nagy ládát: 1 ft 60 kr., kis ládát: 1 ft 20 kr. palackért 6 kr., mely azoknak bérmenten visszaadnak visszaszolgáltatják.

Megrendelhető: a gyári irodában Kőbányán, a városi irodában VII., Kertész-utca 40. és a vidéki raktárosoknál.

Budapesten kapható minden nagyobb fűszerkereskedésben és poharanként a Quisisana automata buffet-ekben is.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb PAP-an PAP-an PAP-an

1 öszehajtható vasgép 10	1 acél sodrony ágybetét 5.-
1 drb roupe paplan 1.70	1 tengerről felvannok 1.-
1 „ cachmir paplan 2.50	1 levarott szalmakos 2.50
1 „ satin cachmir paplan 3.50	1 matró 2.50
1 „ atlasz cachmir paplan 4.50	1 Crinde Afrique matró 4.50
1 „ atlasz anylon paplan 7.50	1 lőszár 12.-
1 fodrász. szty. paplan 12.-	1 párnázott raganyos matró 15.-
1 „ 16 vászon ágylepedő 1.20	1 nagy szoba szőnyeg 200/300 2.50
1 vártás pántli 1.20	1 albak tunis függöny 1.50
1 drb 16 vászon chiffon paplan lepedő 1.80	1 borost ágytérítő 2.50
1 drb flanel takaró pokróc 1.80	1 futószőnyeg méterenként 35
1 drb 16 lőpokró 1.50	1 krtól 4 frt.

GICHNER JANOS és TÁRSA

paplan, matró és kárpitosura gyárosok, szőnyeg, függöny-ágy- és asszisztáló stb. nagy vá választékban.

Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 20. szám.

Arjagrések kívánatra ingyen és bérmentve küldünk. Nem telést árakat kasszálunk, vagy a pénzt visszaszadjuk

Fényképező készülékek

(kerékpárosoknak is) minden árban.

Ismert pillanat felvételeink a napi-eseményekről legjobb tanúságot tesznek készülékeink minőségéről.

Lechner R. (Müller Wilm.)
 cs. és kir. udv. fényképező kellékek gyára. Bécs, Graben 31. (Műszaki- és műhely.)

10,000 frt tisztanyereséget
a legkisebb rizikóval
érhet el évente mindenki, a ki egy egyesületbe
az egész osztrák-magyar monarchiában megen-
gedett biztos értékpapírosok kihasználására
mint tag belép.
Havillaték 6 frt, fél illeték 3 frt.
Tagsági feltételeket ezen kiváon szolid intézményről ingyen és bérmentve küld
(Levelek 10 kr., levelezőlapok 5 kr. postadíj.)
AMSTERDAM A Commerce- & Creditbank
Nieuwaa Witsenkade 13. igazgatósága.
Ügyes képviselők kerestetnek.

Nagy butor-eladás.

2 szekrény, 2 ajtó, díofa fényezett	34 frt	1 ebédlészék, 4-német stül	4 frt
2 ágy, díofa, fényezett	22	1 rózsaszal, 3 fókos	16
1 éjjeli szekrény, díofa, fényezett	8	1 hálószoba, matt díofa	125
1 mosdó, 2 ajtó, díofa, fényezett	14	1 hálószoba, faragott	270
2 szekrény, 2 ajtó, díofa, matt	38	1 garnitúra erépe- vagy bourette-	
2 ágy, magas, díofa, matt	36	behuzat	60
2 éjjeli szekrény, díofa, márványval	22	1 garnitúra selyem-behuzat	80
1 kredenc, 4 ajt. fülkés, faragott, feh. márv.	46	1 garnitúra plüsz-behuzat	95
1 díván, magas támla szőnyeggel	40	1 szalonasztal	10
1 ebédlészék, díofa, matt	14	1 consol márványval és tükör	26

Nagy válasszt egyszerű, valamint a legdiszesebb kivitelű butorokban.
Dósa Kálmán fővárosi asztalos és kárpitos butortelege
Budapest, Erzsébetter és Sas-utca sarok, I. emelet.
Arányos árakra ingyen és bérmentve.

Osztrák-magyar bank.

Az Osztrák-magyar bank minden részvénye után az 1899-ki első felévre (49. osztalék-szelvény) az alapszabályok értelmében járó
oszt. értékű Tizenöt forintnyi
osztalék f. é. július hó 1-étől fogva az Osztrák-magyar bank bécsi és budapesti főintézeténél, valamint minden fiókjánál fizet-
tetik ki.
F. é. október 1-étől fogva a nevezett fő- és fiókin-
tézeteknél az Osztrák-magyar bank részvényeire
új szelvényivek
szolgáltatnak ki. Ezek felvételére a szelvényutalványok jegyzék kíséretében,
melyhez az űrlapok ingyen kiadatnak, nyújtandók be.
Bécs, 1899. évi június hó 28-án.

OSZTRÁK-MAGYAR BANK.
K a n t z,
kormányzó.
Hutterstrasser,
főtanácsos.
Mecenseffy,
vezértitkár.
(Utánnymot nem díjaztatik.)

Magyar kir. Államvasutak.
97189/89. sz.
Hirdetmény.
A magy. kir. államvas-
utak igazgatósága nyil-
vános ajánlati tárgyalást
hirdet a Zólyom állomá-
son létesítendő javító mű-
hely, kúrtó, anyagszertár,
rakodó, szén és szalk re-
szterek, munkásárnyék-
és az épületek csatorná-
zásának előállítására szük-
séges építési munkák vég-
rehajtására.
A tervek a költségveté-
s, a szerződési tervezet, az
ajánlati minta, a pályázati
feltételek, valamint a
munkák végrehajtásához
kötött feltételek Budapes-
ten, a m. k. Államvasutak
igazgatósága magasépít-
ményi ügyosztályában
(VI. Teréz-kört 56 sz.
IV. em., 27. sz.), és Mis-
kolcon az Üzemeltetőség,
pályafenntartási osztálya-
ban a hivatalos órák alatt
megtekinthetők.
Az ajánlatok legkésőbb
1899. évi július hó 13-án
déli 12 óráig nyújtandók
be szilurot igazgatóság
építési főosztályánál (Te-
rész-kört 56. II., 10. ajtó).
Az ajánlatokat 50 kros, az
ajánlat mellékletét in-
ventár 15 kros hályggal ol-
táta, lepecsételve és kö-
vetkező felirattal nyujta-
ndók be: „Ajánlat a zóly-
omyi javítóműhely léte-
sítésére.” Csak az össze-
munkákra tett ajánlatok
figyelembe vételni. — Az
ajánlat benyújtását meg-
előző napon, vagyis 1899.
évi július hó 12-én déli 12
óráig 3800 frt, azaz há-
romszor nyolcszáz e. ért.
frt bánatpénz teendő le a
m. kir. Államvasutak fő-
osztályánál (Andrássy-ut
75., földszint) akár kész-
pénzben, akár állami leté-
tekre alkalmas értékpapí-
rokban. A bánatpénzről
szólt letétjegy az aján-
lathoz nem csatolandó.
Az értékpapírok a leg-
utóbb jegyzett árfolyam
szerint számíthatnak, de
névtereken felül számi-
tásba nem vétetnek.
Csak idejekorán beér-
keztet irásbeli ajánlatok
szolgáltatnak a tárgyalás
aljánál. Posta után be-
küldött ajánlatok és bá-
natpénzek térti bevény-
nyel adandók fel.
Budapest, 1899. jun.
Az igazgatóság.
(Utánnymot nem díjazunk.)

Magyar királyi Államvasutak
Üzemeltetőség Kolozsivárt. 15783/89. Id. szám.
Pályázati Hirdetmény.
A magyar kir. államvasutak kolozsivári üzleto-
visége részéről a területéhez tartozó fő- és mellék-
vonalakon, valamint az általa kezelt helyi érdekű
vasutakon levő homok, föld-, kavics és szén-rosta-
lyok, valamint a homokkisták javításának 1900. év
végéig való biztosítása érdekében ezenel nyilvános
pályázat hirdettetik.
A rostélyok és sziták javítása után járó évi összeg
mintegy 700 forintra tehető.
A rostélyok és sziták javítására vonatkozó felté-
telek és ajánlati minták a pályázati határidőig na-
pont a hivatalos órák alatt az anyag- és leltárbe-
szerzési ügyosztályunkban (Emke palota II. emelet
44. ajtó), továbbá osztálymérnökségeinknél és vala-
mennyi üzletovisetőségünél megtekinthetők, s ugyan-
ott díjmentesen átvehetők; nemkülönbön a buda-
pesti és brassói iparegysülethez s az összes keres-
kedelmi és iparkamaráknál is megtekinthetők.
Csak azon rosta- és szitákotok, valamint gyárosok
pályázhatnak, kik a rostélyok és sziták javítását
tényleg saját műhelyeikben eszközlik.
Az ajánlatok, melyek úgy az összes, mint csak
egy rész munkanemre teljesítésére is nyújthatók be, —
a kelettel és aláírással ellátott „Feltételek”-kel együtt
lepecsételve és „Ajánlat 15783/89. számú rostélyok
és sziták javítására” felirattal ellátva 1899. évi jú-
lius hó 22-én déli 12 óráig a magyar kir. Államvas-
utak kolozsivári üzletovisetőség általános osztálya-
nál átadandók, vagy ennek címé alatt pósta után
beküldendők.
Bánatpénzképpen 35 frt. (harmincöt forint) kész-
pénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapí-
rokban legkésőbb folyó évi július hó 21-én déli 12
óráig a m. k. v. kolozsivári üzletovisetőség ügyfő-
osztályánál (Emke palota földszint 7. sz. ajtó) le-
teendő, illetve ennek címe alatt pósta után bekü-
lendő, ennek megtörténte pedig az ajánlati mintán
megemlítendő, a letéti jegy azonban nem csatolandó.
Az engedélynyi számlák az ajánlati űrlapon elő-
írt tételrekin tisztán és olvashatóan számokkal és
betűkkel kiírandók. Az esetleg el nem vállalt mun-
kanemnekéül é rovatokban vízszintes vonalakkal tün-
tetendő ki a munkanem elmaradása.
Kellően ki nem állított ajánlatok, vagy olyanok,
melyek nem a kitűzött határidőig érkeznek, végre
azok, melyekre bánatpénz nem tétetett le, figyelembe
nem vétetnek.
Minden pályázó ajánlatával a pályázat eldöntéséig
legfeljebb azonban az ajánlatok beadására kitűzött
határrapolt számú három hónapig visszavonhat-
atlanul kötelezettségben marad; a magy. kir. ál-
lamvasutak kolozsivári üzletovisetősége fenntartja
magának azt a jogot, hogy a beérkeztet ajánlatok közt
minden megszerítés nélkül szabadon választhasson,
vagy hogy a munkát az ajánlattevő közt a legelő-
szerűbbnek mutatkozó módon megoszorhassa.
A nye rtes ajánlattevővel külön szerződés fog köt-
tetni, mely a két szerződő fél aláírása napjától lép
hatályba.
Kolozsivár, 1899. évi június hó 22-én.
A magy. kir. Államvasutak kolozsivári
üzletovisetősége.
(Utánnymot nem díjaztatik.)

A pesti izr. négyelet leányrva-
házában (VII. ker., Damjanich-utca
26. szám alatt)
tanítónői állás
a mely 500 frtnyi évi fizetéssel és teljes
ellátással jár, töltdendő be. Pályázóknak
(izraeliták) okleveles népiskolai tanár-
nőknek kell lenniök és a torna-, vala-
mint kézimunka oktatásra is képesi-
téssel kell bírniök. A megfelelő okmá-
nyokkal felszerelt folyamodványok az
egyleti titkárságnál (VII., Kertész-utca
46. sz. a.), **f. é. augusztus hó 29-ig**
nyújtandók be. Azon folyamodók, kik
hasonló állásban már sikeresen működ-
tek, elsőbbségben részesülnek.
Budapest, 1899. évi július havában.
A pesti izr. négyelet
elnöksége.

Dupla villanydelejeskereszt
vagy csillag.
88867. sz. ném. bír. szab. gyógyít és föl-
vidít közesség mellett! Csuz, reumatizmus,
asztma, álmatlanság, fülzúgás, nagyothalás,
idegesség, étvágyhiány, sánkór, fogfájás, migrén,
impotencia, fejfájás, epilepszia, valamint minden idegbej
esetében. Az a páciens, aki készüliekentől 45 nap
alatt nem gyógyul meg, azonnal visszakapja pénzét.
A kis készüliek 2 frt. A nagy készüliek 3 frt.
Könnyebb betegségeknél hasz-
nálandó. Idült betegé jeknél haszná-
nálandó.
Székletkúldás utánvétel vagy előleges ártérítéssel.
Müller Albert, Budapest, V. Kálmán-utca 19. A. n

Tulszárnyalva
vannak valamennyi eddig meg-
jelezt
KÉPES LEVELEZŐ-LAPOK
a kiadásunkban megjelent
szabadalmazott + +
ÁTVÁLTOZÓ
LEVELEZŐ-LAPOK
átvétel.
Szab. minden államánál bej.
„KOSMOS”
MÜINTÉZET
+ + + BUDAPEST. + + +
Mindenütt kapható.
Szerkesztő

Uj! Uj!
Páratlan
szerdák.
Irtá
Szomaházy
István.
Ara 1 frt 50 kr.
Vidékre postai bér-
mentes küldéssel 1
frt 80 kr., ha ez
összeg előre küldé-
tet be. Kapható a
BUDAPESTI
NAPLÓ kiadói-
vatalában.

A
20% engedélynyi!
Játékárúk
a hártfal I. magyar maché-
játékárúgyárból
Maugsch F.
Budapest, Erzsébetter 18. sz. (Sarlita utca)
Legújabb különlegesgégek, legdiszesebb
vállászek! 20% engedélynyi!
Magyar
szármányoknak egyedüli
beszerzősi forrás.
20% engedélynyi!

Herczeg Ferenc
uj könyve:
Egy leány története.
Disskötésben 2 frt 80 kr
Ara 1 frt 80 kr.
Megrendelhető
a „Budapesti Napló”
kiadóhivatalában.
Budapest, József-kört 18-ik szám,

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körút 18. szám.

Minden szó egyszeri beiktatása postai befizetés nélkül 2 kr. Címmelet ellátott hirdetésekért külön 30 kr. kincstári bélyegdíj jár.

Levélbeli tudakozásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyegyet kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivattal mindig közölni kell.

APRÓ HIRDETÉSEK

ELŐFIZETÉSEK

felvételnek a BUDAPESTI NAPLO részére

a kiadóhivatalban József-körút 18.

valamint a következő hadnyitásokban:

Brener növények, Teréz-körút és Podmaniczky-utca sarkon.

Nemecsek-féle írószék Pótfő-tér.

Wetznfeld Jakob, Király-utca 1.

Benda Józsefné, Andrásy-utca 59.

Deutsch Miksáné, Andrásy-utca 38.

Schwartz hirdetési iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagy-írószék, Kerepesi-utca 1.

Hű szív!

A beküldött hirdetését nem kapjuk meg, mert is kérjük annak szövegét újabb kiadóhivatalunknak megküldeni.

Lávia

Ma irtam levelet. 4476

„Reménydúsor”

Vágre vágyódásom reményem egyrésze teljesült; kezem közt angyal barátom írás, melybe talán szerelmének tűzét lehelte, hogy annyira elbűvölt, magával ragadott és szerelmem a végtelenségig emelte. Édes szerelmem! Feltétlenül kellett volna már lennie bizonyos levélkéjére mert sorsát ki nem kerülhet a megöltö a fotográfia. De kérem azért angyal kép-mását, életem legkedvesebb ajándékáért esedezem magához, küldje ha lehet minél előbb, hogy itt is léssam gondolatom szerelmem angyalát. Ha lelki életembe belátna bizonyára azt mondta volna, ne gondoljak annyit márgára, mert csak kevesebbet lehetne, többet semmiképpen sem. A cím egészen helyes volt. A levelet és fényképet nagyon várom. Ézerszer csókjára aranyos kacsóit egy barát, kinek végtelen örömet szerzett írása. 4477

Nefejejts.

Imádott Angyalom! Könyvbeborult szemekkel néztem a vonat után a mely magát kis bátyámnak, szívem és lelkem nyugalmával elvitte; eljártéza zongorámon. Tíkon sírok barna kis lány térted. Beteg vagyok, fáj a szívem megőrül a búban, magam elő varázslom azon boldog órákat, midőn ezt együtt zongoráztuk, midőn oly boldogok lehettünk. Irjon menneji átvonni minél előbb; nyugtassa meg rajongó, magát örökké imádó szívemet; ne felejtse a multakat, ne felejtse el a miket én is és maga is szentelt fogadtunk: Telesz énnyem, és azért az egész szívem a magád életimnel együtt bírké. X-rre vigyázzok, bizatom és oda küldöm, később én látogatom meg, titokban vagy nyíltan, amint magának látni. Irjon minél előbb! Ézerszer, Ijeli, csókolja a sűrű hű barátja I. 4474

Vasuti

díjazásokban jártas vasutas főnökné ajánlok. Cím a kiadóban. 4471

COPYING OFFICE.

Bármilyen írásmunkákat, leírásokat, sokszorosításokat és fordításokat minden nyelven, úgy mint gyorsíról v. fonográf felvételeket elvállal a „YOST” írógép r. t. Erzsébet-körút 9-11. New-York palota.

Egy matematikus

tanítást vállal (vidékre is, sőt levélileg) vagy előad bármilyen munkát a matematika köréből. Címe a kiadóhivatalban. 4480

Király-utca 99.sz.

Ujjonnan épült bérházam lakóhelyiségekkel, gépraktár, felszerelés, fűszer-, liszt-, hentes- vagy egyéb üzletnek alkalmas, elegendő lakások, nagyobb és kisebbek, mindenkenyellemmel, gáz és villanyvilágítással augusztus 1-jei kezdődik. Bővebbet Orlay Sándor, Koronaherceg-utca 8. 2346

Pénztárnok,

vagy más bizalmi állást keres egy megbízható, tisztességes úri ember, legjobban korban, bármily fizetéshez vagy mezőgazdasághoz szakértelennel bíró, 2000 forint övadásékkal, szeryni igényekkel. Levelek „1200” jelleg alatt a kiadóhivatalba kérek. 4472

Tanulónak

felvételeit jó házból való fiú fizetéssel egy belvárosi üzletbe. Cím a kiadóban. 4479

Butor

faragott hálszoba, kredenc, divány, asztal olcsón eladó. Kertész-utca 28, ajtó 2. 4478

Szabadságharc

története (Gracza-féle), továbbá a „Magyar nemzet teljes története” (Szalai-Baróth) teljesen használatlan, díszkötésű példányok olcsón eladó. Cím a kiadóhivatalban. 4482

Magas író

és jutalék mellett nyerne alkalmazást intelligens, ügyes és jó beszélőképességű bíró ügyekben. Előzettséggel nem szükséges. Cím: Budapest, IV. Váci-utca 2. II. em. I. Vidéki jelentkezők írásbeli felvilágosítást nyerne. 4483

Kölesönt.

Törléselő, közhivatalnokoknak, nyugdíjasoknak, katonatisztoknak, (házasági övadáséka) továbbá övadáséka állítást vagy övadáséka helyettesítést kiosztókkal Általános Forgalmi Intézet Budapest, Ujlilág-utca 9. (Válászbélyeg kéretik.) 4483

Koszoru-utcaiban

épült három emeletes házban kisebb üzletet, két-három-négy szobás lakásokat, augusztus elszejére jutányosan kiadók. Cím a kiadóhivatalban. 2251

Egy I. emeleti

szép udvari szoba, konyha, pince, padlás és élektárral augusztus 1-jei kezdődik. Bővebb felvilágosítást ad a kiadóhivatal. 2386

Kantín-bérlet.

Az Ujlaki téglyárú kantínja november 1-től kezdve kibérelhető. Bővebb meg tudható V. ker., Béla-utca 5. I. 4445

Villa

részletfűzetésre. az Ujpest-Palotai Állomás és a villamos vasút közvetlen közelében jutányos áron azonnal átvehető. A 4 szoba, fürdő és gyermekszobán kívül szép nagygyűmölcsös és virágkert is tartozik hozzá. Cím a kiadóban. 2340

Ügyes

magyar, német, horvát és szerb nyelvű levelező azonnal beépítésre ajánkodik. Cím a kiadóban. 4467

Született angol

hölgy francia és angol lelkéket ad méréséket és írt. Megkereséseket „Albion” jelleggel e lapozkér, hol esetleg címe is megtudható. 2388

Egy betegsége

folytán nagy nyomorba jutott úri ember a melyen tisztelt közönség kegyességéért esedezik. Jó bizonyítványok és ajánlásokkal rendelkezik, mint végzett gazdász (magyarul, németül és keveset franciául beszél, nélen) ajánlja magát valamely bizalmi vagy gazdasági állásra. Címe a kiadóhivatalban megtudható. 2382

Azonnal olcsón

kiadó nagyon szépen berendezett külön bejárattal szalon hálószobával uraknak vagy hölgyeknek 2387

Nevelőnek

ajánkodik a vidékre ténny nagy gyakorlati bíró zeneiskolai növendék. Igénytel szerények. Megkereséseket kér „Jó levelező” címen e lap kiadóhivatalba. 2388

Házmester

fiatal gyermektelen házasság, kaulóképes, épület- és műasztalos alkalmazást keres. Cím a kiadóhivatalban. 2345

Egy csinosan

butorozott szoba egy gyermektelen családnál a Lipót-körút és Andrásy-utca közelében azonnal kiadó. Cím a kiadóban. 2385

Ügyes házból

ajánkodik háza és házon kívül is méréseket díjazásért. Cím a kiadóban. 2341

10 frrtal lakótárs.

Keresetük elegáns alkoves külön bejárattal szobába egy intell. ur mellé egy vagy két ur szobátársul havonta 10 frrt lakbér mellett a szoba bármely perben elfoglalható. Cím a kiadóhivatalban. 2344

Kindó szoba

a Népszínház szomszédságában egy csinosan butorozott, két ablakos, tágas és világos, teljesen fűtéssel és külön bejárattal a lépcsőházból jutányosan kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 2251

A „Budapesti

árjegyzőlap”-ban nem jegyzett összes értékpapírral és pedig vidéki takarékpénztár-, valamint bankrészevényeket, továbbá vidéki malom és iparrészvényeket legjutányosabban voss, elad és azokra kölcsönt ad Fuchs H. váltóközli Budapest, IV. k. Kelemen-utca 1. Egyetem-tér.

10-15 frrt!

naponkint

könnyen megkereshet 20-30 frrt tökével. Azonnal kérem prospectust Automatag-írógép, Budapest, Károly-kaszárnya.

Makaes

viszkoteg — sömör — bőrkülfűzetésben, izzadásban szenvedők vegyenek Erényi-féle „Jehiol-Saly-citt” térellyentint 3 korona utasítással.

Köhögésnél,

rekedtségűl vegyen 30 frrt Réthy-féle pemotofűtőkört.

!! Valódi külföldi borok !!

A legiobb minőségű külföldi borok Árusításának vállaltam el a fővárosi képviselőlet. Korosmárosok, vendéglősök, szállodások, kereskedők és magánfogyasztók a saját hasznukat látják, ha egy próba megrendeléssel kísérletet tesznek. Az árak jutányosak; a kintnő minőség s a mai mostoha szinte potom árban kaphatók a Valódi külföldi borok! A címet akar szóbeli, akár írásbeli kérdésekre késre megmondja a Budapesti Napló kiadóhivatala. !! Valódi külföldi borok !! 2384

Nagyon szépen

butorozott szalon kényelmes hálószobával együtt, mely két személynek is alkalmas, teljesen különbejárattal, fűtéssel és tiszta, egy-két urnak vagy hölgynek azonnal kiadó. Vidékről jövőeknek is. Cím a kiadóhivatalban. 2290

Szüneti szepirasi

tanfolyam. Folyó évi július 3-án szepirasi tanfolyamot nyitok, melyet augusztus végével fejezek be. Lelekesmeres tanításom, valamint Pozsonyban a polg. és felső keresk. iskolában alkalmazott módszerem folytán, még oly rossz írással is szép írást sajátíthat el. (Próbáross ki vannak téve: Király-utca 35. és Teréz-körút 1.) A díjazás júl. és aug. hónapokra mindennapi óra mellett 15 frrt 50 kr. A tanulónak részére külön tanfolyam. Adler Jakob a poz. polg. és keresk. iskola v. szepirasi tanára. Irtelekezési órák: 10-1ig 4-7-ig. Lakás: Nagykorona-utca 4. III. em. 4481

Saison!

beállítva figyelemretem a n. é. közönséget azon szepre és jó új berendezés, hogy nálam darabonként 1 forintért lehet szép és elegáns kidolgozott Makari-fényképek készíttetni. Hölgyeket vagyok bátor figyelemretem, hogy világos ruhákban is tökéletes sikerült képeket készítek. Vidéki fényképek után nagyított képekkel megismerhetik a közönséget. WAITZNER fényképész, Budapest, Erzsébet-körút 20. szám.

10-15 frrt!

naponkint

könnyen megkereshet 20-30 frrt tökével. Azonnal kérem prospectust Automatag-írógép, Budapest, Károly-kaszárnya.

Hölgyeim.

Sajnálatos, hogy a t. hölgyek nem idejében látnak az arc apótasához, mielőtt a napsugarak v. szél káros hatást idéznek elő, pedig mily kicsiny dologból áll szép fehér, tiszta arccal bírn. Nem csodálom, ha a t. hölgyek, a sok hirdetett és ajánlott arcceremékből nem bírnak választani. Legyenek teljes bizalommal hozzám, kísértsék meg csak egyszer Mille Fleurs-Crème, meg vagyok győződve, hogy céljukat elérik. — Mille-Fleurs-Crème próbatégyel 50 kr. könyvvel, Mille-Fleurs-poudre, fehér, róza v. creol (barnaknak), 1 doboz 60 kr., szappan 40 kr. Főraktár: Török József gyógytára, Király-utca 12. — Továbbá csakis nálam kapható a Mille Fleurs-hajvíz, mely bármily ősz hajnak 1/2 óra alatt predeti színét visszaadja, 2 üveg 3 frrt utasítással (2 hölg. elegendő), fekete, barna és arany-szőkére kapható. Nem elég ajánlhatom a t. hölgyeknek a homlokukötőt, mely rövid idei használat után a redőkét végképen kismítja, a homlokot fehér, szép formásra változtatja. Egy üveg 3 frrt 50 kr. utasítással. Mily könnyen és rut a szőr az arcon vagy ajk körül, ezt fájdalom nélkül egy pillanat alatt eltávolíthatjuk az általam küldött próba tégyelvel 90 kr. utasítással. Vörös kezeket v. ha még oly elhanyagoltak is, kézzápfám által nyáriúrról fehér puhává változik, 1 próbatégyel 35 kr. utasítással. Számos ülsmerő levelekkel bizonyíthatom felsorolt cikkeim bámulatos hatását, melyekért és biztos eredményért kezeskedem. — Utánvételeit akár itt Budapestben, vagy bárhová küldöm. MANDL I. A., Budapest, VII. ker., Bethlen-utca 12. sz.

ÉN ZT

SORSJEGYEKRE és ÉRTÉKPAPÍROKRA (visszafizethető tetszés szerinti kisebb részletekben is) bármily összeget igen olcsón ad KÖVARY ARMIN bank- és váltóhiteles osztályosrajtók-főeljáró. IV. ker. Ferenciek-tere 9. Gróf Czárky-palota.

Abbaz a.

Pension Habsburg.

Csinos fekvés. Abbazia Központján, a Kungarten mellett, 1. rangú ház, villamos világítás, helyi forrás-vízvezeték, fürdő-évszad lunus 1-től október hó végéig.

Fiú-öltönyök:

Iskola-öltöny 6 frrt, Matróz 6, Havelok 5, Sajka kabát 5.

Rothberger Jakab és. és kir. udvari szállítóhivatal Budapest, V. ker., Váci-utca 23.

Használt ruhák

ujra kicseréltetnek és a legmagasabb árban beszámíttatnak.

Könnnyű fizetési

feltételek! Díszes, olcsó vasbutorok, gyermekkoszok, gyermekágyak, ruhanagy, acélszorongó-ágybetelek, afrikai és löször-matrácok, paplanok, szövetfüggönyök, ágy- és asztaltartók, kárpitozott fa-butorok, tákrók, és függőlámpák kaphatók Pápai és Náthán gyáraknál. Budapest, V. ker., Ferenciek-palota. Vidékre is helyben részletfűzetésre is szolgálunk minden árfelmérés nélkül. Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

Butort

minden stilben jót és olcsón vehet

Sárkány és Schütz

butorégnél

VII. Erzsébet-körút 12. szám. a New-York körhéz átellenében. Árjegyzék 25 kr. bélyeg ellenében bérmentve.

85 százalék

pénzfelő mindenféle sorsjegyre: Józsi, Bazilika, magyar, csezták olasz vöröskoszorú-éremre olcsó sorsjegyre 3-6 hónapra. WOHL. bankkötletben osztályosrajtók-főeljáró Budapest, V. ker., Bincsi-tér.

Közne-p-osztály,

Frakk 5 frrt. Nadrag 3 frrt. Mellény 1 frrt. Ferenc József-kabát 4 frrt. Jaquet 3 frrt. ROTHBERGER JAKAB Kristóf-tér 2. 1-55 emelet.

!! Legojsbb és legjoabb szakéskönyv !!

Szegedi új szakéskönyv legujabb (4.) bővített kiadás. Irta: Szekula Toroz. Ára 2 forint helyett csak 1 frrt 50 kr. Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában. József-körút 18.

Fiatal

12-15 éves fiú, ki már elkelőbb iródban szolgai minőségben alkalmazva volt, azonnal felvételt. Cím a kiadóban. 2387

Iffóriásrákok

A rákvitvel megalantja első ízben hirdot. Széküldök öröksékek portó és vámtmentesen postacsomagként (30-32 darab) 3 frrt; ellenben körülbelül 45 drb közepesrákot 2 frrt. A csomagolás — hosszú évek tapasztalata szerint — oly kintű, hogy a rákok öve érkeznek rendeltetésük helyére. Kérek szives megrendeléseket, szolid kiszolgálásért kezeskedem. Grossmann Miksa, Tarnopol, A. széria.

Szabadalmakat

kiosztóközli és értékesít minden államban

Weisz M.

Miklós

oklev. gépmeszmernök

szabadalmi

és műszaki irodája

Budapest, V. Bécsi-u. 6.

Jó

könyvek

mélyen leszállított áron:

Babos közhasznú magyarázó szótár kötve (2 frrt) 1.50

Benedek Elek. A sziv könyve (1.80) 1.20

Betyáregedák, az alföldi rablólíval történetei 1. — Kerecz Vilmos. Lemondás, regény (1.20) 60 kr., kötve (2 frrt) — 1. — Kossuthy Géza, nevezetesebb bűnesetek I, II, III, IV. Egykötő (4.80) — 2. — Mihályi Imre, Franciaország alatt. Elmények és kalandok az Aquatoron (2 frrt) 1. —, ugyanez kötve (3 frrt) — 1.50

Mokány Berci viselt dolgai (2 frrt) 1. —, ugyanez kötve (2.50) — 1.40

Murger Henry, Bohémvilág (1 frrt) 50 kr., kötve (150) — 80

Sztanó Miklós, Karam, boljáték (2 frrt) 1. — kötve (3 frrt) — 1.50

Tótvilgyi Titusz, Van-e másvilág? (A szellemek országából) (1.50) 1. —, ugyanez kötve (2 frrt) — 1.40

Zola Emil, Pascal orvos, regény (1.80) 80 kr., kötve (1.50) — 1.20

(A bekerített árak a volt bolti árakat jelölik.)

Megrendelések a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában

József-körút 18.

Mindenféle könyvjegyzékek és a Könyvedvelők

Kalauza, kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve küldetik.